

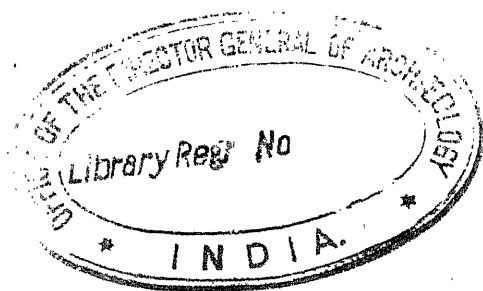
GOVERNMENT OF INDIA
ARCHÆOLOGICAL SURVEY OF INDIA
ARCHÆOLOGICAL
LIBRARY

ACCESSION NO. 37/28

CALL No. 913.005/Pro

D.G.A. 79

CHAMBER

THE CHAMBER

THE CHAMBER

THE CHAMBER

THE CHAMBER

THE CHAMBER

THE CHAMBER

THE CHAMBER

THE CHAMBER

THE CHAMBER

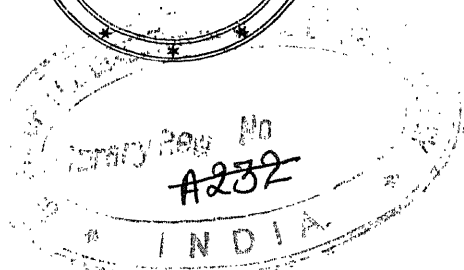
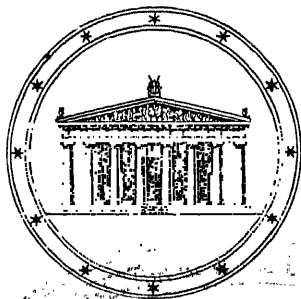
ΠΡΑΚΤΙΚΑ

ΤΗΣ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 1904

31728

ΑΘΗΝΗΣΙΝ

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ Π. Δ. ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΟΥ

1906

CERTIFICATE OF ADOPTION
177

37128 .....
29-5-63 .....
913.005.....

Pra -

ΕΥΕΡΓΕΤΑΙ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΟΘΩΝ
ΤΟ ΕΘΝΙΚΟΝ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΝ
Η ΕΠΙΤΡΟΦΗ ΤΩΝ ΦΙΛΑΡΧΑΙΩΝ
Η ΕΝ ΛΟΝΔΙΝΩΙ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΣ
Ο ΔΗΜΟΣ ΑΘΗΝΑΙΩΝ
Ο ΔΗΜΟΣ ΠΕΙΡΑΙΕΩΝ
Ο ΔΗΜΟΣ ΕΡΜΟΥΠΟΛΙΤΩΝ ΣΥΡΟΥ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΙΩΝΙΔΗΣ
DUC DE LUYNES
ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΠΕΝΑΡΔΑΚΗΣ
ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΑΡΣΑΚΗΣ
ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΣΤΟΥΡΝΑΡΗΣ
ΣΙΜΩΝ Γ. ΣΙΝΑΣ
ΙΩΑΝΝΗΣ ΡΩΜΑΣ
ΙΩΑΝΝΗΣ Χ. ΠΕΤΡΟΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΓΡ. ΣΟΥΤΣΟΣ
ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΑΚΗΣ
ΑΝΔΡΕΑΣ ΣΥΓΓΡΟΣ
ΚΥΡΙΛΛΟΣ ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΩΝ
ΚΥΡΙΛΛΟΣ ΠΑΤΡΩΝ
ΙΩΑΝΝΗΣ Α. ΚΟΥΜΑΝΟΥΔΗΣ
ΙΩΑΝΝΗΣ ΛΑΔΟΡΟΥΛΟΣ
HILARION ROUX
ΟΔΥΣΣΕΥΣ ΚΑΙ ΜΕΝΕΛΑΟΣ ΝΕΓΡΕΠΟΝΤΕ
HEINRICH SCHLIEMANN
ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ ΒΑΛΛΙΕΡΗΣ
ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ
ΧΡΗΣΤΑΚΗΣ ΖΩΓΡΑΦΟΣ
ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΧΙΛΛΟΠΟΥΛΟΣ
ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΗΦΑΙΣΤΙΔΗΣ
ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΙΩΑΝΝΟΥ
ΓΕΩΡΓΙΟΣ Α. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ
ΣΟΛΩΝ ΧΡΗΣΤΑΚΗ ΖΩΓΡΑΦΟΣ
ΣΤΑΜΑΤΙΟΣ Ι. ΠΡΩΙΟΣ
ΟΘΩΝ Α. ΚΟΝΤΟΣΤΑΥΛΟΣ
ΠΑΥΛΟΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ
BENIAMIN ΑΡΧΙΜΑΝΔΡΙΤΗΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΖΑΡΙΦΗΣ
ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ ΤΣΙΒΑΝΟΠΟΥΛΟΣ
ΧΑΡΙΛΑΟΣ ΤΡΙΚΟΥΡΗΣ

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Η Α. Β. Υ. Ο ΔΙΑΔΟΧΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

Ἀντιπρόεδρος

Α. Τσιβανόπουλος

Β' Ἀντιπρόεδρος

Γ. Νικολαΐδης

Γραμματεὺς

Π. Καβαδίας

Σύμβουλοι

Στ. Ἀνδρόπουλος

Γ. Παπαδασιλείου

Ν. Καζάξης

Ἀ. Ῥωμάνος

Π. Καρολίδης

Ἀν. Σκιᾶς

Β. Λεονάρδος

Β. Στάης

Ῥοθ. Λύδερς

Γ. Στρέϊτ

Δ. Μακκᾶς

Χ. Τσουντας

Γ. Μιστριώτης

ΕΠΙΤΙΜΙΟΙ ΕΤΑΙΡΟΙ

Η Α. Υ. Ο ΠΡΙΓΚΙΨ ΔΙΑΔΟΧΟΣ ΒΕΡΝΑΡΔΟΣ ΤΟΥ SAX-MEININGEN

Η Α. Υ. Ο ΠΡΙΓΚΙΨ ΦΡΕΙΔΕΡΙΚΟΣ ΚΑΡΟΛΟΣ ΤΟΥ HESSEN

Ὁ Σ. Μητροπολίτης Ἀθηνῶν Θεό-
κλητος.

Friederich Adler. Berlin.

Otto Benndorf. Wien.

Max. Bonnet. Montpellier.

R. C. Bosanquet. Ἀθήνησι.

G. Clemenceau. Paris.

Max Collignon. Paris.

Domenico Comparetti. Firenze.

Alexander Conze. Berlin.

Alfred Croiset. Paris.

Θεόδωρος Δηλιγιάννης. Ἀθήνησι.

W. Dittenberger. Leipzig.

Wilhelm Dörpfeld. Ἀθήνησι.

Joseph Durm. Karlsruhe.

Sir John Evans. London.

Paul Foucart. Paris.

Adolph Furtwängler. München.

Ernst Gardner. Cambridge (Eng-
land).

Percy Gardner. Oxford.

B. L. Gildersleeve. Baltimore. U.
S. America.

Will. Watson Goodwin. Cam-
bridge. U. S. America.

Hamdy Bey. Ἐν Κωνσταντινουπόλει.

B. Haussoulier. Paris.

Heermance Th Ἀθήνησι.

L. Heuzey. Paris.

Hogarth D. Oxford.

Holleaux M Ἀθήνησι.

Th. Homolle. Paris.

R. C. Jebb. Cambridge (England).

K. Καραπάνος. Ἀθήνησι.

R. Kekulé. Berlin.

Adolph Kirchhoff. Berlin.

Lucien Magne. Paris.

Adolph Michaelis. Strassburg.

L. A. Milani. Firenze.

D. B. Monro. Oxford.

A. S. Murray. London.

Charles Elliot Norton. Cambridge
U. S. America.

Th. Ouspensky. Ἐν Κωνστ/πόλει.

G. Perrot. Paris.

W. M. Ramsay. Aberdeen (Scot-
land).

S. Reinach. Paris.

W. Ridgeway. Cambridge. (En-
gland).

La Comtesse de Rencourt. Ἀθή-
νησι.

Rufus B. Richardson. New York.
America.

H. Schrader. Ἀθήνησι.

G. Schlumberger. Paris.

Cecil Smith. London.

Th. D. Seymour. New - Haven
U. S. America.

Gr. G. Tocilescu. Bucarest.

G. Treu. Dresden.

Charles Waldstein. Cambridge
(England).

Th. Wiegand. Ἐν Κωνστ/πόλει.

Ulrich von Wilamowitz-Moellen-
dorff. Berlin.

Ad. Wilhelm. Ἀθήνησι.

Paul Wolters. Würzburg.

Henri Weil. Paris.

ΤΑΚΤΙΚΟΙ ΕΤΑΙΡΟΙ

ΚΑΤΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 1904

Οι ἑταῖροι, ὧν τὰ ὀνόματα εἶνε τετυπωμένα διὰ κυρτῶν γραμμάτων, εἶνε ἑταῖροι ισόβιοι.

Ἀγγελόπουλος Ἀθάνατος Θρ.

Ἀγγελόπουλος Ἡλίας

Ἀθηνογένης Γ.

Ἀνδρόπουλος Στ.

Ἀνέζης Δ.

Anthes Ed.

Ἀντωνιάδης Δ.

Ἀντωνόπουλος Κ.

Ἀξελός Ἰω.

Ἀξελός Μιλτ.

Ἀραβαντινός Ι.

Βακράτσας Εἰρ.

Βαλαωρίτης Ι.

Βαλλώσης Δ.

Βαλτατζής Π. Γ.

Βαρβαρέσος Π. Μ.

Βάσης Σπυρ.

Βάσος Ἀλέξ.

Βάσος Τιμ.

Βαφειαδάκης Ν.

Βεκούσης Δ.

Βερναρδάκης Ἀθ.

Βικέλας Δ.

Bissing Fr. W. von

Βλάχος Γ.

Βοτχοῦ Ἐπ.

Bosquet R. C.

Βούκρας Δ.

Βουλπιώτης Δ.

Burgui Ew.

Βυζαντινός Γ.

Γαζέπης Γ.

Γεννάδιος Ἰωάν.

Γενοδέλης Π.

Γεωργακόπουλος Ε

Γεωργιάδης Ἀθ.

v. Gærtringen Hiller

Γκιών Ἀνδρέας

Graef B.

Γρηγοράκης Γρ.

Γρυπάρης Π.

Δαμδέργης Α.

Δάσιος Σπ.

Δελαχοβίας Ν.

Σεβ. Δελένδας Ἀντ.

Δέλλιος Ἰωάν.

Δεληγεώργης Δ.

Δεμερτζής Α.

Δημητριάδης Χ.

Διγενής Μ.

Διπλαράκος Γ.

Dörfeld W.

Δραγάτης Ἰάκ.

Δραγούμης Μ.

Δραγούμης Στ.

Δρακίδης Π.

Δουδουινιώτης Γ.

Ἐλευθεριάδης Σωκ.

Εὐκλείδης Ι.

Εὐταξίας Ἀθ.

Εὐταξίας Ι.

Ζαῖμης Ἀλ.

Ζαρίφης Γ.

Ζητουιάτης Π.

Ζυγομαλᾶς Α.

Ἡλιόπουλος Χρ.

Θεοδωρακάκης Στυλ.

Θεοδωράκης Γ.

Θεοδωρόπουλος Β.

Θεοφανόπουλος Δ.

Ἰορδανόπουλος Μ.
Judeich Walther

Καββαδίας Π.
Καγκάδης Ἰάκ.
Καζάκης Ν.
Καλαποθάκης Μ.
Καλάρκος Κ.
Καλδοκορέσης Ν.
Καλλιγᾶς Πέτρος
Καλλιοντζής Εὐάγ.
Καλογερόπουλος Ν.
Κανάκης Π.
Καπλάνογλου Κ. Π.
Καραδασίλης Σπ.
Καράλης Α.
Καραθεοδωρῆς Στέφ.
Καραπάνος Κ.
Καρκούλιας Ἡλ.
Καρολίδης Π.
Καστόρχης Δ.
Καυτριώτης Π.
Κατριβάνος Α.
Καυταντζόγλου Ἰω.
Κεφάλας Γ.
Kinch Fr.
Κλοντηρόπουλος Γ.
Coad P. A
Κολυβάς Α.
Κόντος Κ.
Κοντόπουλος Κ.
Κοντόσταυλος Α.
Κορομάντισο; Ἐπ.
Κουλομόπουλος Κ.
Κουρουιώτης Κ.
Κοφινιώτης Ἰω.
Κριεζῆς Ἀντ.
Κρίνος Π.
Κύρης Μ.
Κωνσταντινίδης Μιχ.
Κωνσταντινίδης Π.
Κωνσταντόπουλος Κ.
Λαμπρόπουλος Ἀλ.
Λαμπруνίδης Μ.
Λεονάρδος Β.

Λεονάρδος Δ.
Λιόλιος Γ.
Λόντος Ἰω.
Λύδερς Ὁθ.
Λυκάκης Ἀλ.
Λυκούδης Ἐμ.
Λύρης Ἰωάν.
Μαγγιώρος Σπ.
Μαγιάσης Ἰωάν.
Μακκᾶς Δ.
Μακκᾶς Κ.
Μακκᾶς Ν.
Μανδραπήλιας Α.
Μανέτας Π.
Μανιάκης Κ.
Μαντζάκος Χ.
Μαντζούφας Ἀνδρ.
Μανωλίδης Σωκρ.
Μαρκόπουλος Ἰω.
Μαρούδης Μ.
Μάτεσης Α.
Μαυρομιχάλης Π. Κυριακούλης
Μελισσουργός Γ.
Μητσόπουλος Κ.
Μιστριώτης Γ.
Μομφερράτος Ἀντ.
Μουντάκης Ἀντ.
Μούσης Ἰωάν.
Μουτσόπουλος Ἀθ.
Μπαλτῆς Θ.
Μπαλάνος Ν.
Μπάρτ Γουλ.
Μπενῆς Ψάλτης Δ.
Μυλωνᾶς Κ.
Νεγρεπόντης Μ. Μ.
Νικολαΐδης Γ.
Νικολαΐδης Ι.
Νικολαΐδης Λουδ.
Νικολόπουλος Σ.
Noack F.
Ξανθάκης Π.
Οἰκονόμος Π.

<i>Πάλλης Ἀγ.</i>	Στάης Β.
<i>Παναγιωτόπουλος Ἀν.</i>	Σταμούλης Ἀναστ
<i>Πανταζῆς Μιλτ.</i>	Σταυρόπουλος Δ.
<i>Παντελίδης Ἐμμ.</i>	Steele Daniel
<i>Παπαβασιλείου Γ.</i>	Στέφανος Κλών
<i>Παπαφράγκος Σπ.</i>	Στεφανάκος Φιλόθεος
<i>Παπαδημητράκοπουλος Θ.</i>	Στρέϊτ Γ.
<i>Παπαδιαμαντόπουλος Γ.</i>	Στρέϊτ Στ.
<i>Παπαδόπουλος Β.</i>	Studniczka F.
<i>Παπαμιχαλόπουλος Κ.</i>	Σφακιανάκης Π.
<i>Παπαναστασίου Π.</i>	Schiff Alfred
<i>Παπανδρέου Π.</i>	Σχλίεμαν Ἀγ.
<i>Παπαχρήστου Γ.</i>	Σωμερίτης Δ.
<i>Παπούδωφ Ἀρ.</i>	Σωτηριάδης Γ.
<i>Pernice Εr.</i>	
<i>Περρῆς Π.</i>	Τραπάντζαλης Γ.
<i>Περρῆς Σ.</i>	Τριανταφυλλάκος Ν.
<i>Πεσματζόγλου Ἰωάν.</i>	Τσάτσος Ἰω.
<i>Πολυγένης Κ.</i>	Τσιβανόπουλος Δ.
<i>Πρωτοπαπαδάκης Π.</i>	<i>Τσίλλερ Ἐρν.</i>
<i>Πρωτοπαπαδάκης Δ.</i>	Τσουντας Χρ.
	Τυπάλδος Μπασιάς Ἀθ
Robert K.	
<i>Ραγκαβῆς Κλ.</i>	Fabricius E.
<i>Ροσέτος Ἀλ.</i>	Φεράδης Γ. Λουδ.
<i>Ράλλης Δ.</i>	<i>Φίλιος Δ.</i>
<i>Ράλλης Στ.</i>	Φωτλου Ἰω.
<i>Ρωμαῖδης Ἀρ.</i>	
<i>Ρωμάνος Ἀθ.</i>	Χατζηδάκις Γ.
<i>Ρωμάνος Ἐκτωρ.</i>	Χατζηδάκις Γ.
	Heermance T. W.
<i>Σακελλαρόπουλος Σωτ.</i>	Χρυσανθόπουλος Π.
Schrader H.	Ψαλτήρας Γ.
<i>Σιμόπουλος Ἰω.</i>	Ψάλτης Ἰάκ.
<i>Σκιᾶ Α.</i>	Wide Sam.
<i>Σκουζές Ἀλ.</i>	Wiegand Theodor
<i>Σκουζές Κ.</i>	Wilhelm Ad.
<i>Σκουζές Π.</i>	Zahn Robert
<i>Σκουλούδης Σ.</i>	Zingerle J.
<i>Σοφούλης Θ.</i>	

Ε Κ Θ Ε Σ Ι Σ

ΤΩΝ

ΠΕΠΡΑΓΜΕΝΩΝ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

ΚΑΤΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 1904

*συνταχθεῖσα ὑπὸ τοῦ γραμματέως τῆς Ἑταιρείας Π. Καβ-
βαδία καὶ ἀναγνωσθεῖσα ἐν τῇ γενικῇ συνελεύσει τῶν
ἐταίρων τῇ 30 Ἰανουαρίου 1905.*

Κύριοι,

Ἀρχόμενον τῆς περὶ τῶν πεπραγμένων τοῦ λήξαντος
ἔτους λογοδοσίας του τὸ Συμβούλιον λόγον ποιεῖται ἐν
πρώτοις, κατὰ τὸ εἰωθός, περὶ ἐταίρων. Νέοι ἐταῖροι ἐνε-
γράφησαν κατὰ τὸ λήξαν ἔτος ὀκτώ· τῶν παλαιῶν δὲ ἐταί-
ρων κατέβαλον τὴν ἑαυτῶν συνδρομὴν ἑκατὸν τεσσαρά-
κοντα καὶ τέσσαρες, ὥστε κατέβαλον συνδρομὴν ἐν ὄλῳ
ἐταῖροι 152. Λήγοντος δὲ τοῦ ἔτους καὶ ἀρξαμένου τοῦ νῦν
ἔτους ἀπεβίωσαν δύο ἐταῖροι, οἱ Πέτρος Χρυσανθόπουλος
καὶ Λέων Μελάς, ὧν αἰωνία εἴη ἡ μνήμη.

Ἐν τοῖς ὑπ' ὄψει ἡμῶν λογιστικοῖς πίναξιν ἐκτίθενται
λεπτομερῶς καὶ ἀναλελυμένως τὰ τῆς οἰκονομικῆς κατα-
στάσεως τῆς ἐταιρείας κατὰ τὸ λήξαν ἔτος 1904. Τὰ μὲν
ἔσοδα ἀνήλθον εἰς δρ. 333,205.45 τὰ δὲ ἔξοδα, (ἐν οἷς συμ-
περιλαμβάνονται καὶ αἱ δοθεῖσαι ἀμοιβαὶ εἰς τοὺς κερδί-
σαντας ἀριθμοὺς τοῦ λαχείου), εἰς δρ. 319,518. Ἀλλ' εἰς
ταῦτα δέον νὰ προστεθῶσι καὶ δρ. 50,772, αἵτινες βαρύ-

νουσι μὲν τὴν χρῆσιν τοῦ 1904, δὲν κατεβλήθησαν ὁμῶς μέχρι τέλους τοῦ ἔτους ἕνεκα τοῦ ἀνεκκαθαρίστου τῶν σχετικῶν λογαριασμῶν. Τὰ ἔξοδα ἄρα ἀνῆλθον εἰς ὀρ. 370, 290, ὑπερέβησαν δηλ. τὰ ἔσοδα κατὰ ὀρ. 37,084.55. Προέκυψε δὲ τὸ ἔλλειμμα τοῦτο κυρίως ἐκ τῆς μειώσεως τῶν ἐκ τοῦ λαχείου ἐσόδων, ἅτινα δὲν ἀνῆλθον εἰς τὸ προϋπολογισθὲν ποσόν, διότι ἐκ τῆς τελευταίας τετραμηνιαίας κληρώσεως μόλις τὸ ἥμισυ σχεδὸν τῶν ἐκδοθέντων γραμματίων ἐπωλήθη· θὰ ἦτο δὲ ἐπὶ μᾶλλον δυσάρεστος ἡ οἰκονομικὴ κατάστασις τῆς Ἑταιρείας, ἂν μὴ, εὐνοησάσης τῆς τύχης, ἐκέρδαιεν αὕτη τὸν πρῶτον κληρωθέντα ἀριθμόν, ἂν μὴ ἦτο δηλ. οὗτος ἐκ τῶν μὴ πωληθέντων ἄλλ' εἰς βάρος τῆς Ἑταιρείας ὑπολειφθέντων γραμματίων.

Ἡ μὴ πώλησις τῶν γραμματίων τοῦ λαχείου δεινὴν προανήγγειλε τῇ Ἑταιρείᾳ οἰκονομικὴν κρίσιν. Τὸ Συμβούλιον, ἵνα μειώσῃ ὅσον ἦτο δυνατόν τὰς συνεπείας ταύτης, ἠναγκάσθη κατὰ τὸν τελευταῖον τοῦ ἔτους μῆνα νὰ διακόψῃ ἅπαντα τὰ ἔργα τῆς Ἑταιρείας, νὰ προβῇ εἰς καταργήσεις θέσεων καὶ εἰς ἐλαττώσεις μισθῶν καὶ εἰς ἀπολύσεις φυλάκων, καὶ νὰ λάβῃ πᾶν δυνατόν οἰκονομικὸν μέτρον. Συντελεστικὸν δὲ πρὸς πώλησιν ἀπάντων τῶν ἐκδιδομένων γραμματίων ἐσκέφθη ὅτι θὰ ἦτο, ἂν ταῦτα ἀπὸ διδράχμων, ὡς ἦσαν, μετεβάλλοντο εἰς μονόδραχμα, ἐπιτρεπομένου τῇ Ἑταιρείᾳ νὰ ἐκδίδῃ ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει διπλάσιον ἀριθμὸν γραμματίων. Τοῦτο δὲ καὶ ἐζήτησε παρὰ τῆς Κυβερνήσεως δι' ὑπομνήματος, ἐν ᾧ ἐξέθετε τοὺς λόγους τῆς οἰκονομικῆς κρίσεως, ἣτις ἀπειλεῖ τὴν Ἑταιρείαν, καὶ τὰς ἐκ ταύτης λυπηρὰς συνεπείας διὰ τὰ μνημεῖα τῆς ἀρχαιότητος. Τὸ ὑπόμνημα τοῦτο τοῦ Συμβουλίου εὐμενοῦς ἔτυχεν ὑποδοχῆς καὶ ὑπὸ τῆς πρώην καὶ ὑπὸ τῆς νῦν Κυβερνήσεως.

Ἡ νῦν Κυβέρνησις προεκάλεσε τὸ ἀπὸ 26 Δεκεμβρίου

1904 Β. Διάταγμα (1) δι' οὗ συμφώνως πρὸς τὰς αἰτήσεις τοῦ

(1) Β. Διάταγμα, περὶ κανονισμοῦ ἐπὶ τὸ εὐστοχώτερον τοῦ Λαχείου τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἐταιρείας.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Α΄

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Ἐχόντες ὑπ' ὄψιν τὸ ἄρθρον 3 τοῦ νόμου, ΑΧΛ' τῆς 30 Δεκεμβρίου 1887, περὶ λαχείων, καὶ ἐπιθυμοῦντες νὰ κανονίσωμεν ἐπὶ τὸ εὐστοχώτερον τὰ τοῦ λαχείου τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἐταιρείας, προτάσει τῶν Ἡμετέρων ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν, τῶν Οἰκονομικῶν καὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἰδιοκτησίας Ὑπουργῶν, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν.

Ἄρθρον 1. Ἡ Ἀρχαιολογικὴ Ἐταιρεία ἀπὸ τοῦ προσεχοῦς ἔτους 1905 θέλει ἐκδίδει καὶ ἐκκυδεύει ἐτησίως 600.000 γραμμάτια, τιμώμενα ἕκαστον δραχμῆς καὶ ἐκκυθεύμενα εἰς τέσσαρας τριμηνίας ἀνὰ 150.000 καθ' ἑκάστην τριμηνίαν, καὶ ὠρισμένως τὴν τελευταίαν Κυριακὴν τοῦ Ἰανουαρίου, Ἀπριλίου, Ἰουλίου καὶ Ὀκτωβρίου.

Ἄρθρον 2. Τὰ γραμμάτια τοῦ λαχείου ἐκτυποῦνται κατὰ τρόπον ἀσφαλίζοντα τὴν πλήρη αὐτῶν γνησιότητα, φέρουσι δὲ ἴδιον καθ' ἑτος καὶ κατὰ τριμηνιαίαν ἐκκύδουσιν αὐξόντα συνεχῆ ἀριθμὸν, διὰ σφραγιστῆρος τὰς ὑπογραφὰς τοῦ ἀντιπροέδρου καὶ τοῦ γραμματέως καὶ τὴν ἀχρώματον σφραγίδα τῆς Ἐταιρείας, ὅπισθεν δὲ περιληψὶν τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος διατάγματος.

Ἄρθρον 3. Οἱ δημόσιοι ταμίαι καὶ ὑποταμίαι, οἱ τελωνιακοὶ ὑπάλληλοι, οἱ γυμνασιάρχαι καὶ σχολάρχαι, οἱ δημόσιοι εἰσπράκτορες καὶ προξενικοὶ ὑπάλληλοι ὀφείλουσι νὰ παρέχωσι τὴν ἑαυτῶν συνδρομὴν εἰς τὴν πώλησιν τῶν λαχείων. Εἰς τούτους δύναται νὰ χορηγηθῇ ἀποζημίωσις μὴ υπερβαίνουσα τὰ 15 ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν τῆς ἀξίας τῶν πωλουμένων γραμματίων. Ἡ αὕτη ἀποζημίωσις παρέχεται καὶ εἰς ἰδιώτας ἀγοράζοντας συγχρόνως γραμμάτια περισσότερα τῶν δέκα.

Ἄρθρον 4. Κατὰ πᾶσαν ἐκκύδουσιν κερδαίνουσιν οἱ ἀκόλουθοι ἀριθμοί: ὁ πρῶτος δραχ. 25,000, ὁ δεύτερος δραχ. 3,000, ὁ τρίτος δραχ. 2,000, ὁ τέταρτος δραχ. 1,000, ὁ πέμπτος δραχ. 500, οἱ ἐπόμενοι πεντήκοντα ἀνὰ δραχ. 100 καὶ οἱ ἐπόμενοι διακόσιοι ἀνὰ δραχ. 50.

Ἄρθρον 5. Ἐπιτροπὴ ἀποτελουμένη ἀπὸ τὸν ἀντιπρόεδρον καὶ δύο μέλη τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐταιρείας καὶ ἀνὰ ἓνα εἰδικὸν ἀντιπρόσωπον τῶν εἰς τὸ διάταγμα τοῦτο προσυπογεγραμμένων Ὑπουργῶν, συνερομένη δέκα ἡμέρας πρὸ τῆς ὠρισμένης διὰ τὴν πρώτην ἐκκύδουσιν, ἐξελέγχει τοὺς κλήρους τοῦ λαχείου ἀπὸ τοῦ ἀριθμοῦ 1 μέχρις 150,000, θέτει αὐτοὺς ἐντὸς καταλλήλου κληρωτίδος, σφραγίζει αὐτὴν καὶ συντάσσει λεπτομερεῖς πρωτόκολλον. Τὴν ὠρισμένην ἡμέραν ἐκάστης ἐκκύδουσιν ἢ ἀνωτέρω ἐπιτροπὴ συνέρχεται ἐν ᾧ τόπῳ καὶ καθ' ἣν ὥραν ἔχει ὀρίσει ὁ ἀντιπρόεδρος τῆς Ἐταιρείας διὰ προγράμματος, δημοσιευμένου πρὸ μιᾶς ἐβδομάδος, βεβαίῳ τὸ ἀπαρτιάσθαι τῆς κληρωτίδος καὶ ἐξαγεῖ δημοσίᾳ 225 κλήρους, οὓς ἀναγράφει ἀμέσως εἰς ἐπὶ τούτῳ πρωτόκολλον, δημοσιεύμενον ἀμέσως καὶ καταχωριζόμενον εἰς τὸ φύλλον τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, τὴν ἐκδιδόμενον τὴν ἐπιοῦσαν τῆς κληρώσεως, εἴτα ῥίπτει ἐκ νέου

Συμβουλίου ἐπιτρέπεται τῇ Ἑταιρείᾳ νὰ ἐκδίδῃ καὶ κληρώνῃ, κατ' ἔτος ἀντὶ τῶν 300,000 διδράχμων γραμματίων 600,000 μονόδραχμα. Ἐπειδὴ δὲ κατὰ τὸ Διάταγμα τοῦτο ἡ πρώτη κλήρωσις ἔμελλε νὰ γείνη τῇ τελευταίᾳ Κυριακῇ Ἰανουαρίου, χρόνος δὲ πρὸς παρασκευὴν τῶν νέων ἀριθμῶν διὰ τὴν κληρωτίδα καὶ τῶν γραμματίων δὲν ὑπῆρχεν ἐπαρκῆς, κατ' ἀκολουθίαν ἠπειλείτο ματαιώσις τῆς πρώτης τοῦ ἔτους τούτου κληρώσεως, ἡ Κυβέρνησις, προνοοῦσα καὶ περὶ τούτου, προεκάλεσε καὶ ἕτερον Β. Διάταγμα, τὸ ἀπὸ 5 Ἰανουαρίου 1905 ⁽²⁾ δι' οὗ ἐπιτρέπεται ὅπως ἡ

τοὺς ἐξαχθέντας κλήρους εἰς τὴν κληρωτίδα, σφραγίζει ταύτην καὶ συντάσσει ἐπὶ τούτῳ πράξιν. Πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῶν ἀνωτέρω πράξεων ὁ διαχειριστὴς τοῦ λαχείου παραδίδει εἰς τὴν ἐπὶ τῆς ἐκκυβέσεως ἐπιτροπὴν ἐνυπόγραφον σημείωσιν τῶν ἀριθμῶν τῶν γραμματίων, ὅσα τυχὸν δὲν διετέθησαν μέχρι τῆς προτερείας, ὡς καὶ αὐτὰ τὰ γραμματία, ἂν εἴνε ταῦτα συγκεντρωμένα ἀπὸ τοὺς ἀνταποκριτὰς τῆς Ἑταιρείας. Ἡ σημείωσις αὕτη ἀναγράφεται εἰς τὰ πρακτικά τῆς Ἑταιρείας.

¹ Ἄρθρον 6. Τὰ Ἡμέτερα διατάγματα τῆς 18 Μαρτίου 1895, τῆς 20 Ἰανουαρίου 1896 καὶ τῆς 7 Ἰουλίου 1901 ἀνακαλοῦνται.

Εἰς τὸν Ἡμέτερον ἐπὶ τῶν Ἑσωτερικῶν Ὑπουργῶν ἀνατίθεται ἡ δημοσίευσίς καὶ ἐκτέλεσις τοῦ παρόντος διατάγματος.

Ἐν Ἀθῆναις τῇ 26 Δεκεμβρίου 1904

ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Οἱ Ὑπουργοὶ

Ἐπὶ τῶν

Ἐπὶ τῶν

Ἐπὶ τῶν

Ἑσωτερικῶν

Οἰκονομικῶν

Ἐκκλησιαστικῶν κλπ.

Θ. Π. ΔΗΛΙΓΙΑΝΝΗΣ Ν. ΓΟΥΝΑΡΑΚΗΣ Κ. ΚΑΡΑΪΑΝΟΣ

(2) Β. Διάταγμα, περὶ τῆς πρώτης κατὰ τὸ ἔτος 1905 κληρώσεως τοῦ λαχείου τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρείας καὶ περὶ διαθέσεως ἐκ τῶν ἐσόδων τῆς κληρώσεως ταύτης 30,000 δραχμ. χάριν τοῦ Διεθνoῦς ἀρχαιολογικοῦ Συνεδρίου.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Α'

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὸ περὶ τοῦ λαχείου τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρείας ἀπὸ 26 Δεκεμβρίου 1904 Ἡμέτερον διάταγμα.

Προτάσει τῶν Ἡμετέρων Ὑπουργῶν τοῦ τ' ἐπὶ τῶν Ἑσωτερικῶν, τῶν Οἰκονομικῶν καὶ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως, ἀπεφασίσαντες καὶ διατάσσομεν.

¹ Ἄρθρον 1. Ἡ κατὰ τὸ ἄρθρον 1 τοῦ μνημονευθέντος Ἡμετέρου διατάγμα-

πρώτη αὕτη κλήρωσις ἐνεργηθῇ, ἀντὶ τῆς τελευταίας Κυριακῆς τοῦ Ἰανουαρίου, τῇ τελευταίᾳ Κυριακῇ Φεβρουαρίου. Ἐπὶ τῇ τοιαύτῃ συνδρομῇ ἐκφράζει τῇ Σ. Κυβερνήσει τὸ Συμβούλιον τὴν ἑαυτοῦ εὐγνωμοσύνην.

Οὕτω κανονισθέντων τῶν τοῦ λαχείου, ἤρξατο τὸ νῦν ἔτος, ὅπερ εἶνε ἔτος οἰκονομικῆς δοκιμασίας δια τὴν Ἑταιρείαν, διότι, ἂν μὴ ἐπανορθωθῶσι τὰ τοῦ λαχείου καὶ περιέλθῃ τοῦτο πάλιν εἰς ἀκμὴν ἐσόδων, ὥσπερ καὶ κατὰ τὰ πρότερον ἔτη, δὲν θὰ εἶνε δυνατὸν τῇ Ἑταιρείᾳ νὰ ἀγάγῃ εἰς πέρας τὸ ἀρξάμενον μέγα αὐτῆς ἔργον καὶ νὰ ἀνταποκρίνηται εἰς τὰς σήμερον πολλὰς καὶ μεγάλας ἀρχαιολογικὰς ἀνάγκας τοῦ ἔθνους.

Κατὰ τὸ κανονίζον νῦν τὰ τοῦ λαχείου Β. Διάταγμα τῆς 26 Δεκεμβρίου 1904 τὸ Συμβούλιον δύναται κατὰ βούλησιν νὰ διαθέτῃ διὰ τὰς διαφόρους ἀρχαιολογικὰς ἀνάγκας, τὰς τε ἐν ταῖς ἐπαρχίαις καὶ τὰς ἐν Ἀθήναις, καὶ τῶν τεσσάρων κληρώσεων τοῦ ἔτους τὰ καθαρὰ ἔσοδα, δὲν περιλαμβάνεται δηλ. ἐν αὐτῷ ἢ διάταξις τοῦ ἀπὸ 7 Ἰουλίου

τος πρώτη κατὰ τὸ ἀρξάμενον ἔτος 1905 τριμηνιαία κλήρωσις ἐπιτρέπεται νὰ γίνῃ ἀντὶ τῆς τελευταίας Κυριακῆς τοῦ Ἰανουαρίου τῇ τελευταίᾳ Κυριακῇ τοῦ Φεβρουαρίου.

Ἄρθρον 2. Ἐκ τῶν καθαρῶν ἐσόδων τῆς κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον τριμηνιαίας κληρώσεως, ποσὸν μέχρι δραχμῶν τριάκοντα χιλιάδων θέλει τεθῇ εἰς τὴν διάθεσιν τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ εἰς Ἀθήνας συνερχομένου Διεθνοῦς ἀρχαιολογικοῦ συνεδρίου.

Τὸ ποσὸν τοῦτο θέλει δαπανηθῇ πρὸς εὐπρέπειαν τῶν κατὰ τὸ συνέδριον καὶ φιλοξενίαν τῶν μελῶν αὐτοῦ.

Εἰς τὸν ἑμέτερον ἐπὶ τῶν Ἑσωτερικῶν Ὑπουργῶν ἀνατίθεται ἡ δημοσίευσίς καὶ ἐκτέλεσις τοῦ παρόντος διατάγματος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 5 Ἰανουαρίου 1905.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Οἱ Ὑπουργοὶ

Ἐπὶ τῶν

Ἐπὶ τῶν

Ἐπὶ τῶν

Ἑσωτερικῶν

Οἰκονομικῶν

Ἐκκλησιαστικῶν κλπ.

Θ. Π. ΔΗΔΙΓΙΑΝΝΗΣ Ν. ΓΟΥΝΑΡΑΚΗΣ Κ. ΚΑΡΑΠΑΝΟΣ

1901 Β. Διατάγματος⁽³⁾, καθ' ἣν τὸ καθαρὸν ἔσοδον τῆς μιᾶς τῶν τεσσάρων κληρώσεων διατίθεται ἀποκλειστικῶς «πρὸς διεξαγωγὴν καὶ ἀποπεράτωσιν τοῦ περὶ τὴν Ἀκρόπολιν κατὰ τὴν ἀρχαίαν Ἀγορὰν τῶν Ἀθηνῶν ἀνασκαφικοῦ ἔργου, πρὸς ἀνέγερσιν Ἐπιγραφικοῦ Μουσείου καὶ πρὸς ἐπαύξησιν τοῦ Ἐθνικοῦ ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου».

Διὰ τῆς παραλείψεως τῆς διατάξεως ταύτης ἔδειξε νῦν ἡ Κυβέρνησις ἣν ἔχει ἐμπιστοσύνην εἰς τὸ Συμβούλιον τῆς

(3) Β. Διάταγμα, περὶ ἀδείας αὐξήσεως τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ὑπὸ τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἐταιρείας ἐκδιδομένων γραμματίων λαχείου.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Α΄

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Ἐχοντε ὑπ' ὄψει τὸ ἄρθρον 3 τοῦ ἀπὸ 30 Δεκεμβρίου 1887, ΑΧΛ' νόμου «περὶ λαχείων» κατὰ τὰ Ἡμέτερα ἀπὸ 18 Μαρτίου 1895 καὶ 20 Ἰουνίου 1896 διατάγματα.

Προτάσει τῶν Ἡμετέρων Ὑπουργῶν τοῦ τε ἐπὶ τῶν Ἑσωτερικῶν, τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν καὶ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἑκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαίδευσεως, ἀποφασίζομεν καὶ διατάσσομεν τάδε

Ἀρθρον 1. Ἐπιτρέπεται ὅπως ἀντὶ τῶν μέχρι τοῦδε κατὰ τὰ ἀνωτέρω ρηθέντα διατάγματα ἐκδιδομένων καὶ ἐκκυβευομένων ὑπὸ τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἐταιρείας κατ' ἔτος 225,000 γραμματίων λαχείου, ἐκδίδῃ αὕτη ἀπὸ τοῦ προσεχοῦς ἔτους 1902 γραμματία ἐν ὅλῳ 300,000 καὶ ἐκκυβεύῃ ταῦτα, συμφῶνως πρὸς τὰ ἐν τῷ ἄρθρῳ 6 τοῦ ἀπὸ 18 Μαρτίου 1895 διατάγματος Ἡμῶν ὀριζόμενα, κατὰ τρίμηνον ἥτοι τῇ προτελευταίᾳ Κυριακῇ τοῦ Μαρτίου, τῇ προτελευταίᾳ Κυριακῇ τοῦ Ἰουνίου, τῇ πρώτῃ Κυριακῇ τοῦ Ὀκτωβρίου καὶ τῇ προτελευταίᾳ Κυριακῇ τοῦ Δεκεμβρίου ἐκάστου ἔτους.

Ἀρθρον 2. Τὸ ἐκ τῶν ἐπὶ πλέον 75,000 γραμματίων καθαρὸν κέρδος θέλει διατίθεσθαι πρὸς διεξαγωγὴν καὶ ἀποπεράτωσιν τοῦ περὶ τὴν Ἀκρόπολιν καὶ κατὰ τὴν ἀρχαίαν ἀγορὰν τῶν Ἀθηνῶν ἀνασκαφικοῦ ἔργου, πρὸς ἀνέγερσιν Ἐπιγραφικοῦ Μουσείου καὶ πρὸς ἐπαύξησιν τοῦ Ἐθνικοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου.

Εἰς τοὺς αὐτοὺς Ἡμετέρους Ὑπουργοὺς ἀνατίθεται ἡ δημοσίευσις καὶ ἐκτέλεσις τοῦ διατάγματος τούτου.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 7 Ἰουλίου 1901.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Οἱ Ὑπουργοί

Ἐπὶ τῶν

Ἐπὶ τῶν

Ἐπὶ τῶν

Ἑσωτερικῶν

Οἰκονομικῶν

Ἑκκλησιαστικῶν κλπ.

Γ. Ν. ΘΕΟΤΟΚΗΣ Α. Ν. ΣΙΜΟΠΟΥΛΟΣ Σ. Ε. ΣΤΑΗΣ

Ἑταιρείας ὡς πρὸς τὴν κατὰ τὰς ἐκάστοτε παρουσιαζομένης ἀνάγκας σκόπιμον χρῆσιν ἀπάντων τῶν ἐκ τοῦ λαχείου πόρων· ἀλλ' ἐκ τούτου οὐδὲν εἶνε δυνατόν νὰ ζημιωθῶσι τὰ ἐν Ἀθήναις ἐκτελεστέα ἔργα. Οὕτε τὸ νῦν Συμβούλιον, οὔτε ἄλλο τι τῶν μελλόντων, εἶνε δυνατόν νὰ γείνη τοσοῦτον ἐπιληΐσμον τῶν ἑαυτοῦ καθηκόντων, ὥστε νὰ μὴ ἐπιδιώξῃ ἐπειγόντως καὶ διὰ παντὸς τρόπου καὶ πάσης θυσίας τὴν συμπλήρωσιν τοῦ οἰκοδομήματος τοῦ Ἐθνικοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου καὶ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς πρὸς ἀποκάλυψιν τῆς παλαιᾶς Ἀθηναϊκῆς Ἀγορᾶς ἀνασκαφῆς, τῆς ἀνασκαφῆς δηλ. ἐκείνης, ἥτις εἶνε ἡ σπουδαιοτάτη τῶν ἐν Ἑλλάδι ἐκτελεστέων, ἐξ ἧς μόνης εἶνε δυνατόν νὰ ἐκπεμφθῇ φῶς πρὸς λύσιν τῶν σκοτεινῶν προβλημάτων τῆς τοπογραφίας τῆς πόλεως τῶν Ἀθηνῶν. Οὐδὲ εἶνε δυνατόν τὸ Συμβούλιον νὰ μὴ ἔχῃ πάντοτε ὑπ' ὄψει πόσον ἀναγκαῖα καὶ ἐπείγουσα εἶνε ἡ οἰκοδομὴ Ἐπιγραφικοῦ Μουσείου, ὅπερ προώρισται νὰ εἶναι τὸ πρῶτον ἐν τῷ κόσμῳ Ἐπιγραφικὸν Μουσεῖον. Περὶσκεψίς ἄρα καὶ φειδῶ περὶ τὴν ἐκτέλεσιν ἄλλων οὐχὶ ἐπειγόντων ἔργων ἐπιβάλλεται νῦν τῇ Ἑταιρείᾳ, ὅπως παντὶ σθένει ἐπιδιωχθῇ ἡ ἐκτέλεσις τούτων τῶν ἐν Ἀθήναις ἔργων.

Μεταβαίνομεν νῦν εἰς τὴν ἀπαρίθμησιν τῶν ἔργων τῆς Ἑταιρείας.

Ἐν τοῖς πρώτοις ἀναγγέλλει τὸ Συμβούλιον μετὰ ἰδιαζούσης χαρᾶς, ὅτι κατὰ τὸ λήξαν ἔτος ἐπερατώθη ἡ ἀναστήλωσις τοῦ *λέοντος τῆς Χαιρωνείας*, ἐπερατώθη δηλ. ἔργον, οὗτινος τὴν ἐκτέλεσιν ἡ Ἑταιρεία ἀπὸ τῶν πρώτων χρόνων τῆς ιδρύσεως αὐτῆς ὠνειροπόλησε, ὅπερ καὶ αὐτοὶ οἱ ξένοι, ἐνθουσιασθέντες, ἡγουμένου τοῦ διαπρεποῦς ἀρχαιολόγου Βέλκερ, διὰ διεθνῶν χρηματικῶν ἐράνων ἠθέλησάν ποτε νὰ ἐπιχειρήσωσι. Σὺν τῇ συγκολλήσει δὲ καὶ

συμπληρώσει τῶν τεμαχίων τοῦ λέοντος καὶ ἀνιδρύσει τοῦ-
του ἐπὶ τοῦ κατασκευασθέντος βάθρου συνεπληρώθη ἐν μέ-
ρει καὶ τὸ τεῖχος τοῦ περιβόλου, τὸ τοὺς τεθαμμένους ἱε-
ρολογίτας περικλεῖον, ἐπιτεθείσης ἐπὶ τῶν σωζομένων ἐκ
πώρου λίθου δόμων μιᾶς σειρᾶς νέων λίθων, οἵτινες οὕτω
προφυλάττουσιν ἀπὸ πάσης περαιτέρω καταστροφῆς τοὺς
ὑποκειμένους, ἡμισεσαθρωμένους, παλαιούς λίθους. Ἐδα-
πανήθησαν διὰ τὰ ἔργα ταῦτα δρ. 21,426, αἵτινες προστι-
θέμεναι εἰς τὰς κατὰ τὸ προηγούμενον ἔτος 1903 δαπανη-
θείσας δρ. 41,563 ἀναβιδάζουσι τὸ ὅλον πρὸς ἀναστήλω-
σιν τοῦ λέοντος δαπανηθὲν ποσὴν εἰς δρ. 62,989.

Τὸ ἄλλο δὲ ἔργον τῆς Ἑταιρείας, ἡ ἀνοικοδόμησις καὶ
στερέωσις τοῦ ἐν *Φιγαλίᾳ* ναοῦ τοῦ Ἀπόλλωνος, προήχθη
ικανῶς κατὰ τὸ λήξαν ἔτος. Οἱ καταπεπτωκότες χιόνες ἀνι-
δρύθησαν πάντες, πλὴν τῶν δύο τοῦ ὀπισθοδόμου, καὶ οἱ
τοῖχοι τοῦ ὅλου ναοῦ ἀνηγέρθησαν εἰς μέγα ὕψος, ἐπίσης
ἀνηγέρθησαν αἱ πλείονες τῶν ἡμικιονίων ἀντηρίδων τοῦ
ἐσωτερικοῦ τοῦ ναοῦ καὶ ἤρξατο ἡ συμπλήρωσις καὶ στε-
ρέωσις τῶν κατεστραμμένων μερῶν τῶν ἀναβαθμῶν τοῦ
κρηπιδώματος. Ἐδαπανήθησαν δρ. 15,078.

Αἱ δὲ ἀπὸ τοῦ 1902 ἀρξάμεναι ἐργασίαι πρὸς ἀνοικο-
δόμησιν τοῦ *Ἐρεχθίδου* διὰ τοῦ σωζομένου ὑλικοῦ αὐτοῦ
ἐξηκολούθησαν δι' ὅλου τοῦ ἔτους. Ἡ ἀνοικοδόμησις τῆς
κατὰ τοὺς χρόνους τῆς ἐλληνικῆς ἐπαναστάσεως καταπε-
σοῦσης ἀρκτικῆς προστάσεως εἶχεν ἀνεγερθῇ ἀπὸ τοῦ 1903.
Κατὰ τὸ λήξαν ἔτος συνετελέσθησαν αἱ τῆς στέγης τῆς
προστάσεως ταύτης ἐργασίαι, ἀνηγέρθη ὁ δυτικὸς τοῦ οἰ-
κοδομήματος τοῖχος, ὁ μετὰ τῶν θυρίδων, καὶ ἔγειναν
προπαρασκευαστικαὶ ἐργασίαι πρὸς ἀνέγερσιν καὶ στερέω-
σιν τῶν λοιπῶν μερῶν τοῦ οἰκοδομήματος. Τὰ πάγκαλα

ἐκεῖνα ἀρχιτεκτονικά μέλη τοῦ οἰκοδομήματος, ἅτινα κατὰ γῆς κείμενα ἐφθείροντο ὑπὸ τῶν ἀτμοσφαιρικῶν ἐπιδράσεων, συχνὰ δὲ ἐγίνοντο τὸ ὑποκείμενον βανδαλικῶν πράξεων σκαίων καὶ ἀγροίκων ἐπισκεπτῶν τῆς Ἀκροπόλεως, ἐσώθησαν ἀπὸ πάσης περαιτέρω καταστροφῆς, διότι δὲν κεῖνται πλέον χαμαί, ἀλλὰ τοποθετηθέντα ἐν τῇ οἰκείᾳ θέσει συνεπλήρωσαν τὸ οἰκοδόμημα καὶ προσέδωκαν αὐτῷ ἱκανὸν μέρος τῆς παλαιᾶς αὐτοῦ αἰγλῆς. Ἀληθῶς ἀγάλλεται τις βλέπων νῦν οἷον ἐγένετο τὸ Ἐρέχθειον. Ἐδαπανήθησαν δρ. 35,337.

Ἐν Ἀθήναις ἐξετελέσθη καὶ ἄλλο ἔργον κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος, ἐστερεώθη δηλ. τὸ *Θησεῖον* ὑποστηρικθέντων τῶν ἐπισφαλῶν αὐτοῦ μελῶν καὶ τοποθετηθείσης ἐν τῇ οἰκείᾳ θέσει τῆς ἐκτετοπισμένης καὶ ἐπικρεμαμένης ἐκείνης μετόπης, ἥς ἕνεκα ἐκινδύνευεν ἡ βορειοδυτικὴ γωνία τοῦ οἰκοδομήματος. Ἐδαπανήθησαν διὰ τὰς ἐργασίας ταύτας δρ. 2,501.

Κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος ἐξηκολούθησεν ἡ Ἐπαιρεία καὶ τὰς ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν ἀρξαμένας ἐργασίας αὐτῆς πρὸς οἰκοδομὴν Μουσείων κατὰ τὰς ἐπαρχίας. Δύο δὲ Μουσεῖα κυρίως ᾠκοδόμησε κατὰ τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος ἔτος, Μουσεῖον ἐν Θήβαις καὶ Μουσεῖον ἐν Δήλῳ. Καὶ διὰ μὲν τὸ πρῶτον ἔδαπανήθησαν δρ. 27,137, διὰ δὲ τὸ δεύτερον δρ. 21,884 Ἦρξατο δὲ ἡ οἰκοδομὴ ἐν Θήβαις καὶ στωϊκοῦ ὑποστέγου, ἵνα τοποθετηθῶσιν ἐν αὐτῷ αἱ ἐπιγραφαὶ καὶ τὰ λοιπὰ ὀγκώδη ἀρχαῖα. Ἐν τῷ ὑποστέγῳ τούτῳ δύναται νὰ τοποθετηθῇ καὶ τὸ ἐν Χαιρωνείᾳ κείμενον γύψινον ἐκμαγεῖον τοῦ Λέοντος, ὅπερ εἶνε ἄχρηστον ἐκεῖ πλέον, ἀφ' οὗ ἐπερατώθη ἡ ἐργασία τῆς ἀνιδρύσεως τοῦ Λέοντος.

Ἄλλας συμπληρωματικὰς ἐργασίας ἐν οἰκοδομουμένοις

Μουσείοις βλέπει τις ἐν τῷ ἐντύπῳ ἀπολογισμῷ τῶν ἐξόδων τῆς Ἑταιρείας.

Διὰ τὴν οἰκοδομὴν τῆς νέας πτέρυγος τοῦ ἐν Ἀθήναις Ἐθνικοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου ἐδαπανήθησαν κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος δρ. 36,273, ὑπολείπονται δμως πρὸς ἀποπεράτωσιν τοῦ ἔργου καὶ ἄλλαι τινὲς δαπάναι, ἰδία διὰ τὴν πλακόστρωσιν τοῦ ἐδάφους.

Αἱ κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος ἐνεργηθεῖσαι ἀνασκαφαὶ εἶνε συνέχεια τῶν ἀπὸ τῶν προηγουμένων ἐτῶν ἐνεργουμένων. Ποῖα δὲ τὰ ἐν αὐταῖς γενόμενα εὐρήματα καὶ τὰ ἐξ αὐτῶν πορίσματα ἐξέθηκαν ἤδη οἱ διευθύναντες αὐτὰς ἔφοροι καὶ μέλη τοῦ Συμβουλίου κατὰ τὴν γενομένην τῇ παρελθούσῃ Κυριακῇ συνέλευσιν τῶν ἐταίρων, ὑπέβαλον δὲ καὶ ἐκθέσεις πρὸς δημοσίευσιν αὐτῶν ἐν τῷ τεύχει τῶν Πρακτικῶν (ἰδὲ αὐτὰς ἐν τῷ τέλει τοῦ ἀνὰ χεῖρας τεύχους). Διὰ τὰς ἀνασκαφὰς ταύτας ἐδαπανήθησαν κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος ἐν ὄλῳ δραχμαὶ 45,987, αἵτινες κατανέμονται ὡς ἐξῆς α') διὰ τὰς ἀνασκαφὰς τοῦ Ἀμφιαρείου δραχμαὶ 7,010 β') διὰ τὰς ἐν Σουνίῳ ἀνασκαφὰς δρ. 1961, γ') διὰ τὰς ἐν Μυκῇ ἀνασκαφὰς, κυρίως εἰπεῖν, διὰ τὴν ἐκεῖ γενομένην μεταφορὰν τῶν ἐκ τῶν ἀνασκαφῶν τοῦ Σχλεῖμαν χωμάτων δρ. 2,900, δ') διὰ τὰς ἐν Εὐβοίᾳ ἀνασκαφὰς δρ. 2,030, ε') διὰ τὰς ἐν Χαιρωνείᾳ καὶ Ὀρχομενῷ δρ. 7,988 ς') διὰ τὰς ἀνασκαφὰς Ἐπιδαύρου συμπεριλαμβανομένων τῶν δαπανῶν διὰ τὴν οἰκοδομὴν φυλακείων καὶ διὰ τὴν σύνταξιν σχεδίων τῶν ἀποκαλυφθέντων οἰκοδομημάτων δρ. 18,003, ζ') διὰ τὰς ἐπὶ τοῦ Λυκαίου ὄρους ἀνασκαφὰς δρ. 5,467, καὶ η') διὰ τὰς ἀνασκαφὰς Κυκλάδων δρ. 625.

Εἰσφορὰν ὑπὲρ τοῦ ταμείου πρὸς ὑποστήριξιν τοῦ κατὰ τὴν Βοιωτίαν ναοῦ τοῦ Ὀσίου Λουκᾶ εἰσήνεγκε τὸ Συμ-

βούλιον κατὰ τὸ λήξαν ἔτος δρ. 5000. Ἀλλας δέ τινας δαπάνας διὰ διάφορα ἔργα βλέπει τις ἀναγεγραμμένας ἐν τῷ ὑπ' ὄψιν ὑμῶν ἀναλυτικῷ ἀπολογισμῷ τῶν ἐξόδων τοῦ 1904.

Τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἐφημερίδος ἡ ἔκδοσις βαίνει κανονικῶς. Δὲν κατωρθώθη ὅμως νὰ δημοσιευθῶσιν εἰσέτι τὰ Πρακτικά τῆς Ἑταιρείας, διότι σχεδιογραφικοὶ πίνακες πρὸς δημοσίευσιν δὲν ὑπάρχουσιν, οἱ δὲ παρασκευαζόμενοι πίνακες οἰκοδομημάτων τῆς Ἐπιδαύρου δὲν ἐπερατώθησαν εἰσέτι.

Τοσαῦτα εἶχε νὰ λογοδοτήσῃ τὸ Συμβούλιον περὶ τῶν πεπραγμένων τοῦ λήξαντος ἔτους.

ΣΥΝΕΛΕΥΣΕΙΣ ΤΩΝ ΕΤΑΙΡΩΝ

Α' Ειδική συνέλευσις.

Τῇ 23ῃ Ἰανουαρίου 1905 ἡμέρᾳ Κυριακῇ, ὥρα 10 π. μ. συνήλθον οἱ ἑταῖροι εἰς εἰδικὴν συνέλευσιν, ἵνα ἀκούσωσι τὰ πορίσματα τῶν κατὰ τὸ ἔτος 1903 ἐνεργηθειῶν ὑπὸ τῆς Ἑταιρείας ἀνασκαφῶν. Προήδρευσεν ὁ ἀντιπρόεδρος τοῦ Συμβουλίου κ. Δ. Τσιβανόπουλος.

Παρελθόντες οἱ κατὰ τὸ ἔτος 1903 διευθύναντες ἀνασκαφὰς ἐκτελεσθείσας ὑπὸ τῆς Ἑταιρείας ἐξέθεσαν τὰ πορίσματα τῶν ἀνασκαφῶν τούτων.

α') ὁ ἔφορος τῶν ἀρχαιοτήτων κ. Κ. Κουρουνιώτης ἀνέγνωσε 1) τὴν ἔκθεσιν τῶν δι' αὐτοῦ ἐν τῷ Λυκαίῳ ὄρει ἐνεργηθειῶν ἀνασκαφῶν, 2) τὴν ἔκθεσιν τῶν διὰ τοῦ συμβούλου καὶ ἐφόρου κ. Λεονάρδου γενομένων ἐν Ἀμφιαρείῳ ἀνασκαφῶν καὶ 3) τὴν ἔκθεσιν τῶν διὰ τοῦ Γραμματέως τοῦ Συμβουλίου, Γεν. Ἐφόρου τῶν ἀρχαιοτήτων κ. Π. Καβδαδία ἐν τῷ Ἱερῷ τῆς Ἐπιδαύρου ἐκτελεσθεισῶν ἀνασκαφῶν, β') ὁ κ. Β. Στάης σύμβουλος καὶ ἔφορος ἐξέθηκε τὰ περὶ τῶν ἐν Σουλῶ ἐργασιῶν γ') ὁ σύμβουλος κ. Γ. Παπαθασιλείου, γυμνασιάρχης, ἐξέθηκε τὰ περὶ τῶν ἐν Εὐβοίᾳ ἀνασκαφῶν καὶ δ') ὁ κ. Κλ. Στέφανος, διευθυντὴς τοῦ Ἀνθρωπολογικοῦ Μουσείου, τὰ περὶ τῶν ἐν Νάξῳ ἀνασκαφῶν.

Τούτων γενομένων ἡ συνεδρίασις διελύθη περὶ ὥραν 11 1/2 π. μ.

Α' Τακτικὴ συνέλευσις

Τῇ 30 Ἰανουαρίου 1905 ἡμέρᾳ Κυριακῇ ὥρα 10 1/2 π. μ. συνήλθον οἱ ἑταῖροι εἰς γενικὴν συνέλευσιν ἵνα κατὰ τὰ ἄρθρα 31 καὶ 32 τοῦ Ὁργανισμοῦ ἐκλέξωσι τὸ Πρόεδρεῖον τῆς συνελεύσεως καὶ τὴν τριμελῆ ἐξελεγκτικὴν Ἐπιτροπείαν καὶ ἀκούσωσι τὴν περὶ τῶν πεπραγμένων κατὰ τὸ 1904 λογοδοσίαν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου. Παρῆσαν ἑταῖροι 35.

Διενεμήθη εἰς τοὺς παρόντας ἔντυπος ἀναλυτικὸς ἰσολογισμὸς τῆς χρήσεως 1904.

Γενομένης ψηφοφορίας ἐξελέγησαν ὁμοφώνως Πρόεδρος τῆς συνελεύσεως ὁ κ. Δ. Βικέλας, Ἀντιπρόεδρος ὁ κ. Λουδ. Νικολαΐδης, Α' Γραμματεὺς ὁ κ. Δημ. Ἀντωνιάδης καὶ Β' Γραμματεὺς ὁ κ. Κ. Κουρουνιώτης.

Ἀκολούθως ἐξελέγησαν διὰ μυστικῆς ψηφοφορίας μέλη τῆς ἐξελεγκτικῆς ἐπιτροπείας οἱ κ. κ. Δ. Ἀνέζης, Π. Βαρβαρέσος καὶ Β. Θεοδωρόπουλος.

Τούτων γενομένων ὁ Γραμματεὺς τοῦ Συμβουλίου κ. Π. Καβδαδίας ἀνέγνω τὴν ἐν σελ. 9 — 19 ἔκθεσιν τῶν πεπραγμένων τῆς Ἑταιρείας κατὰ τὸ ἔτος 1904.

Β' Τακτικὴ συνέλευσις.

Τῇ 13 Φεβρουαρίου 1905 ἡμέρᾳ Κυριακῇ ὥρα 10 1/2 π. μ. συνήλθον τὸ δεύ-

τερον οἱ ἑταῖροι. Τῆς συνελεύσεως προήδρευσεν ὁ Πρόεδρος κ. Δ. Βικέλας. Παρῆσαν ἑταῖροι 25.

Ὁ κ. Δ. Ἀντωνιάδης, Α' Γραμματεὺς τῆς συνελεύσεως ἀνέγνω τὴν ἐν σελ. 24—25 ἔκθεσιν τῆς ἐξελεγκτικῆς ἐπιτροπείας περὶ τῆς οἰκονομικῆς διαχειρίσεως τοῦ ἔτους 1904.

Ἡ συνέλευσις ἐνέκρινεν ὁμοθυμῶς τὴν γενομένην διαχείρισιν κατὰ τὸ ἔτος 1904 καὶ ἐξέφρασε τὸν ἑπαινον αὐτῆς πρὸς τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον συνάμα δὲ καὶ τὴν εὐαρέσκειαν αὐτῆς πρὸς τοὺς ὑπαλλήλους τῆς Ἑταιρείας.

Ἀκολούθως ἐξελέγη πενταμελὴς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐπιτροπὴ ἐκ τῶν κ. κ. Ν. Καλογεροπούλου, Ἰ Πεσματζόγλου, Ε. Καλλιοντζῆ, Γ. Δουδουινίου καὶ Δ. Ἀντωνιάδου.

ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΕΞΕΛΕΓΚΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Πρὸς τὴν Συνέλευσιν τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρείας

Ἀποδεχθέντες τὴν τιμὴν, δι' ἧς μᾶς περιέβαλεν ἡ ἀπὸ 30 παρελθόντος μηνὸς ἀπόφασις τῆς συνελεύσεως τῶν Ἑταίρων τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρείας, προέβημεν, κατὰ τὰ νενομισμένα, εἰς τὸν ἔλεγχον τῆς διαχειρίσεως τῶν τῆς Ἑταιρείας τοῦ λήξαντος ἔτους 1904, ἣτις ἔχει ὡς ἑπεται.

Α' ΧΡΗΜΑΤΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΙΣ

Τ α μ ε ῖ ο ν.

α' Χρέωσις

Τὸ ἀπολειφθὲν ὑπόλοιπον τὴν 31 Δεκεμβρίου 1903.	Δρ.	3,121.36
Εἰσπραχθέντα ἀπὸ ἔσοδα Προϋπολογισμοῦ	»	23,084.50
» » προκαταβολάς	»	36,786.40
» » Τράπεζαν Γ. Σκουζέ	»	428,045.95
» » διαφόρους χρεώστας	»	292.50
» » ἐγγυοδοσίας	»	10,300.—
» » παρακαταθήκας	»	3,200.—
» » τόκους ἐγγυήσεως Π. Χρυσανθοπούλου	»	135.—
» » εἰδικῶν Προϋπολογισμὸν Λαχείου	»	527,980.—
Τὸ ὅλον	Δρ.	<u>1,012,945.71</u>

β' Πίστωσις

Ἐπληρώθησαν εἰς ἔξοδα Προϋπολογισμοῦ	Δρ.	319,455.54
» » προκαταβολάς	»	19,100.—
» » Τράπεζαν Γ. Σκουζέ	»	371,239.30
» » διαφόρους πιστωτάς	»	58,336.85
» » παρακαταθήκας	»	3,200.—
» » τόκους ἐγγυήσεως Π. Χρυσανθοπούλου	»	135.—
» » ἐγγυοδοσίας	»	15,000.—
» » ἐπιστροφάς χρημάτων	»	500.—
» » διάφορα ἔξοδα Λαχείου	»	219,498.50
Ὑπόλοιπον ἐν τῷ Ταμείῳ τῇ 31 Δεκεμβρίου 1904	»	26,180.52
Τὸ ὅλον	Δρ.	<u>1.032,945.71</u>

Β' ΕΣΟΔΑ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ

α' Χρέωσις

Εἰσπράξεις

1) ἀπὸ εἰσφορὰς τακτικῶν ἐταίρων καὶ δικαιώματα ἐγγραφῆς	Δρ.	2,475.—
2) » τόκους καὶ μερίσματα	»	15,704.50
3) » ἔσοδα ἀκινήτων κτημάτων	»	75.—
4) » » ἐκ δημοσιευμάτων	»	3,499.—
5) » » » κεκλεισμένων χρήσεων	»	318.—
6) » » διάφορα	»	513.—
7) » » ἐκ τοῦ Λαχείου	»	300,381.50
8) » » ἀπρόοπτα Λαχείου	»	10,239.45
9) » » ποσὸν ληφθὲν ἐκ τοῦ κεφαλαίου πρὸς ἐξίσωσιν	»	5,122.80
Τὸ ὅλον	Δρ.	<u>338,328.25</u>

β' Πίστωσις

Πληρωμαί.

1) εἰς μισθοὺς τοῦ προσωπικοῦ τῶν γραφείων	Δρ.	11,717.40
2) » » ἐπὶ τῶν ἀρχαιοτήτων	»	32,689.05
3) » ἔξοδα γραφείων καὶ διαχειρίσεως	»	3,861.80
4) » » βιβλιοθήκης	»	8,392.10
5) » ἀνασκαφὰς καὶ συντήρησιν ἀρχαίων μνημείων	»	181,299.30
6) » ἀνασκαφικὰ καὶ μουσειακὰ ἔργα ἐν Αθήναις	»	53,300.35
7) » δημοσιεύματα	»	14,458.20
8) » ἐκτάκτους δαπάνας καὶ διάφορα ἔξοδα	»	3,414.10
9) » συνδρομὰς δι' ἐπιστημονικοὺς σκοποὺς	»	27,700.—
10) » ἔξοδα παρελθουσῶν χρήσεων	»	1,495.95
Τὸ ὅλον	Δρ.	<u>338,328.25</u>

Γ' ΓΕΝΙΚΟΣ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 1904

α' Ένεργητικόν

Υπόλοιπον Ταμείου 31 Δεκεμβρίου 1904	Δρ.	26,480.52
Μετοχαί Έθνικῆς Τραπεζῆς	»	131,320.—
Όμολογιαί Έθνικοῦ Δανείου Ένοποιήσεως	»	71,837.75
» Πατριωτικοῦ Δανείου τῶν 30,000,000	»	45.—
» Έθνικοῦ Δανείου Κεφαλαιοποιήσεως	»	640.—
Προκαταβολαί	»	2,231.50
Τράπεζα Γ. Σκουζέ (ἐντοκος κατάθεσις)	»	16,193.35
Χρεῶσαι ἐκ γραμματίων Λαχείου 1897—1900.	»	1,331.60
» ἐξ ἀκυρώσεως ἐνταλμάτων	»	160.15
Άκίνητα κτήματα	»	65,170.24
Κατάστημα τῆς Έταιρείας	»	259,863.80
Τὸ ὅλον	Δρ.	<u>575,273.91</u>

β' Παθητικόν

1) Έγγυδοσφαί	Δρ.	1,800.—
2) Παρακαταθήκαι δι' ἀρχαιολογικά ἔργα ἐν Ἀθήναις	»	116,464.16
3) Πιστωταί διάφοροι	»	7,045.45
4) Κεφάλαιον	»	449,964.30
Τὸ ὅλον	Δρ.	<u>575,273.91</u>

Δ' ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ

Ἡ περιουσία τῆς Έταιρείας κατὰ τὴν 31 Δεκεμβρίου 1904

ἀνήρχετο εἰς	Δρ.	<u>575,273.91</u>
Ἀποτελεῖτο δὲ ἐκ τῶν ἑξῆς.		
1) ἀπὸ μετρητὰ ἐν τῷ Ταμείῳ	Δρ.	26,480.52
2) » 56 Μετοχὰς τῆς Έθνικῆς Τραπεζῆς ἀξίας	»	131,320.—
3) » 754 Όμολογιας Έθνικοῦ Δανείου Ένοποιήσεως ἔτους 1898 ἀξίας	»	71,837.75
4) » 36 Όμολογιας Πατριωτικοῦ Δανείου 30,000,000.	»	45.—
5) » μίαν ἀπόδειξιν καὶ ἓνα ὀριστικὸν τίτλον Έθνικοῦ δανείου Κεφαλαιοποιήσεως	»	640.—
6) » προκαταβολὰς	»	2,231.50
7) » ἐντοκον κατάθεσιν παρὰ τῇ Τραπεζῇ Γ. Π. Σκουζέ	»	16,193.35
8) » χρεῶστας γραμματίων Λαχείου 1897—1900	»	1,331.60
9) » » ἐξ ἀκυρώσεως χρηματικῶν ἐνταλμάτων	»	160.15
10) » ἀκίνητα κτήματα ἀξίας	»	65,170.24
11) » Κατάστημα τῆς Έταιρείας ἀξίας	»	259,863.91
Τὸ ὅλον	Δρ.	<u>575,273.91</u>

ἐξ ὧν ἀφαιρουμένων τῶν ὀφειλομένων

1)	εἰς ἔγγυθοδοσίαν ἐργολάδου Ν. Μοσχοῦ	Δρ.	1,500.—
2)	» » » Ἰ. Τσισμενάκη	»	300.—
3)	» ἀρχαιολογικά ἔργα ἐκτελεστέα ἐν Ἀθήναις	»	116,464,16
4)	» μισθοὺς φυλάκων καὶ ἐπιμελητῶν τοῦ 1904	»	1,670.—
5)	» ἀνεκκαθαρίστους λογαριασμοὺς 1904	»	175,45
6)	» ὀφειλομένας ἀμοιβὰς Λαχείου γ' τριμηνίας 1904.	»	500.—
7)	» » » » δ' » »	»	4,700.—
Τὸ ὅλον Δρ.			125,309.61

Ὑπολείπεται καθαρὰ περιουσία κατὰ τὴν 31 Δεκεμβρίου

1904 . . . . . Δρ. 449,964.30

Ὡς ἐξάγεται ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἐκτεθέντων ἡ διαχείρισις τῶν τῆς Ἑταιρείας τοῦ λήξαντος ἔτους ὑπῆρξε τελεία καὶ ἄψογος καθ' ὅλα αὐτῆς τὰ μέρη, καὶ ὀφείλεται εὐαρέσκεια εἰς τε τὸν κ. λογιστὴν καὶ λοιποὺς ὑπαλλήλους διὰ τὴν ἀκρίβειαν καὶ ἐπιμέλειαν, μεθ' ἧς διεξήγαγον τὴν ὑπηρεσίαν τῆς διαχειρίσεως ταύτης, ἥτις δέον νὰ κηρυχθῇ ὀρθῶς ἔχουσα καὶ ἐπικυρωθῇ ὅ τε ἰσολογισμὸς καὶ ἀπολογισμὸς τοῦ λήξαντος ἔτους 1904.

Μετὰ ταῦτα δὲν δυνάμεθα νὰ μὴ ἐξάρωμεν τὴν περὶνοιαν, τὸν ζῆλον καὶ τὴν φειδῶ μεθ' ἧς τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον διεχειρίσατο τὰ τῆς Ἑταιρείας, πρὸς δ' ἀμέριστος ὀφείλεται ἔπαινος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 10ῃ Φεβρουαρίου 1905

Τὰ μέλη τῆς ἐξελεγκτικῆς ἐπιτροπῆς.

Β. ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΣ

Π. ΒΑΡΒΑΡΕΣΟΣ

Δ. ΑΝΕΖΗΣ

ΕΚΘΕΣΕΙΣ
ΠΕΡΙ ΤΩΝ
ΑΝΑΣΚΑΦΩΝ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

ΑΜΦΙΑΡΕΙΟΥ ΑΝΑΣΚΑΦΑΙ

Αἱ ἐφ' ἑτος ἐνεργηθεῖσαι ἀνασκαφαὶ ἤρξαντο τῇ 19ῃ Ἰουλίου, διεκόπησαν δὲ Νοεμβρίου μεσοῦντος. Ἐργασίαι ἐγένοντο ἐπὶ τῆς ἀριστερᾶς καὶ τῆς δεξιᾶς ὁχθῆς τοῦ χειμάρρου. Καὶ ἐκεῖ μὲν ἡρευνήθησαν τὰ κατὰ τὴν πηγὴν τοῦ Ἀμφιαράου, ἧς καὶ πέρυσιν ἐγένετο μνεῖα. Ἐνταῦθα ἠύρεθη ἐπιγεγραμμένη στήλη περιέχουσα συγγραφὰς περὶ ἐπισκευῆς τῆς κρήνης καὶ τῶν λουτρῶνων (πρβ. κρήνην καινὴν ἐν τῷ περὶ Πυθέου τοῦ Σωσιδήμου ψηφίσματι τοῦ 333/2 π. Χρ. καὶ λουτρῶνα ἀνδρεῖον καὶ λουτρῶνα γυναικεῖον ἐν ἄλλῃ ἐκδεδομένη ἐπιγραφῇ ἐν ἣ μισθωτῆς Φρῦνος Ἀλωπεκῆσι οἰκῶν)· τὸ ἔργον κατὰ τὴν ἐπιγραφὴν ἐκδίδοται ἑκακοσίῳ δραχμῶν, ὧν τὸ τριτημόριον (ἀκριβῶς εἰπεῖν 325 δραχ.) προκαταβάλλεται ἐκ τοῦ θησαυροῦ καὶ τῶν καπηλείων τῷ μισθωτῇ, ὅστις τὸ ἔργον ἐξεργάζεται ἐξήκοντα ἡμερῶν ἀφ' ἧς ἂν λάβῃ τὸ ἀργύριον· ὁ ἐργῶνης εἶνε Χολαργεὺς τὸν δῆμον, ὁ δὲ ἐγγυητὴς Ἀχαρνεύς, ὁ δὲ ἱερεὺς Δεκελεύς· ἐκ τούτων δῆλον γίγνεται ὅτι ἡ στήλη αὕτη ἀνάγεται εἰς χρόνους, καθ' οὓς ὁ Ὠρωπὸς ἦν ὑπὸ τοῖς Ἀθηναίοις. Τῶν ἐν τῇ ἐπιγραφῇ συμνημονευομένων λουτρῶνων μέρος τι, ὡς φαίνεται, εἶνε τὰ παρὰ τὴν κρήνην ἀποκαλυφθέντα λείψανα, ὧν ἡ ἀνασκαφὴ δὲν ἐπερατώθη.

Παρὰ τὴν κρήνην ἠύρεθη καὶ ἄλλη στήλη, ἐφ' ἧς ἐγλυπται τὸ ὄνομα τῆς Ἑστίας κατ' Ἑρετρικὸν (Ἰωνικὸν) τύπον· προέρχεται δέ, ὡς καὶ ἡ παρεμφερὲς γνωστὴ στήλη ἣ φέρουσα τὰ ὀνόματα τοῦ Ἀμφιαράου καὶ τοῦ Ἀμφιλόχου πιθανῶς δὲ καὶ τοῦ Ἑρμοῦ, ἐκ τοῦ βωμοῦ ὃν ὡς πεντέμοιρον περιγράφει ὁ Πausanias.

Ἐτι δὲ μνημονευτέον βᾶθρον ἐπιγεγραμμένον, ὅπερ ἔφερε δύο, ὡς εἰκάζω, χαλκᾶ ἀγάλματα, ἀνδρὸς καὶ παιδός, ἔργα τοῦ γνωστοῦ ἀνδριαντοποιοῦ Λεωχάρους. Ἄλλο βᾶθρον ἔφερεν ἄγαλμα ἀνδρός, ἔργον τοῦ γνωστοῦ Ἀθηναίου τεχνίτου Ἡροδώρου· τὸ

ὀρθὸν ὄνομα, ὡς γνωστὸν, κατ' ἐπιγραφὰς τοῦ Ἀμφιαρείου εἶνε Ἡρόδωρος καὶ οὐχὶ τὸ ἄλλοθεν κακῶς παραδεδομένον Ἡρόδοτος. Πέρας δὲ παρὰ τὴν κρήνην ὑρέθησαν δύο ἀγαλμάτια μαρμάρινα, ὧν τὸ μὲν ἀκέφαλον, τοῦ Ἀμφιαράου, τὸ δὲ τριμόρφου Ἐκάτης, πρὸς δὲ καὶ τεμάχιον μεγάλο (ὑπὲρ τὸ φυσικὸν) μαρμαρίνου ἀνδριάντος θωρακοφόρου (πρβ. τὸ πέρυσιν εὑρεθὲν σκέλος)· τὸ τεμάχιον τοῦτο εἶνε μέρος τοῦ θώρακος, παρίσταται δ' ἐπ' αὐτοῦ ἐν ἀναγλύφῳ ἄθλος τοῦ Ἡρακλέους, ὁ Νέμειος λέων πνιγόμενος, καὶ Τρίτων φέρων ἐπὶ τῶν νώτων Νηρηίδα.

Ἐπὶ δὲ τῆς δεξιᾶς τοῦ χειμάρρου ὄχθης ἐργασίαι ἐγένοντο ὅπου καὶ πέρυσι. Τὰ ἐνταῦθα οἰκοδομήματα εἰσχωροῦσι καὶ εἰς τοὺς παρακειμένους ἰδιωτικούς ἀγρούς, διὰ τῆς σκαφικῆς δὲ ἐρεῦνης ἐπεκταθησομένης καὶ εἰς αὐτοὺς θὰ ἀποδειχθῇ ἂν ἐπὶ τῆς ὄχθης ταύτης ὑπῆρχον μετὰ καταλυμάτων τῶν προσερχομένων ἀνθρώπων καὶ τὰ ἐν τῇ προεξηραμένη ἐπιγραφῇ ἀναφερόμενα καπηλεῖα. Ἐνταῦθα ἀξιόλογον εὑρημα εἶνε ἐπιγεγραμμένη στήλη τοῦ 328/7 π. Χρ., ἧς ἡ ἀρχὴ ἔχει ὥδε· αἰῖδε ἐπέδοσαν εἰς τὸ ἀνάθημα ὁ ἀνέθηκεν ἡ βουλὴ ἐπ' Εὐθυκρίτου ἄρχοντος» μετὰ τοῦτο ἔπονται ὀνόματα 24 βουλευτῶν Ἀθηναίων καὶ ἄλλα 10 καὶ ψήφισμα δι' οὗ στεφανοῦνται τρεῖς τῶν βουλευτῶν, ὀρίζεται δὲ νὰ σταθῇ ἡ στήλη ἐν τῷ ἱερῷ τοῦ Ἀμφιαράου· τινὲς τῶν εἰρημένων ἀνδρῶν εἶνε γνωστοὶ ἐξ ἀρχαίων συγγραμμάτων καὶ ἄλλων ἐπιγραφῶν. Τῶν δὲ λοιπῶν εὑρημάτων μνημονευθῆτω δακτύλιος ἀργυροῦς φέρων ἐπὶ τῆς σφενδόνης ὥσει ἐμβεβλημένην στήλην, ἴσως χαλκῆν ἐπίχρυσον, μετὰ δύο κίωνων καὶ ἀετώματος τρόπον ναῖσκου, ἐν ᾧ φαίνεται ἔκτυπος γυνή, πιθανῶς ἡ Κυβέλη, καθημένη μετὰ τυμπάνου ἐν τῇ ἀριστερᾷ καὶ παρ' αὐτῇ ζῶον, ἴσως λέων (πρβ. *Pollak Goldschmiedarbeiten* 483). Προστέθτω ἔτι δακτύλιος χαλκοῦς ἐπίχρυσος φέρων ἐπὶ τῆς σφενδόνης γυναικα καὶ σφενδὸν μεγάλην δακτυλίου χαλκοῦ ἑλληνικῆς τὸ ἥμισυ, ἐφ' ἧς σφύζονται τὰ κάτω Ἀθηναῖς μετ' ἀσπίδος.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΛΕΟΝΑΡΔΟΣ

ΑΝΑΣΚΑΦΑΙ ΕΝ ΕΥΒΟΙΑ

Κατὰ τὸ παρελθὸν θέρος ἐπεχειρήσαμεν δοκιμαστικὰς ἀνασκαφὰς ἐν Εὐβοίᾳ παρὰ τὴν Χαλκίδα, ἐν ταῖς ἀρχαίαις Ταμύναις (νῦν Ἀλιβερίῳ) καὶ ἐν Αἰδηψῷ.

Καὶ αἱ μὲν παρὰ τὴν Χαλκίδα ἀνασκαφαὶ τάφων οὐδὲν ἄξιον λόγου ἀπήνεγκον, διότι εὐρέθησαν μὲν πολλοὶ τάφοι, ἀλλὰ πτωχότατοι καὶ οὐδὲν ἄξιον λόγου κτέρισμα περιέχοντες. Ἐπειδὴ ἐγινώσκομεν ὅτι ἐπὶ τοῦ πλησίον ὄρους, ὅπερ καλεῖται Γιαμῆνα, ὑπῆρχε κτίσμα τι ἀρχαῖον, κοινῶς Δρακόσπιτο καλούμενον, ἐκρίναμεν καλὸν νῦν ἰδωμεν αὐτό. Ἀναβάντες λοιπὸν ἐπὶ τὴν κορυφὴν εὗρομεν τετράγωνον κτίσμα κατεσκευασμένον ἐξ ἐγχωρίου μέλανος λίθου. Οἱ λίθοι ἦσαν τετράγωνοι λελασμένοι κατὰ τὰς γωνίας, ἐξέχοντες δὲ κατὰ τὸ μέσον καὶ ἀκατέργαστοι. Τοῦ κτίσματος τούτου σωζομένου εἰς ὕψος 1,50 μ. ἐκάστη πλευρὰ ἔχει μῆκος ἕξ μέτρων. Ἐπειδὴ τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ κτίσματος εἶνε κεκαλυμμένον ὑπὸ λίθων μικρῶν καὶ μεγάλων καὶ οὐχὶ κενόν, εἰκάζομεν ὅτι ἦτο βωμὸς μέγας ἰσως τῷ Διὶ ἀνατθειμένος. Ἐκ τοῦ Ἀθηναίου γινώσκομεν ὅτι παρὰ τὴν Χαλκίδα ἐδεικνύετο τόπος, ὅθεν ἀνηρπάγη ὁ Γανυμήδης ὑπὸ τοῦ Διός, Ἀρπάγιον καλούμενος (XIII 601). Ἐκ τῆς θέσεως τεκμαιρόμενοι φρονοῦμεν ὅτι ὁ τόπος, ὅθεν ἀνηρπάγη ὁ Γανυμήδης, ὡς ἐπίστευον οἱ Χαλκιεῖς, οὐδεὶς ἄλλος δύναται νὰ εἶνε ἢ οὗτος. Ἰσως δὲ καὶ τὸ ὄνομα Γιαμῆνα εἶνε παραφθορὰ τοῦ Γανυμήδειον.

Κατόπιν ἐσκάψαμεν ἐν Ἀλιβερίῳ ἐπὶ τῶν λόφων Τροχάλων, Ἀσμίλακος, Ἀναθώνης πρὸς ἀνεύρεσιν τάφων. Καὶ ἐπὶ μὲν τῶν Τροχάλων εὗρομεν φρούριον, ἐνθα, ὡς φαίνεται, διέμενε φρουρά. Τὸ φρούριον τοῦτο σύγκειται ἐκ τριῶν δωματίων, ἅτινα οὔτε ὁμοία τὴν κατασκευὴν εἰσιν οὔτε σύγχρονα. Τὸ πρῶτον δωματίον, οὗ σώζεται ἡ Β. καὶ Ἀ. πλευρά, τῆς δὲ Μ. μόνον μ. 1,50, ἔχει σχῆμα πύργου ὁμοίου κατὰ τὸ ἐξωτερικὸν πρὸς ἄλλους δύο κειμένους τὸν μὲν ἐπὶ τοῦ πετρώδους παρὰ τὴν θάλασσαν λόφου, ὅστις καλεῖται Ρίφι, τὸν δὲ ἐπὶ τοῦ ὄρους τοῦ κει-

μένου ἐν ἀριστερᾷ τῆς ἐκ Χαλκίδος ὁδοῦ. Τῶν σωζομένων πλευρῶν ἡ μὲν πρὸς ἀνατολὰς ἔχει μῆκος 6.85, ἡ δὲ πρὸς Β. 5.95. Τὸ σωζόμενον ὕψος τοῦ τοίχου εἶνε 0,70, τὸ δὲ πᾶχος 0,95 τοῦ μέτρου, ἀποτελεῖται δὲ ἐκ δύο λίθων, ὧν ὁ μὲν ἐξωθεν εἶνε τετράγωνος λελεασμένος κατὰ τὰς γωνίας, ἐξέχων δὲ κατὰ τὰ ἄλλα μέρη καὶ οἰοῖται ἀκατέργαστος, ὁ δὲ ἐσωθεν εἶνε οὐχὶ τετράγωνος τὸ σχῆμα πάντοτε καὶ μεγέθους οὐχὶ τοῦ αὐτοῦ. ἐξεσμένος ὁμως καὶ λεῖος. Ἐν τούτῳ εὗρομεν συντρίμματα πίθων μεγάλων μολὶθδφ συνδεδεμένων, ὧν ἐν τῷ πυθμένι ὑπῆρχον σῦκα ἀπηνθρακωμένα. Παρὰ τὸν πύργον τοῦτον ἐν τῇ ἀνατ. πλευρᾷ εὐρέθησαν τρία δωμάτια, ὧν τὸ μὲν πρῶτον εἶχε μῆκος τριῶν μέτρων, τὸ δεύτερον 2,76, τὸ τρίτον 2.96. Τὸ πᾶχος τοῦ τοίχου καὶ τῶν τριῶν δωματίων μ. 0,45. Τὰ δύο πρῶτα δωμάτια ἐχωρίζοντο ἀπ' ἀλλήλων διὰ σανιδώματος, ὡς τεκμαιρόμεθα ἐκ τοῦ ὅτι ἐπὶ τοῦ βορείου τοίχου παρατηρεῖται μόνον εἰσοχὴ τις πλ. 0,45, τοῦ δὲ τελευταίου δωματίου σώζεται ὁ πρῶτος λίθος ἔχων 0,20 μ.

Ἐν δὲ τῷ Ἀσμίλακι ἀνεύρομεν οὐκ ὀλίγους τάφους Ῥωμαϊκῶν χρόνων. Ἐν ἐνὶ τούτων ὁ νεκρὸς ἦτο κεκαυμένος ἐντὸς τοῦ χώματος, ἐκαλύπτετο δὲ διὰ τριῶν πλακῶν ἐγχωρίου λίθου ἀκατεργάστων. Ὁμοίως ὁ νεκρὸς ἄλλου ἦτο κεκαυμένος, ἔκειτο δὲ ὑπὸ ἡμίπιθον μαρμαρίνον ἀνεστραμμένον ἐπὶ τοῦ χώματος. Τέσσαρες ἄλλοι νεκροὶ ἦσαν ἐντὸς λαρνάκων μαρμαρίνων κεκαλυμμένων διὰ πωμάτων, ὧν τὰ μὲν ἄλλα ἦσαν ἐπίπεδα, ἐν δὲ ἀετωματοειδές. Ἐν τῷ τάφῳ τῷ ἔχοντι τὸ ἀετωματοειδές κάλυμμα εὐρέθη μικρὸν ἀγγεῖον ἔχον κοσμήματα ἐρυθρὰ ῥομβοειδῇ διὰ μελανῶν γραμμῶν χωριζόμενα. Ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ λόφου εὗρομεν καὶ δύο κάλπας χαλκᾶς, ὧν μία ἔκειτο ἐντὸς ἡμίπιθου ἔχοντος πῶμα, ἡ δὲ ἄλλη ἐντὸς περιβλήματος τετραγώνων κεράμων. Τούτων ἡ μὲν πρώτη ἦτο διαβεβρωμένη ἐπὶ τοῦ μέρους ἐνθα ἐστηρίζετο ἐπὶ τοῦ λίθου, ἡ δὲ ἐτέρα ἐξήχθη εἰς τεμάχια. Τῆς τελευταίας ἡ λαβὴ ἔφερεν, ἐνθα ἦτο κεκολλημένη ἐπὶ τῆς γαστρος, κεφαλὴν γυναικὸς καλὴν.

Ἐν δὲ Ἀναθώνῃ εὗρομεν τάφους ἐπτὰ, ὧν οἱ μὲν ἦσαν καλυβῆται, κεκαλυμμένοι δὲ ἄνωθεν διὰ πλακῶν ἐγχωρίου λίθου,

οἱ δὲ ἦσαν ἐσκαμμένοι ἐντὸς τοῦ πώρου ἄλλὰ μὴ ἐπενδεδυμένοι ἔσωθεν διὰ κεράμων. Ἐν δυσι τούτων εὐρέθησαν 4 οἰνοχοαὶ μικραὶ μέλαιναι καὶ μία κόρη καθημένη ἄτεχνος. Πάντων οἱ νεκροὶ πλὴν ἐνὸς βλέποντος πρὸς ἀνατολὰς ἔβλεπον πρὸς δυσμὰς. Ἐπὶ τινος δὲ λοφου εὗρομεν λάρνακα, ἐν ἣ ἦσαν ἐπτά νεκρῶν κεφαλαὶ καὶ ὅσπᾱ.

Ἐν δὲ Αἰδηψῷ ἐσκάψαμεν ἐν τῷ κτήματι Ζωντανοῦ, ἔνθα πρὸ ἐτῶν εἶχον εὐρεθῇ ἐπιγραφαὶ πρὸς τὸν αὐτοκράτορα Ἀδριανόν, πρὸς τὸν Σεπτίμιον Σευήρον Περτίνακα καὶ πρὸς τὸν Αὐγουστον Κωνσταντίνον καὶ εἰκὼν Ῥωμαίας δεσποίνης καὶ ἀνδριᾶς Ἀντινόου ἐν σχήματι Διονύσου. Ἡρξάμεθα σκάπτοντες ἐκ τοῦ μέρους ἔνθα εἶχεν εὐρεθῇ ἡ Ῥωμαία δέσποινα, ἐνεπέσομεν δὲ εἰς τὸν περίβολον Ῥωμαϊκοῦ βαλανείου κυκλοτεροῦς, ᾧ ἀκολουθήσαντες ἀπεκαλύψαμεν πάντα τὸν περιβάλλοντα τὸ οἰκοδόμημα κυκλοτερῇ τοίχον. Κατόπιν εἰσῆλθομεν εἰς τὸ ἐσωτερικὸν αὐτοῦ. Ἡ διάμετρος τοῦ κύκλου τούτου ἦτο μέτρα 20,88. Ἡ πρόσοψις τοῦ οἰκοδομήματος βλέπουσα πρὸς τὴν θάλασσαν ἔκειτο ἐπὶ τοίχου, ἀποτελοῦντος τρόπον τινὰ χορδὴν τοῦ κύκλου, ἥς τὸ μῆκος εἶνε 5 μέτρα. Παραλλήλως τοῦ περιβάλλοντος κυκλοτεροῦς τοίχου ἔκειτο ἕτερος ἀρχόμενος ἀπὸ τοῦ τοίχου τῆς προσόψεως καὶ λήγων ὀλίγα μέτρα ἄνωθεν ἐπὶ τῆς ἀνατολικῆς πλευρᾶς. Μεταξὺ δὲ τοῦ τοίχου τῆς προσόψεως καὶ τοῦ παραλλήλου τοίχου πρὸς τὸν κυκλοτερῆ ἔκειντο 4 δωμάτια, ὧν τὰ μὲν τρία κατὰ μῆκος τῆς προσόψεως τὸ δ' ἕτερον ὀπισθεν τοῦ ἐν μέσῳ τῶν τριῶν εὐρισκομένου καὶ ἔχοντος σχῆμα πολυγωνικόν (ἀκριβῆ περιγραφὴν ποιησόμεθα, ὅταν κατασκευασθῇ τὸ σχέδιον). Ἐν τῇ πρὸς ἀνατολὰς πλευρᾷ ἐν ἀριστερᾷ δὲ τῷ ὀρῶντι πρὸς τὴν θάλασσαν, ἔνθα ἦν αἰθουσα διαμονῆς, εὐρέθη κατὰ χώραν κείμενος κίων ἔχων ῥαβδώσεις τριγωνικάς. Αἱ ῥαβδώσεις ἀρχόμεναι ἐκ δεξιῶν καὶ προχωροῦσαι λοξῶς μέχρι τοῦ μέσου κατόπιν λαμβανουσιν ἐναντίαν διεύθυνσιν, ὥστε μακρόθεν ὁ κίων ὀρώμενος φαίνεται συγκείμενος ἐκ δύο τεμαχίων. Ὁμοίου κίονος εὗρομεν μόνον τὸ κιονόκρανον, ὡς δὲ εἶπεν ἡμῖν ὁ ἐνοικιαστὴς τοῦ κτήματος τὸν ἕτερον τῶν κίωνων, οὐ ἡμεῖς εὗρομεν τὸ κιονόκρανον, ἐδωρήσατο τῷ ἀξιωματικῷ τοῦ ἵππικοῦ κ. Ῥαγκαβῇ Ἐν τῷ

δωματίῳ τούτῳ ὡς καὶ ἔξωθεν ἐπὶ τῆς προσόψεως ὑπάρχουσι κόγχαι. Τὸ κεντρικὸν δωμάτιον εἶνε πολυγωνικόν. Ἡ εἰς αὐτὸ εἰσοδος ἐγένετο ἐκ τοῦ ἀνατολικοῦ διαδρόμου διὰ διόδου θολωτῆς, ἀποληγούσης εἰς προθάλαμον μικρόν. Ἐν τῷ βαλανείῳ τούτῳ ἐγένετο χρῆσις ὕδατος θερμοῦ τῶν πηγῶν, καὶ ἰδίως τῆς νῦν λεγομένης πηγῆς τῶν Ἀγίων Ἀναργύρων, οὗ τὸ ὕδραγωγεῖον εὔρομεν ἐπὶ τῆς βάσεως τοῦ λόφου, ὅστις ὑπέρεκειται τῷ βαλανείῳ. Ὅτι δὲ τοιοῦτου ὕδατος χρῆσις ἐγένετο δεικνύουσι αἱ ἐν τοῖς σωλῆσι φαινόμεναι καὶ νῦν ἀπολιθώσεις. Ἐσκάψαμεν αὐτὸ μέχρι τῶν θεμελίων, ἐν οὐδενὶ τῶν δωματίων εὔρομεν στρώσιν. Εἰκάζομεν ἄρα ὅτι ἦτο ἐπεστρωμένον σανίσιν. Ἐν αὐτῷ εὔρομεν στηθαῖον φέρον ἐφθαρμένα τρία προσωπεῖα, βραχίονα μεγάλου παιδός, χεῖρα μικροῦ καὶ προτομὴν παιδίου μικροῦ ἐξ ἀναγλύφου ἀποκεκομμένην. Τὸ σπουδαιότερον τῶν εὐρημάτων εἶνε κεφαλὴ Ῥωμαίου· αὕτη ἡ κεφαλὴ εὐρέθη ἀκριβῶς ἐπὶ τοῦ ἀντιθέτου τοίχου ἐν ᾧ εἶχεν εὐρέθῃ ἡ Ῥωμαία δέσποινα, δηλ. ἐν τῇ ἀνατ. πλευρᾷ. Ὅσον δύναται τις νὰ κρίνῃ ἐκ τῆς ὁμοιότητος τῶν ἐπὶ τῶν νομισμάτων ἀπεικονιζομένων προσώπων, ἡ μὲν Ῥωμαία δέσποινα ὁμοία φαίνεται πρὸς τὴν σύζυγον τοῦ Σευήρου Ἰουλίαν Δόμναν, ἡ δὲ κεφαλὴ πρὸς τὴν τοῦ υἱοῦ αὐτῆς Καρακάλλα. Ἐκ λύχνου δέ, ὃς εὐρέθη ἐντὸς τῶν λίθων φέρων σταυρόν, ἐξάγεται ὅτι τὸ βαλανεῖον ἦν ἐν χρήσει καὶ ἐπὶ τῶν Χριστιανικῶν χρόνων.

Ἐν Αθήναις, τῇ 26 Ἰανουαρίου 1905.

Γ. Α. ΠΑΠΑΒΑΣΙΛΕΙΟΥ

ΑΝΑΣΚΑΦΗ ΛΥΚΑΙΟΥ

Καὶ κατὰ τὸ 1904 ἐγένοντο ἐπὶ δύο καὶ ἥμισυν περίπου μῆνας ἀπὸ τοῦ Αὐγούστου μέχρι τῶν μέσων Ὀκτωβρίου ἀνασκαφαὶ ἐπὶ τοῦ Λυκαίου.

Ἐν πρώτοις ἀνεσκάφη ὁ πλησίον τοῦ τεμένου τοῦ Λυκαίου Διὸς

χωρος πλησίον τῶν κατὰ τὰς παρελθόντων ἐτῶν ἀνασκαφὰς ἀνευρεθεῖσῶν θάσεων τῶν κίωνων τοῦ Παυσανίου.

Πλησίον τῶν κίωνων ἀνευρέθησαν καὶ ἄλλαι βάσεις ἀναθημάτων καὶ στηλῶν.

Ἀλλὰ πρὸ πάντων ἄξια λόγου εὐρήματα εἶνε ὁκτὼ χαλκᾶ ἀγαλμάτια ἄριστα διατηρούμενα, ὧν τὰ τέσσαρα παριστῶσιν αὐτὸν τὸν Δία τὸν Λύκαιον, τὰ δ' ἄλλα τὸν Ἑρμῆν ἢ ἄλλους ἀνθρώπους.

Ἐν τῶν ἀγαλμάτων τοῦ Διὸς εἶνε τοῦ μέσου τοῦ 6 αἰῶνος καὶ παριστᾷ τὸν Θεὸν καθήμενον καὶ κρατοῦντα ἐν μὲν τῇ ἀριστερᾷ χειρὶ τὸν κεραυνόν, ἐν δὲ τῇ δεξιᾷ ἀντικείμενόν τι ὁμοιάζον πρὸς τὴν μαντικὴν ῥάβδον τῶν Ῥωμαίων, ὅμοιον πρὸς τὸ ὅποιον πρῶτον νῦν ἀπαντᾷ ἐν παραστάσει τοῦ Διὸς. Τοῦ ἀγαλματίου τούτου ἡ ἐργασία εἶνε πολὺ ἐπιμεμελημένη· εἶνε δ' ἐν γένει τοῦτο ἀριστούργημα τῶν ἀρχαϊκῶν τῆς τέχνης χρόνων.

Τὸ τέμενος περιωρίζετο διὰ σειρᾶς μεγάλων ἀκατεργάστων λίθων καὶ εἶχεν μῆκος 120 μέτρων καὶ πλάτος περίπου 55 μέτρων.

Διὰ τῶν ἀνασκαφῶν ἡμῶν ἀπεδείχθη, ὅτι τὸ ἱερὸν τοῦ Λυκαίου Διὸς εἶχε τὴν συνήθη μορφήν Ἑλληνικοῦ ἱεροῦ ἀποτελουμένου ἐκ περιωρισμένου τινὸς χώρου ἀφιερωμένου εἰς τὸν Δία, τοῦ τεμένους καὶ ἐκ τοῦ βωμοῦ, περὶ οὗ ὠμιλήσαμεν κατὰ τὸ παρελθόν ἔτος. Ὅπως καὶ εἰς τὰ λοιπὰ ἑλληνικὰ ἱερά, προσεφέροντο καὶ εἰς τὸ ἱερὸν τοῦ Λυκαίου Διὸς μικρὰ καὶ μεγάλα ἀναθήματα καὶ ἀναμνηστικαὶ στήλαι.

Ἐξηκολούθησαν πρὸς τούτοις καὶ ἐφέτος αἱ ἀνασκαφαὶ ἐν τῷ Ἱπποδρόμῳ τοῦ Λυκαίου Διὸς.

Ἐν τούτῳ ἀνεκαλύφθη ἐφέτος κατὰ τὸ νότιον ἄκρον μακρὰ στοὰ μὴ ἀνασκαφείσα εἰσέτι ἐξ ὀλοκλήρου. Αὕτη ἔχει βαθμίδας ἐκ λίθου πώρου καὶ μαρμαρίνους κίονας, ὧν δύο εὐρέθησαν καταπεπτωκότες πλησίον τοῦ ἀνασκαφέντος μέρους ταύτης.

Εἰς ἀπόστασιν 40 περίπου μέτρων πρὸ τῆς στοᾶς ταύτης ὑπάρχουσι παράλληλοι πρὸς ταύτην τέσσαρες σειραὶ λιθίνων βαθμίδων, αἵτινες ἐχρησίμουν ὡς καθίσματα. Εἰς ἀπόστασιν 15 μέτρων ἀπὸ τῶν βαθμίδων τούτων ἐπὶ χαμηλοτέρου ἐπιπέδου, ἐπὶ τῆς πλατείας τοῦ Ἱπποδρόμου ὑπῆρχεν ἀκόμη μία σειρὰ πολυτι-

μοτέρων καθισμάτων, τῶν ὁποίων μόνον ἡ ἀνατολικὴ ἄκρα ἀνεσκάφη.

Εἰς ἀπόστασιν 265 μέτρων ἀπὸ τῶν τελευταίων τούτων καθισμάτων σφίζονται εἰσέτι αἱ δύο νύσσαι, αἷτινες εἶνε λίαν χαμηλοὶ στρογγυλοὶ κίονες ἀπέχοντες ἀπ' ἀλλήλων μὲν μέτρα 60 καὶ ἐκάτερος ἀπὸ τῆς ἀντιστοιχοῦσης αὐτῷ πλευρᾶς τοῦ ἵπποδρόμου περὶ τὰ 30 μέτρα.

Περὶ τὸ μέσον τῆς πλατείας τοῦ ἵπποδρόμου ἀνευρέθησαν καὶ πολλοὶ λίθοι μετ' αὐλάκων, ὅμοιοι πρὸς τοὺς συνήθως σημειούντας τὴν ἀφετηρίαν καὶ τὸ τέλος τῶν σταδίων ὡς π. χ. τοῦ τῆς Ἐπιδαύρου καὶ Ὀλυμπίας, ἐξ οὗ φαίνεται, ὅτι τὸ στάδιον, ὅπερ ὁ Παυσανίας λέγει, ὅτι εὕρισκετο πρὸ τοῦ Ἰπποδρόμου, ἐκεῖτο κυρίως ἐν αὐτῷ, κατὰ τὸ πρόσθιον αὐτοῦ μέρος.

Πλησίον τοῦ ΝΑ ἄκρου τοῦ Ἰπποδρόμου ἀνεσκάφη μέγα μέρος πολὺ μεγάλου ὀρθογωνίου κτιρίου ἀποτελουμένου, ὡς φαίνεται, ἐκ δωματίων κειμένων περίξ κεντρικῆς αὐλῆς.

Ἡ πύλη τοῦ κτιρίου τούτου, οὗτινος ὁ προορισμὸς εἶνε εἰσέτι ἄγνωστος, εὕρισκεται κατὰ τὴν νοτίαν αὐτοῦ πλευράν. Οἱ τοῖχοι σφζόμενοι εἰς ἄρκετὸν ὕψος δεικνύουσι τὸν κατὰ τοὺς πρώτους Μακεδονικοὺς χρόνους συνήθη τρόπον οἰκοδομίας.

Ἡ πρὸ τοῦ κτιρίου τούτου πλατεία εἶνε πλακόστρωτος, ἀλλὰ μόνον ἐλάχιστον μέρος ταύτης ἀνεσκάφη.

Γλυπτὰ καὶ ἐφέτος δὲν εὕρέθησαν ἐν τῇ ἀνασκαφῇ τοῦ Ἰπποδρόμου, ἔχω ὁμως πολλὰς ἐλπίδας, ὅτι ἐν μελλούσῃ ἀνασκαφῇ, καὶ πρὸ πάντων ἐν τῇ τελευταίᾳ πλακοστρώτῃ πλατείᾳ θὰ ἀνευρεθῶσι πολλὰ τοιαῦτα.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 31 Δεκεμβρίου 1904.

Κ. ΚΟΥΡΟΥΝΙΩΤΗΣ

ΑΙ ΠΑΡΑ ΤΗΝ ΧΑΙΡΩΝΕΙΑΝ, ΤΟΝ ΟΡΧΟΜΕΝΟΝ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΛΑΤΕΙΑΝ ΑΝΑΣΚΑΦΑΙ (¹)

Αἱ ἐν Βοιωτίᾳ κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο ἀνασκαφαί, τὰς ὁποίας ἤρ-
χισα τὴν 1 Ἰουλίου καὶ μέχρι τῆς 9 Ὀκτωβρίου ἐξηκολούθησα,
ἀπέδλεψαν εἰς τὰ ἐξῆς σημεία:

1) εἰς τὸν νοτίως καὶ ὀλίγον ἔξω τοῦ Ὀρχομενοῦ, ἐντὸς τῶν
ἀμπελώνων κείμενον τύμβον·

2) εἰς συστάδα γεωμετρικῶν τάφων περὶ τὴν μίαν ὥραν
νοτίως τοῦ Ὀρχομενοῦ, παρὰ τὸ χωρίον Βρανέζι·

3) εἰς τὸν παρὰ τὸν Κηφισόν, ἀντικρὺ τῆς Χαίρωνειας προ-
ϊστορικὸν συνοικισμὸν·

4) εἰς ἀρχαῖον ἐλληνικὸν ἱερὸν καὶ βυζαντινὸν ναόν, νο-
τίως τοῦ Λέοντος τῆς Χαίρωνειας κείμενον.

5) εἰς τὸν κατὰ τὴν Χαίρωνεian τύμβον τῶν Μακεδόνων·

6) εἰς δύο προϊστορικοὺς συνοικισμοὺς παρὰ τὸ χωρίον
Μάνεσι, τοῦ δήμου Ἐλατείας, ἐν τῇ Φωκιῇ πεδιάδι·

7) εἰς τύμβον ἐλληνικῶν χρόνων, ὀλίγον ἔξω τοῦ χωρίου
Δραχμανίου, τοῦ δήμου Ἐλατείας, κείμενον·

8) εἰς προϊστορικὸν συνοικισμὸν, ὡσαύτως ἐγγὺς τοῦ αὐ-
τοῦ χωρίου κείμενον.

1) Ὁ παρὰ τὸν Ὀρχομενὸν τύμβος

Τὴν πρώτην ἀπόπειραν πρὸς ἀνασκαφὴν τοῦ τύμβου τούτου
ἔκαμεν ὁ Σλειῖμαν ἐν ἔτει 1881 ὥς με ἐβεβαίωσεν ὁ ἔφορος κ.
Βαλέριος Στάης, ἀλλ' ἄνευ ἀποτελέσματός τιнос. Ἀνεσκαφὴ
τότε ἐν τῷ κέντρῳ ὄρυγμα εἰς βάθος μικρόν, ἀλλ' ἡ ἐργασία ἐγ-
κατελείφθη ἀμέσως. Κατὰ Μάρτιον τοῦ 1903, καθ' ὃν χρόνον ὁ
κ. Φουρτβαϊγγλερ μετὰ τῶν κ.κ. Μπουλε καὶ Ρίτσελ ἔσκαπτον
ἐν Ὀρχομενῷ, ἐπεχείρησα τὴν τελειωτικὴν ἀνασκαφὴν τοῦ τύμ-
βου τούτου (ἴδε Πρακτικά τοῦ 1903 σελ. 41). Ἀλλ' ἐνῷ
ἐπλησίαζα ἤδη κατὰ τὸ κέντρον, ὡς ὑπέθετα, τὸ στερεὸν ἔδαφος

(¹) Πρὸλ. *Untersuchungen in Boiotien und Phokis* ἐν Athen.
Mitteilungen 1905 σελ. 113-140.

καὶ ἡ σκαπάνη προσέκρουεν εἰς ὀγκώδεις λίθους σωρευμένους, ὡς εἰκαζον, ἐπ' αὐτοῦ, ῥαγδαῖαι ἐπανειλημμένοι βροχαί, πληρώσασαι τὸ ἀνοιγόμενον ὄρυγμα δι' ὑδάτων, κατέστησαν ἀδύνατον τὴν ἐξακολούθησιν τῆς ἐργασίας. Τὸν Ἰούλιον τοῦ τρέχοντος ἔτους ἀνέλαβον αὐτὴν πάλιν μετὰ πολὺ μεγαλειτέρας ἐλπίδος ἐπιτυχίας, διὰ τὸ ξηρὸν τῆς ἐποχῆς, καὶ ἐπὶ τέσσαρας ἐβδομάδας ἐξηκολούθησα, ἐπασχολῶν τριάκοντα ἐργάτας.

Εὐρύνας εἰς δεκαπέντε περίπου μέτρων πλάτος καὶ μῆκος τὸ κεντρικὸν ὄρυγμα ἐπροχώρησα πρὸς τὸ βάθος, ἀνασκάπτων τὸ ἀμμῶδες, ἐν ἀρχῇ μόνον σκληρότατον καὶ ξηρὸν, κατόπιν δὲ μαλακὸν καὶ ὑγρὸν χῶμα. Τὸ 1903 εἶχα συλλέξει ἐν αὐτῷ εὐάριθμά τινα μόνον θραύσματα ἀγγείων, τὰ μὲν μονόχρωμα, μηχανικῶς στιλβωμένα χειροποίητα, τὰ δὲ πόδας κυπέλλων μυκηνοβοιωτικῶν. Ὀλίγιστα ἐκ τῶν τελευταίων τούτων ἀνεῦρον καὶ φέτος· ἐν γένει τὸ χῶμα δὲν περιεῖχε οὔτε λίθους οὔτε χάλικας οὔτε θραύσματα ἄλλα ἀγγείων.

Μόνον εἰς βάθος πέντε μέτρων εὐρέθη χονδροειδὴς χύτρα καὶ εὐθύς κατωτέρω σκελετὸς εὐδιάκριτος νεαροῦ, ὡς ἐδείκνυνον οἱ ὀδόντες, ἀνθρώπου ἐν τῇ γνωστῇ θέσει τῆς ταφῆς προϊστορικῶν χρόνων, ἥτοι ἐπὶ τῆς πλευρᾶς κειμένου καὶ τὰ γόνατα πρὸς τὸ στήθος συστέλλοντος. Ἡ κεφαλὴ φαίνεται κλίνουσα πλαγίως πρὸς λίθον.

Εἰς βάθος ἕξ περίπου μέτρων ἤρχισεν ἀποκαλυπτόμενος κολοσιαῖος σωρὸς λίθων, βεβαίως λατομημένων ἐκ τοῦ πλησίον βουνοῦ τοῦ Ὀρχομενοῦ, τῶν μὲν ὀγκωδῶν, τῶν δὲ καὶ ὀγκωδεστάτων, σχηματίζων κῶνον διαμέτρου ἕξ περίπου μέτρων καὶ ὕψους δύο μέτρων. Ἐπὶ τοῦ ἀρχικοῦ στερεοῦ ἔδαφος, ὅπερ κεῖται ὀκτὼ μέτρα κατωτέρω τῆς νῦν ἀπημδλυμένης κορυφῆς τοῦ τύμβου, περιφερικῶς ἐστήθησαν μετ' ἐπιμελείας οἱ ὀγκωδέστατοι τῶν λίθων τούτων κλίνοντες πρὸς τὰ ἔνδον, κατόπιν δὲ ἐρρίφθησαν ἐντὸς οἱ παμπληθεῖς λίθοι, μεταξὺ τῶν ὁποίων εἰσέδυσσε τὸ ἄνωθεν κατόπιν σωρευθὲν χῶμα τοῦ τύμβου.

Τὸ περίξ τοῦ κῶνου τούτου τῶν λίθων στερεὸν ἔδαφος εἶνε μαλακόν, γλοιῶδες, παχύ, ἄνευ λιθαρίου ἢ χάλικος, ὅποιον εἶνε ὅλον τὸ ἔδαφος τῆς ἀχανοῦς πεδιάδος τῆς Κωπαίδος. Ἀλλ'

ἡ ἐπιφάνεια τῆς πεδιάδος ταύτης περὶ τὸν τύμβον εἶνε σήμερον κατὰ τρία μέτρα ὑψηλοτέρα τοῦ στερεοῦ ἐδάφους, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἀνηγέρθη ὁ τύμβος· τοῦτο σημαίνει ὅτι εἰς τὸ διαρρεῦσαν ἔκτοτε χρονικὸν διάστημα τῶν χιλιετηρίδων — διότι τόσον ἀρχαῖος βεβαίως εἶνε ὁ τύμβος — αἱ προσχώσεις τοῦ Κηφισοῦ ποταμοῦ ἀνύψωσαν τὴν πεδιάδα κατὰ τρία μέτρα, οὕτως ὥστε ὁ ἀρχικῶς ὀκτὼ τοῦλάχιστον μέτρα ὑψηλὸς τύμβος, φαίνεται σήμερον ἔξωθεν πέντε μόνον περίπου μέτρα ἔχων ὕψος.

Τοὺς λίθους τοῦ κώνου ἤρχισα μετὰ μεγάλων δυσκολιῶν ἀπομακρύνων ἀπὸ τοῦ κέντρου, πρὸς τὰ πλευρὰ τοῦ ὀρύγματος, διότι νὰ ἀναθιβασθῶσιν ἐπάνω ἦτο ἀδύνατον διὰ τὸ πλῆθος καὶ τὸν ὄγκον των. *Ἦτο ἀνάγκη νὰ ἐξετάσω τί οὗτοι ἐκάλυπτον· διότι ἀσκόπως βεβαίως δὲν ἐσωρεύθησαν ἐκεῖ, μεταφερθέντες ἐκ τῶν χιλιόμετρον τοῦλάχιστον ἀπεχόντων λατομείων τοῦ βουνοῦ. Τὸ ὅλον αὐτῶν ποσὸν ὑπελόγησα ἀποτελοῦν πεντήκοντα περίπου κάρρων φορτίον.

Μεταξὺ τῶν λίθων, οἵτινες ὡς εἶπον εἶχον ἀτάκτως ῥιφθῇ εἰς τὸν σωρόν, ὑπῆρχον ὡς εἰκὸς κενὰ, τὰ ὁποῖα μόλις ἐπλήρου τὸ ἄνωθεν ἐσχωρῆσαν χώμα. Εἰς τὰ κενὰ ταῦτα εὗρισκον συχνάκις τεμάχια ἀγγείων μυκηναϊκῶν, ἐξ ὧν εὐδιάκριτα παντελῶς ἦσαν τὰ τῶν μυκηναϊκῶν πρόχων, ἥτοι τῶν ὑπὸ τῶν Γερμανῶν κληθέντων *Bügelkannen*.

Ἀφοῦ ἀπεμάκρυνα μέχρι τοῦ στερεοῦ ἐδάφους τοὺς λίθους εἰς ἓν σημεῖον, παρατήρησα πρῶτον ὅτι ἐκ τῆς νοτίου πλευρᾶς ἐσχηματιζέτο εἶδος δρόμου μυκηναϊκοῦ τάφου, διότι ἐκατέρωθεν οἱ λίθοι εἰς εὐθυγραμίαν ἦσαν ἐμπηγμένοι ὀρθοὶ εἰς τὸ ἔδαφος· δεύτερον ὅτι ὁ οἶονεῖ «δρόμος» αὗτος ἦτο στρωμένος μὲ μικρὰ λιθάρια, ἐπὶ τῶν ὁποίων ὑπῆρχε ὀλίγη στάκτη καὶ ἄνθρακες καὶ ὅστ' αὖτις ζῶν· ἐσχηματιζέτο δηλονότι ἐκεῖ εἶδος ἐστίας. Ἄλλ' εἰς τὸ λοιπὸν μέρος ἀντὶ νὰ εὗρω ἐξακολουθοῦν τὸ περὶ τὸν κώνον ἀρχικὸν ἔδαφος τῆς πεδιάδος, παρατήρησα ὅτι ὑπῆρχε κατακεχυμένη καθαρὰ ἄμμος, ἐπὶ τῆς ὁποίας ἐσωρεύθησαν οἱ λίθοι.

Τί ἄλλο πλέον ἠδυνάμην νὰ ὑποθέσω, ἢ ὅτι εἶχεν ἀνασκαφῇ αὐτοῦ τὸ ἔδαφος διὰ νὰ ταφῶσι νεκροὶ πιθανῶς, κατόπιν δὲ ἐρρίφθη ἐπ' αὐτῶν ἄμμος καὶ κατόπιν, διὰ νὰ καταστῇ ἀδύνατος πᾶσα

τυμβωρυχία, ἐσωρεύθη ὁ κολοσσαῖος κῶνος τῶν λίθων, ἐφ' ὧν τέλος ἀνηγέρθη ὁ χωμάτινος τύμβος εἰς ὕψος ὀκτώ μέτρων.

Δὲν ἔμεινε πλέον ἢ νὰ ἀνασκάψω καὶ τὴν ἄμμου ταύτην. Ἀλλὰ μόλις ἐτέθη εἰς ἐνέργειαν ἡ σκαπάνη, καὶ τὸ ὕδωρ ἤρχισεν ἀναβλύζον ὥς ἀπὸ πηγῆς ἡ φρέατος ἄφθονον, καθιστῶν ἀδύνατον τὴν ἐξακολουθήσιν τῆς ἐργασίας.

Ἡ ἐμφάνισις τοῦ ὕδατος τοῦ ὕδατος εἶνε εὐεξήγητος. Σήμερον τὰ ὑπόγεια ὕδατα τῆς πεδιάδος ἐμφανίζονται κατὰ τὸ θέρος εἰς βάθος τριῶν περίπου μέτρων κατὰ τὴν ἀνόρουξιν φρεάτων. Ἀλλὰ τὸ ἀρχικὸν ἔδαφος αὐτῆς κεῖται ὥς εἶπον τρία μέτρα βαθύτερον τῆς σημερινῆς ἐπιφανείας τῆς πεδιάδος. Ἀκριβῶς λοιπὸν εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο ἐνεφανίσθη ἐν τῷ τύμβῳ τὸ ὕδωρ. Τοῦτο κατέρχεται ἔτι βαθύτερα, μόνον κατὰ Σεπτέμβριον καὶ Ὀκτώβριον μῆνα, ἐὰν κατὰ τὸν χρόνον τοῦτον συμπέσῃ διαρκὲς ἀνομβρία· διότι τότε κόπτονται καὶ τὰ νερά τῶν περὶ τὸν τύμβον μεγάλων ποτιστικῶν αὐλάκων τῆς πεδιάδος, τῶν ὁποίων ἡ στάθμη κειμένη τρία μέτρα ὑψηλότερα τῆς παμπαλαίας ἀρχικῆς ἐπιφανείας αὐτῆς προκαλεῖ πρόσθετον πίεσιν ἀναβιβάζουσαν τὸ ὑπόγειον ὕδωρ μέχρι ταύτης.

Διέκοψα τότε κατ' ἀνάγκην τὴν ἐργασίαν, μὲ σκοπὸν νὰ ἀναλάβω αὐτὴν μετὰ τὰ μέσα Σεπτεμβρίου, ἐὰν ἤθελε διαρκέσῃ μέχρι τότε ἡ θερινὴ ἀνομβρία, ὥς κατὰ τὸ ἔτος 1902 ὁπότε αἱ βροχαὶ κατέκλυσαν τὴν πεδιάδα μόλις κατὰ τὰ τέλη Ὀκτωβρίου. Ἀλλ' ἤδη ἐν ἀρχῇ Σεπτεμβρίου, πρὶν ἔτι διακοπῶσι τὰ νερά τῶν αὐλάκων καὶ διοχετευθῶσι εἰς τὴν βαθεῖαν περιφερικὴν τῆς νῦν πεδιάδος Κωπαίδος διώρυγα, ἥτις συνάγει τὰ ὕδατα τοῦ Κηφισοῦ καὶ ἄλλων ρευμάτων, ἤρχισαν αἱ ῥαγδαῖαι φθινωπωριναὶ βροχαί, ματαιοῦσαι πᾶσαν ἀπόπειραν περαιτέρω ἐξετάσεως τοῦ τύμβου.

Μοὶ φαίνεται ὅμως ὅτι ὁ κῶνος τῶν λίθων καὶ ὁ ἐπ' αὐτοῦ τύμβος χώματος κρύπτει μινυεῖους τάφους τῆς μυκηναϊκῆς ἐποχῆς. Ὁ σκελετὸς περὶ οὐ ἀνέφερα, ἀνήκει ἴσως εἰς τινὰ τῶν ἐργατῶν, ὅστις ἀποθανὼν κατὰ τὴν ἀνέγερσιν τοῦ τύμβου ἐτάφη ἐπὶ τόπου. Ἰσως κατὰ τὸ προσεχὲς ἔτος καταστῇ δυνατὴ ἡ ἀνασκαφὴ τῆς ἄμμου ὑπὸ τῶν κῶνον τῶν λίθων καὶ ἡ τελεία ἐξέτα-

σις τοῦ χώρου αὐτοῦ. Ὁ τρόπος ὁμοῦς οὗτος τῆς ταφῆς Μινύου τινὸς δυνάστου ἐνθυμίζει τὴν ταφὴν τοῦ Ἀλαρίχου ὑπὸ τῶν Γότθων αὐτοῦ ἐν κοίτῃ ποταμοῦ μετοχετευθέντος ἐπίτηδες καὶ πάλιν εἰς αὐτὴν ἀπολυθέντος. Πάντως ἦτο ἀσφαλέστερος, ἂν μὴ τοῦτο τοῦ γοτθικοῦ, τοῦλάχιστον ὁμοῦς τῆς ταφῆς εἰς θλαμοειδῆς τάφους ἢ εἰς τοὺς λεγομένους θησαυρούς, οἵτινες διὰ τοῦτο καὶ ἐνωρὶς ἤδη ἐληστεύθησαν.

2) Γεωμετρικοὶ τάφοι παρὰ τὸ χωρίον Βρανέζι.

Ἀπωτέρω τοῦ ἀνωτέρω τύμβου ὑψοῦνται ἐν τῇ πεδιάδι καὶ ἄλλοι μικροὶ τύμβοι, πολὺ χαμηλότεροι, οἵτινες ἀναμφιβόλως εἶνε νεκροταφεῖα ἀρχαῖα, τινὲς ὡς παρετήρησα ἐκ τῶν θραυσμάτων ἀγγείων, τῶν μετ' Ἀλέξανδρον χρόνων ἢ τῶν ῥωμαϊκῶν.

Εἰς ἐξ αὐτῶν, ὁ περὶ οὗ ὁ λόγος ἐνταῦθα, κωνοειδὲς χαμηλὸς τρία περίπου μέτρα, γεωργούμενος, ἀπεδείχθη περιέχων τάφους γεωμετρικῆς ἐποχῆς. Οἱ τάφοι οὗτοι ἔκειντο διεσπαρμένοι εἰς διάφορα βάθη ἄνωθεν μέχρι τοῦ ἀρχικοῦ ἐδάφους. Ἦσαν κτιστοὶ διὰ λίθων κοινῶν καὶ σκεπασμένοι ὁμοίως διὰ τοιούτων. Οἱ νεκροὶ ἦσαν τεθαμμένοι, τινὲς ὁμοῦς καὶ κεκαυμένοι. Εὐρῆκα αὐτοὺς (περὶ τοὺς πέντε) σκάψας τάφρον διερχομένην διὰ τοῦ κέντρου. Εἰς τὸ στερεὸν ἔδαφος, χαμηλότερα κείμενον τοῦ σημερινοῦ, τὸ ἀναβλύζον ὕδωρ ὡς ἐκ τῆς παραρρεούσης μεγάλης ποτιστικῆς αὐλακος, ἥτις ἐκχειλίζει καὶ κατακλύζει τοὺς ἀγρούς, δὲν ἐπέτρεπε τὴν ἐξέτασιν τῶν βαθύτερα κειμένων τάφων. Καὶ εἰς τούτου τοῦ τύμβου τὸ κέντρον παρετήρησα μικρὸν σωρὸν λίθων μεγάλων, συνηγμένων ὅχι ἐκ τῆς πεδιάδος, ἢ ὅποια οὐδαμοῦ ἔχει λίθους ἢ καὶ χάλικας ἀπλῶς, ἀλλὰ μεταφερθέντων ἐκ μακρυνῶν λατομείων, καὶ ὑπ' αὐτοὺς ἄμμον καθαρὰν. Ἀλλ' οὐδ' ἐνταῦθα ἦτο δυνατόν νὰ σκάψω βαθύτερα ἕνεκα τοῦ κατακλύζοντος νεροῦ.

Τὰ ὅσῃ τῶν σκελετῶν ἦσαν σχεδὸν πάντα κόνις. Εὐρέθησαν μικρὰ καὶ μεγάλα γεωμετρικὰ ἀγγεῖα, ἀκέραια καὶ τεθραυσμένα, καθόσον λίθοι σκεπάζοντες τοὺς τάφους κατέπεσαν εἰς αὐτοὺς, χαλκὰ τινα ξίφη καὶ τεμάχια ἀγγείων χαλκῶν, ταῦτα ἐντελῶς ἐφθαρμένα, δύο χρυσᾶ ἐνώτια (ἀπλοὶ κρίκοι μικροί), δύο χρυσᾶ

διαδήματα κόμης, καὶ ἀκόνη λιθίνη. Ὡς ὑποθέτω, ὑπάρχουσι καὶ ἄλλοι τάφοι ἐν τῷ τύμβῳ ἢ γηλόφῳ τούτῳ, σχηματισθέντι κατὰ μικρόν, καθόσον νεκροὶ ἐθάπτοντο καὶ χῶμα ἐπὶ τῶν τάφων ἐσωρεύετο. Παλαιότερους τῶν γεωμετρικῶν τάφους εἰς τὸ κατώτερον στρώμα τοῦ τύμβου δὲν εὗρήκα. Ἀλλ' εἰς παντελῶς ξηρὰν ἐποχὴν τοῦ ἔτους, ὅτε κόπτονται καὶ τῶν ποτιστικῶν αὐλάκων τὰ νερά, πρέπει νὰ ἐξετασθῇ ὁλόκληρος καὶ ὁ τύμβος οὗτος, καὶ εἰς μεγαλείτερον βάθος.

3) Ὁ παρὰ τὴν Χαιρώνειαν προϊστορικὸς συνοικισμὸς.

Εἶνε γνωστὰ τὰ ἐκ τῆς πρώτης δοκιμαστικῆς ἐνταῦθα ἀνασκαφῆς κατὰ τὸ φθινόπωρον τοῦ 1902 εὐρήματα (ἴδε Πρακτικά τοῦ 1902 σελ. 53 ἐ.). Φέτος ἐξέτεινα τὴν ἔρευναν καὶ εἰς ἄλλα σημεῖα καὶ εἰς τὸ κέντρον.

Καὶ ἐνταῦθα τὸ ἀρχικὸν ἔδαφος κεῖται βαθύτερα τῆς σημερινῆς ἐπιφανείας τῆς πέριξ πεδιάδος. Ἀλλὰ καὶ ἐνταῦθα τὰ ὑπόγεια νερά καθιστῶσι σχεδὸν ἀδύνατον τὴν ἐξέτασιν. Τοῦτο μόνον παρετήρησα, ὅτι εἰς τὸ ἔδαφος τοῦτο, δύο σχεδὸν μέτρα βαθύτερα τῆς σημερινῆς ἐπιφανείας τῆς πεδιάδος, εὐρίσκονται ἔτι μικρὰ θραύσματα ἀγγείων μελανῶν χειροποιήτων.

Τὰ φετεινὰ εὐρήματα δὲν παρουσιάζουσι τί τὸ νέον. Εἶνε τὰ αὐτὰ καὶ κατὰ τὸ 1902 εὐρεθέντα θραύσματα ἀγγείων ἢ λιθίνων ἐργαλείων, περὶ ὧν διέλαθον ἐν τοῖς πρακτικοῖς τοῦ ἔτους ἐκείνου. Εἰδῶλια ἄλλα δὲν εὗρον οὔτε ἀκέραια ὅπωςδὴποτε ἀγγεῖα.

Ἀλλ' ἐκ τῆς ὅλης ἀνασκαφῆς μοῦ ἐγεννήθησαν πολλαὶ ἀμφιβολίαι, ἅν πρόκειται ὄντως περὶ συνοικισμοῦ προϊστορικοῦ ἀναλόγου πρὸς τὸ μέγεθος τοῦ τεχνητοῦ τούτου χωματίνου ὑψώματος.

Τῷ ὄντι καλύβην εὐμεγέθη προϊστορικὴν κτισμένην μὲ καλὰ μους καὶ χρисμένην μὲ πηλὸν παρετήρησα μόνον κατὰ τὸ κέντρον ἥτοι κατὰ τὸ ὑψηλότερον σημεῖον τοῦ ὑψώματος. Τὰ λείψανα αὐτῆς εἶνε μεγάλα καὶ βεβαίωτατα. Διότι στρώμα παχὺ ἐρυθρᾶς ἐκ τῆς ὀπτήσεως γῆς διὰ τὴν ὑπὸ πυρὸς καταστροφὴν τῆς καλύβης σκεπάζει ἀρκετὴν ἐπιφάνειαν, διαχυθὲν πρὸς τὴν

περιφέρειαν κατηφορικῶς μέχρις ὀλίγων μέτρων ἀπὸ τοῦ κέντρου. Οἱ μεγάλοι βῶλοι τῆς γῆς ταύτης δεικνύουσι αὐλοειδῆ ἀποτυπώματα τῶν καλάμων, ὃ δὲ σκληρυνθεὶς πηλὸς περιέχει παμπληθὴ ἀχύρων ἔχνη. Εἰς τὸ κέντρον σχεδὸν τῆς καλύβης ταύτης εὐρήκα ἐστίαν διατηρουσάν ἱκανῶς μέγαν σωρὸν καθαρᾶς τέφρας. Τὰ εἰδῶλια καὶ τὸ ἐν καὶ μόνον σῶον εὐρεθὲν ἀγγεῖον ἐκρύπτοντο ὁμοίως εἰς τὸ πυρακτωμένον, ἐρυθρὸν τοῦτο στρώμα.

Ἀλλὰ καθόσον ἀπομακρυνόμεθα τοῦ πυρακτωμένου τούτου ἔξω τῆς περιφέρειας τῆς καλύβης, εὐρίσκομεν παχύτατον στρώμα, ἐνὸς μέχρι δύο μέτρων, τέφρας, ὀλίγων ἀναμιζ ἀνθράκων, μετὰ θραυσμάτων ἀγγείων. Ἐπὶ αὐτοῦ δὲ ὅπως καὶ ἐπὶ τοῦ πυρακτωμένου στρώματος κατὰ τὸ κέντρον ὑψοῦται χῶμα φυτικόν, ὡσαύτως προϊστορικῆς ἐποχῆς, ὡς δῆλον ἐκ τῶν ἐν αὐτῷ παμπληθῶν θραυσμάτων ἀγγείων τῆς ἐποχῆς ταύτης.

Σημεῖον ὅμως ἄλλης καλύβης οὐδὲν οὐδαμοῦ ἄλλου εὐρήκα. Παρατήρησα τειχία τινὰ μόνον, τὰ ὅποια δὲν δύναμαι ἀκόμη νὰ βεβαιώσω ἂν ἀποτελοῦν σχῆμά τι. Μόνον πρὸς τὸ νοτιοδυτικόν μέρος παρατήρησα τετράγωνον περιτειχισμένον. ἄλλ' ἐδῶ δὲν δύναμαι νὰ βεβαιώσω, ἂν τοῦτο εἴνε προϊστορικόν, διότι πάντα τὰ περὶ αὐτὸ εἴνε κτίσματα ῥωμαϊκῆς ἐποχῆς, οἷον δύο μικραὶ δεξαμεναί, ἐν δωματίον καὶ ὁ μακρὸς διὰ τοῦ κέντρου διήκων τοίχος.

Καὶ ὑποκάτω τοῦ πυρακτωμένου στρώματος, τοῦ ἐκ τῶν τοίχων τῆς διὰ πυρὸς καταστραφείσης καλύβης, δὲν εὐρίσκω κατὰ σημεῖον κατοικίας. Διακρίνονται ἐναλλαξ̄ λεπτὰ μόνον στρώματα ἀνθράκων καὶ παχύτατα χώματος, καταχυθέντος ἐπίτηδες, μὲ πλῆθος θραυσμάτων ἀγγείων καὶ ὀστέων ζώων. Εἰς τὰ στρώματα ταῦτα 2,75 μ. ὑπὸ τὴν νῦν κορυφὴν εὐρέθησαν καὶ οἱ δύο σκελετοὶ οὓς ἀναφέρω εἰς τὰ Πρακτικά τοῦ 1902 (ὁ εἰς ἡλικιωμένου ἀνθρώπου, ὁ ἄλλος μεираκιου) Ἀλλ' οὔτε λίθος εὐρέθη ἐνταῦθα οὔτε ἐργαλεῖόν τι λίθινον οὔτε οἷονδῃποτε σημεῖον ἄλλο ἀνθρωπίνης κατοικίας. Ἐδῶ καὶ ἐκεῖ μικραὶ τινες ἐστίαὶ διακρίνονται μὲ ὀλιγίστην τέφραν, ὅση σχηματίζεται καὶ ἂν ἀπαξ̄ τις μόνον ἀνάψῃ μικρὰν πυράν.

Ἀλλ' εἰς ὕψωμα γῆς διαμέτρου ἑκατὸν εἰκοσι μέτρων περίπου μία μόνη λοιπὸν ὑπῆρχε κατοικία, τουτέστι καλύβη μὲ τοιχώ-

ματα σχηματισμένα ἐκ καλαμωτῆς χρισμένης μὲ πηλόν; Ἡ κατὰ περίεργον σύμπτωσιν πᾶσαι αἱ λοιπαὶ κατοικίαι ἦσαν τότε ἐντελεῖς. ἐξ ἀχύρων ἴσως μόνον, ὥστε νὰ μὴ ἀφήσωσι μηδὲν ἴχνος τῆς ὑπάρξεώς των; Ἀλλὰ τότε διατί δὲν εὐρέθησαν ἕως τώρα ἐργαλεῖα καὶ εἰδώλια δισκορπισμένα παντοῦ, ἀλλὰ κατὰ περίεργον σύμπτωσιν μόνον κατὰ τὸ κέντρον ἐντὸς τῆς περιοχῆς τῆς μόνης ὁρατῆς καλύψεως; Καὶ διατί περίξ τῆς περιοχῆς ταύτης ἐκτείνεται εἰς ἀπόστασιν μεγάλην παχύτατον στρῶμα στάκτης, τὸ ὅποιον ἐκ τῆς ἐστίας μιᾶς καλύψεως δὲν σχηματίζεται τότε ἐυκόλως; Καὶ τέλος, ποῦ νὰ τοποθετήσω ἐντὸς τοῦ σωροῦ τούτου τῆς τέφρας τὰς ἄλλας κατοικίας; Ἀλλ' οὐδὲ σκελετοὺς εὐρῆκα ἄλλους μέχρι τοῦδε ἢ τοὺς ἐντὸς τῆς κεντρικῆς καλύψεως, ἐνῶ ἂν ὑπῆρχον καὶ ἄλλαι κατοικίαι δὲν θὰ ἔλειπαν καὶ ἄλλων νεκρῶν λείψανα.

Αἱ παρατηρήσεις αὗται, ὁμολογῶ, τότε μόνον θὰ συμπληρωθῶσι, ὅταν ἀνασκαφῇ ὁλόκληρος ὁ ἡμέτερος γήλοφος· ἀλλὰ μέχρι τοῦδε τοῦλάχιστον δὲν ἠδυνήθην νὰ πεισθῶ, ὅτι ὄντως πρόκειται περὶ συνοικισμού, τουτέστι περὶ ἀριθμοῦ τινος κατοικιῶν προϊστορικῶν. Καὶ τείνω μᾶλλον νὰ πιστεύσω, ὅτι ἡ κεντρικὴ καλύψη δὲν ἦτο κατοικία ἀλλ' ἴσως βωμός τις ἢ τοιοῦτόν τι ἱερόν, παρὰ τὴν κοίτην αὐτὴν τοῦ τὴν χώραν ἀρδεύοντος καὶ πλουσίαν καθιστῶντος Κηφισοῦ ποταμοῦ. Ἡ μακροχρονία χρήσις τοιοῦτου βωμοῦ θὰ ἐξήγει τότε καὶ τὸ παχύτατον τῆς τέφρας στρῶμα, τὸ ὅποιον περίξ αὐτοῦ ἐκτείνεται. Καὶ τῶν ζῶων τὰ ὅσα, τὰ ὅποια συνέλεξα ἐκ τῆς τέφρας ἢ τοῦ χώματος, τοῦτο ἔχουσι τὸ ἀξιοσημείωτον ὅτι δὲν εἶνε λευκά, ὅπως θὰ ἦσαν ἂν προήρχοντο ἀπλῶς ἐκ τῶν λειψάνων τροφῶν, τὰ ὅποια ρίπτονται ἔξω τῶν οἰκιῶν. Εἶνε πάντα μαῦρα, κεκαυμένα· σημεῖον ἴσως ὅτι ἀνήκουσιν εἰς τὰς ἐπὶ τοῦ βωμοῦ καυθεῖσας σάρκας θυμάτων.

Τὸ ἀρχικόν στερεὸν ἔδαφος τοῦ τόπου πρέπει νὰ ἔκειτο, ὡς εἶπον, δύο τοῦλάχιστον μέτρα βαθύτερα τῆς σημερινῆς ἐπιφανείας τῆς πεδιάδος. Ὁ Κηφισὸς παρέρρεε τότε τὸν προϊστορικὸν συνοικισμόν· τοῦτο ἀπεδείχθη ἐκ τῆς ἀνορύξεως φρέατος καὶ θεμελίων οἰκίας, διότι ἀμέσως παρὰ τὸν τύμβον (ἥτοι βορείως αὐτοῦ) εὐ-

ρέθη στρῶμα μέγα χαλίκων τῆς πάλαι ποτὲ κοίτης τοῦ ποταμοῦ, ἐνῶ νοτιώτερον οὐδὲν τοιοῦτον σημεῖον παρετηρήθη.

Κατὰ τὴν παμπαλαίαν ἐκείνην, εἰς ἀρκετὰς βεβαίως χιλιετηρίδας πρὸ Χριστοῦ ἀνερχομένην ἐποχὴν, ὁλόκληρος ἡ βορεία ζωνὴ τῆς πεδιάδος παρὰ τὸ Ἀκόντιον καὶ Ἡδύλιον ὄρος θὰ ᾗτο ἔλος ἢ λίμνη· καὶ σήμερον λιμνάζουν συχνότατα ἐνταῦθα τὰ νερά καὶ εἰς λίμνην σχεδὸν μεταβάλλουσι τὸν τόπον κατὰ τὰς πλημμύρας τοῦ Κηφισοῦ. Καὶ ἡ Κωπαῖς λίμνη τότε — ἡ πρὸ τῆς ὑπὸ τῶν Μινυῶν ἀποξηράνσεως ὑπάρχουσα — ἀνύψωνε τὰ νερά της πολὺ ὑψηλότερα ἢ κατὰ τοὺς ἱστορικοὺς χρόνους· τοῦτο πρέπει νὰ εἰκάσωμεν ἐκ τῶν φυσικῶν προϊστορικῶν καταβοθρῶν παρὰ τὰς Κώπας π.χ., αἵτινες κεῖνται πολὺ ὑψηλότερον τῶν ἱστορικῶν καὶ σημερινῶν ἐπομένως. Καὶ ἡ πεδιάς λοιπὸν τῆς Χαιρωνείας τότε, τοῦλάχιστον εἰς τὸ χαμηλότερον αὐτῆς βόρειον μέρος θὰ ἀπετέλει κόλπον τρόπον τινὰ τῆς παμμεγίστης ταύτης λίμνης. Πρὸς τὸν κόλπον τοῦτον ἢ τοῦλάχιστον λιμνάζοντα τόπον ἐπλησίαζαν οἱ προϊστορικοὶ συνοικισμοί, οἵτινες βεβαίως δὲν ἔλειπον καὶ ἐκ τῆς ξηροτέρας νοτίας ζώνης τῆς πεδιάδος, εἰς τοὺς πρόποδας τῶν βουνῶν· διότι καὶ πράγματι εὔρον τοιοῦτους εἰς τὰς ὑψηλοτέρας ταύτας θέσεις. Παρὰ τὰ ἔλη, διὰ βαθμιαίας ἐπιχωματώσεως κατηρτίσθησαν μικροὶ συνοικισμοὶ τῶν ἀγροτῶν, οἱποῖους εὗρήκα καὶ εἰς ἐντελῶς ξηρὰ μέρη, ἐντὸς τῆς Φωκικῆς πεδιάδος εἴτε ἐγγὺς ὅπωςδὴποτε τοῦ Κηφισοῦ εἴτε παρὰ τοὺς πρόποδας τῶν βουνῶν. Τοὺς συνοικισμοὺς τούτους δὲν εἶνε διόλου ἀνάγκη, ἢ μᾶλλον δὲν ἐπιτρέπεται νὰ φαντασθῶμεν ὡς ἐπὶ πασσάλων κτισμένους· ὅχι μόνον οὐδὲν ἀπολύτως ἔχνος τοιούτων κατοικιῶν εὗρήθη, ἀλλὰ καὶ φανερὰ εἶνε ἡ ἐπίτηδες ἐκ τοῦ παρακειμένου τόπου ἐσκαφὴ καὶ συσώρευσις χώματος πρὸς ἀνύψωσιν τοῦ ἐλῶδους ἢ καὶ ξηροῦ ἐδάφους. Παρὰ τὸ Μάνεσι, εἰς τὸν ἐκεῖ προϊστορικὸν συνοικισμόν, φαίνεται κάλλιστα ὅτι ἐκ τοῦ παρακειμένου ἀγροῦ ἐσκαπτόμενον τὸ χῶμα ἐσωρεύθη πλησίον διὰ νὰ κτισθῶσιν ἐπὶ τοιούτου μικροῦ ὑψώματος, ἐν τῇ ὁμαλῇ ἄλλως πεδιάδι, αἱ καλύβαι ἢ ὅ,τι ἄλλο κτίσμα τῶν ἀνθρώπων ἐκείνων.

Κατὰ τοιοῦτον τρόπον βεβαίως ἐσχηματίσθη καὶ ὁ ἡμέτερος

παρὰ τὴν Χαιρώνειαν γήλοφος. Ὄταν μάλιστα δεχθῶ, ὅτι οὗτος εἶνε μᾶλλον ἱερός τις τόπος, τόπος θυσιῶν ἢ λατρείας, τότε νομίζω ὅτι ἐξηγῶ ἀποχρώντως καὶ τὸν ἰδιάζοντα σχηματισμὸν του.

Εἰς τούτον δηλαδὴ παρατηρεῖται ἐναλλάξ σχηματισμὸς στρώματων, ὅπως προεῖπα, ἐνὸς μὲν παχέος ἐκ χώματος, ἐπ' αὐτοῦ δὲ λεπτοῦ ἄλλου ἐξ ἀνθράκων ὀλίγων—φλεβὸς μᾶλλον ἢ στρώματος—καὶ κατόπιν πάλιν ἐκ χώματος καὶ πάλιν φλεβὸς τοιαύτης καὶ οὕτω καθεξῆς μέχρι τοῦ στρώματος τῆς πυρακτωμένης γῆς, ἐπὶ τῆς ὁποίας τέλος κεῖται τὸ φυτικόν, προϊστορικὸν ὁμῶς χῶμα.

Τὰς λεπτὰς λοιπὸν ταύτας φλέβας τῶν ἀνθράκων θεωρῶ ὡς τὰ λείψανα τῆς πυρᾶς τῆς ἐστίας ἢ τοῦ βωμοῦ, τὰ ὁποῖα κατὰ μικρὸν καταρρέοντα ἢ σκορπιζόμενα περὶξ ἐσχημάτισαν αὐτάς. Φαίνεται δὲ ὅτι ἐκάστοτε ἐρρίπτετο νέον χῶμα πρὸς ἀνύψωσιν τοῦ ἱεροῦ σημείου, καθόσον ἴσως καὶ αἱ πλημμύραι τοῦ ποταμοῦ ἢ ἄλλος τις λόγος καθίστων ἀναγκαίαν τὴν ἐργασίαν ταύτην. Ὁ βωμὸς ἢ τὸ ἱερόν τοῦτο σημεῖον ἦτο ἐπὶ πολὺ ἐν ὑπαίθρῳ διόλου, κατόπιν δὲ ποτε ἐκτίσθη περὶ αὐτὸ καὶ ἡ καλύβη, ἢ τὸ περίθραγμα, τὸ ὁποῖον μετὰ πυρπόλησιν μετεβλήθη εἰς τὴν νῦν πυρακτωμένην γῆν.

Κατὰ διαφόρους τὴν μίαν τῆς ἄλλης ἐποχὰς δὲν φαίνεται ὅτι κατωκῆθη ὁ γήλοφος, διότι εἰς πᾶσαν στρώσιν ἀπαντῶσι τὰ αὐτὰ ἀγγείων θραύσματα. Ταῦτα εἶνε ἢ μονόχροα, ἄνευ κοσμημάτων μηχανικῶς στιλβωμένα, ἢ φέρουσι κοσμήματα γεωμετρικὰ τρίγωνα καὶ ῥόμβους ἐν σχήματι κιγκλιδωτοῦ ἢ ζατρικίου με χρῶμα πλινθοκόκκινον, στιλπνόν, παχύρρευστον πολλάκις, ἐπὶ τοῦ λευκοκιτρίνου ἐπιχρίσματος τῶν ἀγγείων (ἴδε Πρακτικά τοῦ 1902 σελ. 56-57). Οὐδὲν θραῦσμα ἀγγείου με κοσμήματα θαμποῦ χρώματος εὑρέθη. Πολλὰ μικρὰ τεμάχια στεατίτου λίθου μαύρου χρώματος εὑρέθησαν ἀκατέργαστα· ἐν κατειργασμένον, συντετριμμένον ὁμῶς, φέρει δύο ὀχετίσκους, ὡς νὰ ἦτο μήτρα. Λεπίδες ὀψιανοῦ εὑρίσκονται πολλάι.

Ὅτι ἐσημείωσα ἐν Πρακτικοῖς τοῦ 1902 σελ. 57 ὅτι τὰ ἀγγεῖα δὲν ἔχουσι λαβάς, δὲν ἀληθεύει τώρα· διότι εὑρέθη καὶ

λαβὴ ἀγγείου, κεκοσμημένη με στίγματα πλινθοκοκκίνου χρώματος.

Εὐρέθησαν καὶ ἄλλα τεμάχια πρὸς τοῖς τότε σημειωθείσι πήλινα ἐκ μελανοφαίου πηλοῦ, κοσμήματα ἔχοντα ζώνας με ἑγχαράκτους διασταυρουμένας γραμμάς, πεπληρωμένας λευκῆς ὕλης. Ὑποπτεύω μήπως τὰ τεμάχια ταῦτα δὲν εἶνε ἐξ ἀγγείων, διότι οὔτε ἐκ τοιχωμάτων ἀγγείων προέρχονται οὔτε πρὸς πόδας αὐτῶν ὁμοιάζουσι. Ἐχουσι κωνοειδὲς σχεδὸν σχῆμα καὶ πρὸς τὴν κορυφὴν τοῦ κώνου τελειώνουν εἰς λείαν σφραγιδοειδῆ κεφαλὴν.

Ἡ περίοδος τοῦ νεολιθίνου αἰῶνος, εἰς τὴν ὁποίαν ἀνήκει ὁ γήλοφος, πρέπει νὰ εἶνε μία τῶν παλαιωτέρων. Εἶνε παλαιωτέρα ἐκείνης, κατὰ τὴν ὁποίαν ἐμφανίζονται (ὅπως εἰς τὸν παρὰ τὸ Δραχμάνι ἱστορικὸν συνοικισμόν) τὰ με κόσμημα θαμποῦ χρώματος ἀγγεῖα, τὰ ὁποῖα δεικνύουν τοιαύτην πρόοδον, ὥστε φαίνονται μᾶλλον ὥς νὰ προηγοῦνται τῶν θαμποῦ χρώματος (τροχοποιήτων ἑννοεῖται) προμυκηναϊκῶν, ὁποῖα εὐρέθησαν ἐν Αἰγίνῃ καὶ πολλαχοῦ ἄλλαχοῦ.

4. Ἀρχαῖον ἐλληνικὸν ἱερὸν καὶ βυζαντηνὸς ναὸς παρὰ τὸν Λέοντα τῆς Χαιρωνείας.

Εἰς τὰς πλησίον τῆς ἀρχαίας πόλεως Χαιρωνείας ἀνασκαφὰς σκοπὸν μου ἔθεσα τὴν ἀνέυρεσιν τοῦ ὑπὸ τοῦ Πλουτάρχου ἀναφερομένου Ἡρακλείου (Πλατ. Δημοσθ. XIX: ἡμεῖς δὲ νῦν μὲν οὐδὲν οὕτω τῶν ρευμάτων ἴσμεν ὀνομαζόμενον (τουτέστι Θερμῶδοντα—ἐν Χαιρωνείᾳ ποτάμιον μικρὸν εἰς τὸν Κηφισὸν ἐμβάλλον), εἰκάζομεν δὲ τὸν καλούμενον Αἷμονα Θερμῶδοντα λέγεσθαι τότε· καὶ γὰρ παραρρεῖ παρὰ τὸ Ἡράκλειον, ὅπου κατεστρατοπέδευον οἱ Ἕλληνες).

Τὸ Ἡράκλειον λοιπὸν ἔκειτο παρὰ τὸν Αἷμονα. Ἀλλὰ ποῖον τῶν παρὰ τὴν Χαιρώνειαν ποταμίων ἐκαλεῖτο Αἷμων;

Παρ' ἄλλων ὑπετέθη ὅτι ἡ πηγὴ, ἥτις πηγάζει σήμερον ἐκ τοῦ βράχου ὑπὸ τὸ θέατρον καὶ τῆς ὁποίας τὸ νερὸν διοχετεύεται ὀλίγα μέτρα κατωτέρω εἰς τὴν κρήνην τοῦ χωρίου, αὕτῃ εἶνε τὸ ποτάμιον Αἷμων.

Ἄλλ' ἡ ὑπόθεσις αὕτη εἶνε ἐντελῶς ἀπίθανος. Τῆς πηγῆς τοῦ θεάτρου τὸ νερὸν διοχετεύεται δι' ἀρχαίου ὑδραγωγείου, εἰσέρχεται ἄρα καὶ κατὰ τὴν ἀρχαιότητα εἰς Κρήνην, ἣτις ἔκειτο ἀνάμφοβόλως ἐντὸς τῆς ἀρχαίας πόλεως καὶ δὴ ἐκεῖ ἀκριβῶς, ἥ περιπτοῦ ἐκεῖ, ὅπου ῥεεῖ καὶ σήμερον διὰ πολλῶν κρουνῶν, ἀρκετὰ ἀφθονον καὶ κατὰ τὸ θέρος. Τὸ ἔδαφος καὶ ἡ περιοχὴ τῆς ἀρχαίας πόλεως μᾶς βεβαιώνει περὶ τούτου τελείως. Ἐκ τῆς κρήνης ταύτης ἐκρέον ἡδύνατο τὸ ὕδωρ τῆς πηγῆς νὰ ῥέῃ καὶ κατωτέρω εἰς τὴν πεδιάδα, ἀλλ' ὄχι βέβαια διὰ νὰ σχηματίσῃ κοίτην ποταμίου, ἀλλὰ διὰ νὰ ποτίσῃ κηπάρια ἢ εἰσέλθῃ εἰς δεξαμενὰς πρὸς τὸν αὐτὸν σκοπὸν. Διότι ὁ τόπος δὲν ἔχει ἄλλας πηγὰς, εἰς δὲ τὴν πολὺ πολυανθρωποτέραν τοῦ σημερινοῦ χωρίου Κάπραιναις ἀρχαίαν πόλιν βεβαίως θὰ ἐχρησίμευε τὸ νερὸν τῆς κρήνης πρὸς τόσας χρήσεις, ὥστε νὰ μὴν περισσεύῃ διὰ νὰ προχωρήσῃ εἰς ποτάμιον οὐδὲ ἑκατοστὸν μέτρων κατωτέρω τῆς κρήνης. Καὶ σήμερον εἰσέρχεται εἰς τὸν παρακείμενον κήπον, ὅπου ἐξαφανίζεται. Ἄν εἰς τὴν ἀρχαιότητα οἱ κῆποι ἦσαν περισσότεροι — καὶ θὰ ἦσαν βεβαίως — τότε οὔτε πρὸς ἄρδουσιν αὐτῶν θὰ ἐξήρκει ἄλλως παρὰ συναζόμενον εἰς δεξαμενὰς, ἔστω καὶ ἂν τότε τὸ ποσὸν αὐτοῦ ἦτο διπλάσιον καὶ τριπλάσιον τοῦ σημερινοῦ. Τὸ νερὸν ὁμῶς πηγῆς διοχετευομένης εἰς κρήνην καὶ κατόπιν ἀμέσως δι' ὀχετῶν βεβαίως χρησιμοποιοούμενον εἰς πληρῶσιν δεξαμενῶν καὶ πότισμα κήπων ἢ πρὸς τοιαύτας χρήσεις δὲν ὀνομάζεται ποτάμιον.

Ἄλλως πρέπει νὰ προσθέσω ὅτι κατωτέρω τῆς κρήνης οὐδὲν οὐδαμοῦ ἔχνος ἀρχαίου κτιρίου παρατηρεῖται. Ἐκεῖ ἀρχίζουσιν ἀμέσως οἱ ἔξω τῆς ἀρχαίας πόλεως τάφοι. Τὸ Ἡράκλειον λοιπὸν δὲν θὰ εἶχε οὐδεμίαν θέσιν ἐνταῦθα, ἥκιστα δὲ ἐκεῖ ὅπου ἐζητήθη καὶ ὑπετέθη κείμενον, δηλονότι περὶ τὰ 500 μέτρα μακρὰν ὅπου οὐδέποτε ἦτο δυνατόν νὰ φθάσῃ τὸ νερὸν τῆς κρήνης.

Ποτάμιον δὲν ἦτο δυνατόν νὰ ῥέῃ διὰ τῆς στενῆς κοιλάδος, ἀνατολικῶς καὶ κάτωθεν τῆς ἀκροπόλεως, ὅπου κεῖνται αἱ παλαιότεραι οἰκίαι τῆς Κάπραιναις καὶ ἡ ἐκκλησία τοῦ χωρίου. Σήμερον μόνον ἐκ τῶν βροχῶν σχηματίζεται ἐκεῖ χεῖμαρρος, ἐφόσον διαρκεῖ ἡ βροχὴ. Καὶ ἂν ὑπῆρχε δὲ ἐκεῖ κατὰ τὴν ἀρχαιότητα

περισσότερον νερόν, τοῦτο ἦ θὰ διέρρηε τὴν πόλιν, ἥτις ἐξείνεται ἀνατολικώτερα τῆς σημερινῆς ἀκροπόλεως πρὸς τὴν παρακειμένην ῥάχιν, ἥ θὰ παρέρρηε τὰ τεῖχη αὐτῆς, ἂν ταῦτα περιωρίζοντο εἰς τοὺς ἀνατολικοὺς πρόποδας τῆς ἀκροπόλεως. Ὁ δὲ Πλούταρχος τότε κάθε λόγον θὰ εἶχε νὰ ὀρίσῃ τὸν Αἵμονα ὡς διαρρέοντα τὴν πόλιν ἢ παραρρέοντα αὐτήν, διότι τὸ Ἡράκλειον καὶ ἂν ἐκείτῳ που παρὰ τὴν κοίτην τοῦ χειμάρρου, θὰ εὑρίσκετο ἔξω τῆς πόλεως κατὰ τὴν πεδιάδα. Ὁ ἐγγύτερος ἐπομένως ὀρισμὸς τῆς θέσεως τοῦ ποταμίου δὲν θὰ ἦτο τοῦτο τὸ ἱερόν, ἀλλ' ὡς εἶπον ἡ πόλις. Ἀλλ' εὐθὺς παρὰ τὴν πόλιν ἀνατολικῶς καὶ βορείως αὐτῆς κεῖται πάλιν τὸ ἀρχαῖον νεκροταφεῖον καὶ δὲν ὑπάρχει θέσις διὰ τὸ ἱερόν, τοῦ ὁποίου ὡσαύτως οὐδὲν ἔχνος παρατηρεῖται ἐνταυθα πού.

Παρὰ τὴν Χαιρώνειαν, καὶ δὴ μόνον ἀνατολικῶς αὐτῆς, διὰ τῶν μικρῶν κοιλάδων τῶν παρ' αὐτὴν χωματοβούνων ρέουσι σήμερον μόνον δύο ποτάμια.

Τὸ ἐν ῥέει διὰ τῆς κοιλάδος τοῦ μοναστηρίου Λυκούρεσης καὶ ἡ κοίτη του εὑρίσκεται παρὰ τὸν Λέοντα. Ἄλλοτε μάλιστα πρέειπε ἐπὶ πολὺ νὰ ἔρρουσε διὰ τοῦ χώρου ὅπου ἐγείρεται οὗτος, διότι διὰ τῆς ἄμμου καὶ τῶν χαλίκων τοῦ ἐσκαπᾶσθαι εἰς ὕψος δύο μέτρων τὸ πολυάνδριον τῶν Θηβαίων. Τὸ νερόν του ἀρκετὰ ἄφθονον καὶ κατὰ τοὺς ξηροτέρους μῆνας τοῦ θέρους, καταπίνεται εἰς τὴν ἄμμον καὶ τοὺς χάλικας τῆς κοίτης, ὀλίγον ἀνωτέρω τοῦ Λέοντος. Ἀλλὰ καὶ κατ' αὐτοὺς ἀκόμη τοὺς μῆνας διοχετευόμενον καταλλήλως δύναται νὰ ποτίσῃ τοὺς παρὰ τὸν Λέοντα ἀγρούς. Κατὰ τὸν χειμῶνα καὶ τὴν ἀνοιξὴν ῥέει μέχρι τῆς πεδιάδος ὡς ῥυάκιον διαρκῶς σχεδόν.

Τὸ ἄλλο ῥέει δύο χιλιόμετρα σχεδὸν ἀνατολικῶς τῆς Χαιρώνειας διὰ τῆς κοιλάδος Καραμέτ (ὑποθέτω ἐξ ὑποστατικοῦ Τούρκου Καρὰ - Ἀχμέτ, ὅπως τὸ Καράμσα προῆλθε βεβαίως ἐκ τοῦ Καρὰ - Μουσᾶ) καὶ παραρρεῖ τὴν δυτικὴν προεκβολὴν τοῦ βραχέωδους βουνοῦ Θουρίου παρὰ τὸν Ὀρθόπαγον καὶ τὸ στενὸν Κέρατα. Τὸ ὄνομα αὐτοῦ γνωρίζομεν ἐκ τοῦ Πλουτάρχου (ἐν βίῳ Σύλλα XIX)· ὠνομάζετο Μόλος.

Τι λοιπὸν φυσικώτερον ἢ νὰ δεχθῶμεν ὅτι τὸ πρῶτον τῶν δύο

τούτων ποταμίων, τὸ τῆς Λυκούρεσης, εἶνε ὁ Αἵμων τοῦ Πλου-
τάρχου, ἀφοῦ τὸ τρίτον ῥεῦμα, τὸ ἀνατολικῶς τῆς ἀκροπόλεως,
εἶνε ἀπλοῦς χεῖμαρρος, ἄλλο δὲ δὲν ὑπάρχει ἐγγὺς σου;

Παρὰ τὴν κοιτὴν δὲ αὐτοῦ καὶ μόνου τοῦ ποταμίου ὑπάρχει
καὶ χώρος διὰ τὴν τοποθέτησιν τοῦ Ἑρακλείου

Ἡ κοιλάς αὕτη εἶνε πλατεῖα. Ἐχει ὠραῖα ὑψώματα, ταῦτα
δὲ καὶ τὰ πλάγια τῶν ἐκατέρωθεν ῥάχεων διὰ τοῦ ποτιστικοῦ
νεροῦ θὰ ἡδύναντο νὰ μεταβληθῶσιν εἰς γραφικοὺς χλωροὺς καὶ
συνδένδρους τόπους. Τὸ μοναστήριον, παρὰ τὸ ὅποιον ῥέει τὸ πο-
τάμιον, ἔχει καὶ πηγὴν ἀφθόνου νεροῦ. Ἦδη ἐνταῦθα ἡγείρετο
ἀρχαῖόν τι ἱερόν, ὡς δῆλον ἐκ τῶν λειψάνων ἐρειπίων τινῶν.
Ἀλλὰ κατωτέρω ἐτι μᾶλλον ἐγγὺς πρὸς τὸν Λέοντα τρία παρεκ-
κλήσια, ἡρειπωμένα τὰ δύο, εἶνε κτισμένα ἐπὶ ἐρειπίων ἀρ-
χαίων ἱερῶν, τὸ τῶν Ἀγίων Ἀποστόλων, τὸ τῶν Ἀγίων Ἀ-
ναργύρων καὶ τὸ τῆς Ἀγίας Παρασκευῆς.

Προκειμένου δὲ περὶ Ἑρακλείου ἰδίως, εἰς τὸ ὅποιον πιθανώ-
τατα θὰ ᾔτο προσηρτημένον καὶ γυμνάσιον καὶ εἰς τὸ ὅποιον
δὲν ἡδύνατο διὰ τοῦτο νὰ λείπῃ τὸ ὕδωρ, δὲν ὑπάρχει κανεὶς
καταλληλότερος παρὰ τὴν Χαιρώνειαν τόπος. Γνωρίζομεν πρὸς
τούτοις ὅτι οἱ Ἕλληνες κατὰ τὰς πρὸ τῆς μάχης τοῦ 338 πρὸ
Χρ. ἡμέρας εἰς τὴν Χαιρώνειαν συνεκέντρωσαν τὰς δυνάμεις,
τὰς ὁποίας ἀπέσυραν ἐκ τῆς φωικῆς πεδιάδος, καὶ τὰς βοηθείας,
τὰς ὁποίας ἴσως τότε μόνον ἔλαβον διὰ τὴν ἐπικειμένην μάχην.
Καὶ ὁ Πλούταρχος μαρτυρεῖ ὅτι τὸ στρατόπεδόν των ἔστησαν
οἱ σύμμαχοι παρὰ τὸ Ἑράκλειον ⁽¹⁾.

Ἀλλὰ τοιοῦτος καταλληλότατος πρὸς στρατοπεδείαν τόπος,
ἐξω τῆς πόλεως Χαιρωνείας, καὶ διὰ τὴν ὑγιεινὴν θέσιν καὶ διὰ
τὴν ἀφθονίαν τοῦ νεροῦ, δὲν ὑπάρχει ἄλλος παρὰ τὴν Χαιρώνειαν,
εἰ μὴ ἡ κοιλάς τοῦ ποταμίου τῆς Λυκούρεσης. Εἶνε καὶ ἀμέσως
παρὰ τὴν πόλιν, καὶ τὸ στρατόπεδον θὰ κατεῖχε ἀσφαλῆ θέσιν

(1) Ἀνάλογόν τι εὕρισκω π. χ. εἰς Ξενοφ. Ἑλληνικά I 3, 7: ἅμα δὲ καὶ
Φαρνάδαζος—ἀπεχώρησε· εἰς τὸ Ἑράκλειον τὸ τῶν Καλχηδονίων, οὗ ᾗν
αὐτῷ τὸ στρατόπεδον.—Εἰς τὸ τέμενος τοῦ Ἑρακλείου ἦσαν τεταγμένοι καὶ
οἱ Ἀθηναῖοι ἐν Μαραθῶνι πρὸ τῆς μάχης. Ἡροδ. VI 108.

μόνον ἐνταῦθα. Κατωτέρω εἰς τὴν πεδιάδα λείπουν ὅλοι οἱ ὅροι καλῆς στρατοπεδείας.

Τοιουτοτρόπως ἐπεχείρησα ἐνταῦθα ν' ἀναζητήσω τὸ Ἑρακλειον. Ἐπειδὴ δὲ ἡ καταλληλοτάτη πρὸς τοιοῦτο ἱερὸν θέσις εἶνε τὸ παρεκκλήσιον ἡ Ἀγία Παρασκευή, εἰς τοὺς τοίχους τοῦ ὁποίου παρετήρησα λίθους τινὰς ἀρχαίους ἐντειχισμένους, ἔσκαψα ἐνταῦθα.

Μετ' ὀλίγον ἀνεκάλυψα εἰς τὰ θεμέλια τοῦ παρεκκλησίου καὶ ἀμέσως παρ' αὐτὸ συντρίμματα ἐνεπιγράφων λίθων ἐκ τῆς ἐποχῆς τῆς δευτέρας βοιωτικῆς ὁμοσπονδίας καὶ μέγαν βυζαντηνὸν ναόν, τοῦ ὁποίου μόνον ἐν μικρότατον μέρος παρὰ τὴν ἁγίαν τράπεζαν κατέχει τὸ σημερινὸν παρεκκλήσιον. Εἰς τὸν βυζαντηνὸν τοῦτον ναὸν ἐχρησιμοποιήθη τὸ ὑλικὸν τοῦ ἀρχαίου ἑλληνικοῦ ναοῦ, εἰς τὸν ὁποῖον ἀνῆκον καὶ αἱ ἐπιγραφαί. Μεγάλοι λίθοι ἐκ τῶν τοίχων αὐτοῦ πώρινοι, τεμάχια ἐπιστυλίων καὶ κιονοκράνων πωρίνων, σπονδύλων δωρικῶν ἐχρησιμοποιήθησαν εἰς τὴν οἰκοδομὴν τοῦ βυζαντηνοῦ ναοῦ. Τὸ δάπεδον τοῦτο, ψηφιδωτὸν δίχρουν καὶ ἐνιαχοῦ τρίχρουν μὲ ποικίλα κοσμήματα, οἷον ἀνθήμια, πλέγματα, καὶ ἄλλα πολλὰ τοιαῦτα σώζεται ἀρκετά. Ὅμοιως ἐξ αὐτοῦ προέρχονται κίονες μονόλιθοι ἐκ γρανίτου μήκους 3,50 μ. καὶ κιονόκρανα μὲ γλυφάς. Ἡ βυζαντηνὴ αὕτη ἐκκλησία ἔχει σχῆμα βασιλικῆς, μήκους 35 μ. περίπου, πλάτους 14 μ. Ἐκ τῶν τοίχων τῆς πολὺ ὀλίγα ἴχνη σώζονται. Τὰ θεμέλια αὐτῶν συγκοινῶνται ὅλα ἐκ λίθων τοῦ ἀρχαίου ἑλληνικοῦ ἱεροῦ. Ἐχει νάρθηκα, ἐξ οὗ κλιμαξ ἔφερε εἰς τὸν γυναικωνίτην, μεσαῖον σηκὸν καὶ τοὺς δύο παραπλεύρους. Τὸ ἅγιον βῆμα ἦτο στρωμένον μὲ μικρὰ πολύχρωμα πλακίδια. Κατὰ διαφόρους ἀπ' ἀλλήλων μεμακρυσμένας ἐποχὰς μετὰ τὴν καταστροφὴν τῆς ἐκκλησίας ὁ τόπος ἐχρησίμευσεν ὡς νεκροταφεῖον χριστιανικόν. Οὐδεμίαν ἐπιγραφὴν βυζαντηνὴν εὗρέθη. Ἡ οἰκοδόμησις τῆς ἐκκλησίας ἴσως ἀνῆκει εἰς τοὺς χρόνους καθ' οὓς ἐκτίσθη τὸ μοναστήριον τῆς Σκριποῦς (Ὁρχομενοῦ) ἢ τὸ τοῦ Ὁσίου Λουκᾶ παρὰ τὸ Στεῖρι καὶ ὁ Ἅγιος Νικόλαος παρὰ τὴν Σκριποῦ ἢ τὸ παρὰ τὴν Δαύλειαν τῆς Ἱερουσαλὴμ καὶ τὸ νῦν ἐξάρτημα αὐτοῦ Λυκούρεση παρὰ τὴν Χαιρώνειαν.

Αἱ ἀρχαῖαι ἑλληνικαὶ ἐπιγραφαὶ ἀναφέρονται εἰς ψηφίσματα προξενίας, εἰς ἀπελευθερώσεις δούλων καὶ εἰς καταλόγους στρατευσίμων.

Ἄλλ' ἐξ αὐτῶν δὲν γίνεται φανερόν ποῖον ἦτο τὸ ἱερόν, εἰς δὲ αἱ ἐπιγραφαὶ αὐταὶ ἐστήθησαν. Πάντως ἦτο ὀνομαστόν τι. Ἀλλὰ τὰ δύο ἄλλα ἀρχαῖα ἱερὰ εἰς τὴν θέσιν Ἁγιοὶ Ἀπόστολοι καὶ Ἁγιοὶ Ἀνάργυροι ἦσαν μικρότατα, ὥς δῆλον ἐκ τῶ σωζομένων λειψάνων, καὶ εἰς θέσεις δευτερευούσας, τὸ δὲ μοναστήριον ὅπου ἡγείρετο ἱερόν τι, καίτοι πολὺ ὑψηλότερα εἰς ἀπομεμακρυσμένον στενὸν καὶ ἀπότομον μέρος τῆς κοιλάδος, οὐδὲ παρουσιάζει λείψανα σπουδαῖα ἀρχαῖα. Ἄν λοιπὸν ἀπαξ ὑποτεθῇ ὅτι ἐνταῦθα που ἔκειτο τὸ Ἡράκλειον, τότε ἡ μόνη εἰς αὐτὸ ἀρμόζουσα θέσις εἶνε ἡ τῆς Ἀγίας Παρασκευῆς. Τότε δὲ καὶ τὰ παρ' αὐτὴν ἀρχαῖα ἐρείπια κατὰ πᾶσαν πιθανότητα ἀνήκουσιν εἰς αὐτὸ καὶ μόνον, ἀφοῦ τὸ μὲν Ἡράκλειον βεβαίως ἦτο ἀξιόλογόν τι ἱερόν, δευτέρου δὲ τοιοῦτου λείψανα δὲν ὑπάρχουσιν εἰς τὰ πέριξ.

5. Ὁ παρὰ τὴν Χαϊρώνειαν τύμβος τῶν Μακεδόνων.

Ἡ ἀνασκαφὴ τοῦ τύμβου τούτου συνετελέσθη κατὰ τὴν ἀνοιξιν τοῦ 1903. (Πρβλ. Πρακτικά τοῦ 1902 σελ. 58—59 καὶ τοῦ 1903 σελ. 40). Ἄλλ' ἡ τέφρα καὶ οἱ ἄνθρακες τῆς ἀνασκαφῆς πυρᾶς παρέχουσιν εἰς πᾶσαν νέαν ἀναζήτησιν πλῆθος ὁστῶν τῶν καέντων νεκρῶν καὶ σιδηρᾶ τεμάχια τῶν ὅπλων αὐτῶν. Εὐρέθησαν καὶ φέτος χαλκᾶ τινὰ νομίσματα, ἑλληνικὰ μὲν προδήλως, ἀλλ' ἐντελῶς ἐκ τοῦ πυρὸς καὶ τῆς σκωρίας φθαρέντα. Ἐκτὸς τοῦ ἐκ τῆς πυρᾶς ἐξαχθέντος σωροῦ τῆς τέφρας καὶ τῶν ἀνθράκων, ὅστις δὲν ἐκοσκινίσθη ἀκόμη ἐντελῶς, ἀπομένει καὶ μέρος ἀρκετὸν ἐκ τοῦ τύμβου νὰ ἐξετασθῇ, ἐκεῖ ὅπου ἐκ τῆς μεγάλης πυρᾶς κατέρρευσαν τέφρα καὶ ἄνθρακες καθ' ὅλην τὴν περιφέρειαν.

Ὀλίγον ἀπωτέρω τοῦ τύμβου εἰς τὴν τάφρον τὴν παρὰ τὴν γραμμὴν τοῦ σιδηροδρόμου ἐργάται ἐργαζόμενοι εἰς κατασκευὴν αὐτοῦ εὗρον ἱκανὸν πλῆθος καθάρων καὶ ὁστᾶ τινὰ, ὅχι κεκαυ-

μένα. Ὡς φαίνεται, καὶ ἐνταῦθα ἦσαν θαμμένοι ἀρκετοὶ νεκροὶ ὁμοῦ. Δυστυχῶς ὁμως ὑπὸ τῶν ἐργατῶν ἀνεσκάφη ὁ χώρος, χω-
 ρὶς νὰ δυνηθῶ νὰ ἐξετάσω προηγουμένως αὐτόν. Παράδοξον δὲν
 θὰ ἦτο, ἂν εὐρίσκομεν καὶ ἐνταῦθα πολυάνδριόν τι τῶν ἄλλων
 ἐν τῇ μάχῃ πεσόντων Ἑλλήνων, ἴσως μάλιστα αὐτῶν τῶν Θη-
 βαίων καὶ Βοιωτῶν, οἵτινες μόνον τοὺς νεκροὺς τοῦ ἱεροῦ λόχου
 μετέφεραν εἰς τὸ νεκροταφεῖον τῆς Χαιρωνείας καὶ αὐτοῦ ἐθαψαν.
 Ἄλλ' ἡ εἰκασία μου αὕτη εἶναι ἀπλὴ ὑπόθεσις.

**6) Προῖστορικοὶ συνοικισμοὶ
 παρὰ τὸ χωρίον Μάνεσι ἐν τῇ φωκικῇ πεδιάδι.**

Ἀκριβῶς ἐπὶ τῆς ὁδοῦ, ἡ ὁποία ἀποχωριζομένη ἐκ τῆς ἀμα-
 ζιτῆς παρὰ τὴν γέφυραν τοῦ Κηφισοῦ φέρει κατ' εὐθείαν εἰς
 Δραχμάνι, εὐκόλως ἀναγνωρίζονται ὅχι μακρὰν τοῦ χωρίου Μά-
 νεσι, δύο ὑψώματα ἀρκετὰ μακρὰ καὶ ὀλίγον ὑψηλά. Πρόχειρος
 ἐξέτασις μὲ ἐπείσεν ὅτι ἀμφοτέρω περιέχουσι λείψανα συνοικισμῶν
 τοῦ νεολιθίνου αἰῶνος.

Ὁ εἰς ἐκ τῶν συνοικισμῶν τούτων κεῖται ἀκριβῶς εἰς τὴν δια-
 κλάδωσιν τῆς ἀνωτέρω ὁδοῦ πρὸς τὸ χωρίον Μάνεσι, ὃ δὲ ἄλλος
 ἐν περίπτῳ χιλιόμετρον ἔτι ἀπωτέρω καὶ πλησιέστερα πρὸς τὸ
 Δραχμάνι

Ἐσκαψα εἰς τὸν δεύτερον τοῦτον τάφρον κατὰ τὸ κέντρον καὶ
 εὐρῆκα πλὴν λεπίδων ὁψιανοῦ πλείστα θραύσματα εὐτελεστέρων
 μονοχρώμων χειροποιήτων ἀγγείων, ἐν δὲ μόνον μὲ γραμμὰς
 πλινθοκοκκίνου χρώματος, ὅμοιον κάπως πρὸς τὰ τῆς Χαιρω-
 νείας, ἐν ἄλλο μὲ χαρακτὰς γραμμὰς μαύρου χρώματος. Τὸ χῶμα
 ἦτο ἀνάμικτον μὲ πολλὴν τέφραν, ὅστ' αἰ τινὰ ζῶων καὶ ὀλίγα
 τεμάχια ἀνθρώπων. Εἰς δύο-τρία σημεία ἐφαίνοντο καὶ ἵχνη ἐστί-
 ας. Κατοικίας οὐδὲν ἵχνος παρατήρησα.

Ἐπειδὴ καὶ ὁ Κηφισὸς ἀπέχει πολὺ ἐνταῦθα καὶ τὰ ἐκ τῶν
 βουνῶν τῆς Ἑλατείας ρεύματα δὲν φθάνουσιν ἕως ἐδῶ, ἡ πα-
 λαιοτάτη ἐπιφάνεια τῆς πεδιάδος ταυτίζεται σχεδὸν μὲ τὴν ση-
 μερινήν. Παρὰ τὸ ὑψωμα τοῦ πενιχροῦ βεβαίως συνοικισμοῦ φαί-
 νεται ἀρκετὴ κοιλότης, ἐκ τῆς ὁποίας κατὰ πᾶσαν πιθανότητα

ἀνεσκάφη τὸ χῶμα ὑπὸ τῶν προϊστορικῶν ἐκείνων ἀνθρώπων, διὰ νὰ ὑψωθῇ ὁ χῶρος, εἰς τὸν ὅποιον ἔστησαν τὰς καλύβας των.

Καὶ ἔξω τοῦ χωρίου Μάνεσι καὶ κατωτέρω παρὰ τὸν Κηφισὸν δὲν λείπουνσι θραύσματα μονοχρώμων προϊστορικῶν ἀγγείων, σημεῖα βεβαίως τῶν ἀνὰ τὴν πεδιάδα διεσκορπισμένων κατοικιῶν ἀνθρώπων κατὰ τὸν λίθινον αἰῶνα.

Ἰδιαιτέραν ἐντύπωσιν κάμνει μέγα τι καὶ πολὺ μακρὸν ὕψωμα παρὰ τὸ χωρίον Κηφισοχωρί, τεχνητὸν βεβαίως. Ἴσως καὶ τοῦτο εἶνε μέγας τις προϊστορικὸς συνοικισμός. Ἀλλὰ λείψανα αὐτοῦ ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τοῦλάχιστον δὲν παρετήρησα.

7) Τύμβος ἐλληνικῶν χρόνων παρὰ τὸ Δραχμάνι.

Κατὰ τὴν αὐτὴν πρὸς τὸ Δραχμάνι ὁδὸν καὶ παρὰ τὸ νεκροταφεῖον αὐτοῦ κέντται δύο κωνικοῦ σχήματος τύμβοι ὕψους 7 περίπου μέτρων. Ἀνέσκαψα τὸν ἓνα ἐξ αὐτῶν τὸν δεξιόθεν τῆς ὁδοῦ, ἀνοίξας τάφρον πρὸς τὸ κέντρον. Τὰ παμπληθῆ θραύσματα ἀγγείων, τὰ ὅποια εὐρέθησαν ἀπὸ τῆς κορυφῆς μέχρι τοῦ βάθους, εἶνε ἐλληνικὰ καὶ δὴ πολλὰ βεβαίως τοῦ τετάρτου πρὸ Χρ. αἰῶνος. Εὐρέθησαν καὶ χαλκᾶ τινὰ τεμάχια ἐξ ἀγγείων ὥς φαίνεται καὶ σιδηραῖ δοράτων αἰχμαὶ ὥς καὶ χαλκᾶ ἐλληνικὰ νομίσματα ἐφθαρμένα. Ἀλλ' οὔτε πυρὰν νεκρῶν εὐρῆκα κατὰ τὸ κέντρον οὔτε τάφους. Καὶ κατὰ τὴν περιφέρειαν σκάψας τάφρους ὁμοίως οὐδὲν σημείον τάφων εὐρῆκα. Εἰς τὴν ἀρχαίαν ἐπιφάνειαν τῆς πεδιάδος ὑπὸ τὸν τύμβον εὐρέθησαν μικρὰ τινὰ θραύσματα ἀγγείων εὐτελῶν καὶ λεπίδες ὀψιανοῦ. Καὶ τοῦτο σημείον πόσαι πανταχοῦ τῆς πεδιάδος ἦσαν διεσπαρμέναι κατοικίαι ἀνθρώπων κατὰ τὸν λίθινον αἰῶνα.

Τοὺς δύο τύμβους δὲν δύναμαι νὰ ἐξηγήσω ἄλλως ἢ ὡς κρύπτοντας τάφους. Ἐνεκα τῶν πολλῶν τεμαχίων ἀγγείων καὶ ἰδίως τῶν αἰχμῶν δοράτων ἴσως πρέπει νὰ ἀποδοθῇ ὁ ἀνασκαφεὶς τύμβος εἰς στρατόν, ὅστις ἔθαψεν ἐνταῦθα τοὺς νεκροὺς του. Ἴσως μάλιστα ἡ ἀνέγερσίς του ἔχει σχέσιν πρὸς τὰς συμπλοκὰς τῶν Μακεδόνων πρὸς τοὺς συμμαχοὺς Ἑλλήνας, ὅτε ὁ μὲν Φίλιππος ἐστρατοπέδευεν ἐν Ἐλαιοῖς ἀπὸ τοῦ φθινοπώρου τοῦ 339 μέχρι

τοῦ Αὐγούστου περίπου τοῦ 338, οἱ δὲ σύμμαχοι Ἕλληνες κατεῖχον τὴν ὀλίγον ἀπωτέρω κειμένην πόλιν Παραποτάμιοι καὶ τὴν ἐντεῦθεν διὰ τῶν προπόδων τοῦ Παρνασσοῦ μέχρι Γραβιᾶς ἀμυντικὴν γραμμὴν. Ὁ Δημοσθένης (περὶ τοῦ στεφάνου § 216) ἀναφέρει δύο τοιαύτας συμπλοκάς ἢ μάχας, τὴν «ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ» καὶ τὴν «χειμερινήν». Ἐλπίζω ὅτι ἡ πληρεστέρα ἐξέτασις τοῦ τύμβου καὶ ἡ ἀνασκαφὴ τοῦ ἀπέναντι ἰσομεγέθους πρὸς αὐτὸν θὰ μᾶς διαφωτίσῃ περὶ τῆς σημασίας ἀμφοτέρων.

8) Ὁ παρὰ τὸ Δραχμάνι προῖστορικὸς συνοικισμὸς.

Ἀνωτέρω τοῦ μνημονευθέντος τύμβου καὶ μᾶλλον ἐγγὺς πρὸς τὴν ὑπώρειαν τοῦ βουνοῦ διακρίνεται μεγάλη περιοχὴ ὑψηλοτέρα κατὰ τι τῶν πέριξ ἀγρῶν. Τὸ πλῆθος τῶν ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας θραυσμάτων προϊστορικῶν ἀγγείων καὶ τινὰ λίθινα ἐργαλεῖα (διὰ τρητοὶ ἀξίναι), χαρακτηρίζουσι καὶ τὸ εἰς διακόσια περίπου μέτρα ἐκτεινόμενον τοῦτο ὕψωμα ὡς προϊστορικὸν συνοικισμὸν.

Ἦδη ἐκ τῶν ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας διεσκορπισμένων ἀγγείων βέβαιον καθίσταται ὅτι ὁ συνοικισμὸς οὗτος εἶνε ἀσυγκρίτως πλουσιώτερος εἰς λείψανα προϊστορικά παρὰ οἱ δύο παρὰ τὸ Μάνεσι μνημονευθέντες. Τόσον ταῦτα εἶνε πολυάριθμα καὶ ποικίλα, ἄλλα μὲν ἐντελῶς ὅμοια πρὸς τὰ τοῦ προϊστορικοῦ γηλόφου Χαιρωνείας, ἄλλα δὲ πολὺ μᾶλλον προωδευμένης τέχνης.

Τελεία καὶ συστηματικὴ ἀνασκαφὴ τοῦ συνοικισμοῦ τούτου δέν μοι ἦτο δυνατή. Πρῶτον ἀπαιτεῖται μακρὸς χρόνος πρὸς τοῦτο· δεῦτερον ἕνεκα τῆς προσεγγιζούσης σποράς μόνον μίαν δοκιμαστικὴν σκαφὴν μοὶ ἐπιτρέπετο νὰ κάμω.

Ἀνέσκαψα λοιπὸν μόνον τρεῖς τάφρους περὶ τὸ ὑψηλότερον μέρος τοῦ ὑψηλώματος, τὰς ὁποίας καὶ μετὰ τὸ τέλος τῆς ἐργασίας συνέχωσα πάλιν, διὰ νὰ μὴν ἐμποδισθῇ ἡ καλλιέργεια.

Ἐκ τῆς σκαφῆς ταύτης συνέλεξα πλῆθος θραυσμάτων ἀγγείων, ἔν ἀκέραιον σφαιροειδές, ὅπως τὸ ἐν Χαιρωνείᾳ ἄλλοτε εὑρεθὲν μὲ γεωμετρικὸν διάκοσμον (ρόμβοι) πλινθοκοκκίνου χρώματος, πολλὰς λεπίδας ὀψιανοῦ καὶ ἀξίνας λιθίνας. Τὸ χῶμα εὗρον ὁμοίως ἀνάμικτον μὲ πολλὴν τέφραν, εἰς ἔν μέρος ἐσώζετο καὶ σκελετὸς

ἀνθρώπου εἰς τὴν γνωστὴν θέσιν τοῦ κατακεκλιμένου ἐπὶ τῆς πλευρᾶς καὶ τὰ γόνατα συστέλλοντος. Τὴν ἀρχικὴν ἐπιφάνειαν τοῦ ἐδάφους εὗρον εἰς βάθος τριῶν περίπου μέτρων. Στρώματα ἀλλεπάλληλα δὲν διέκριναν, τὰ δὲ ποικίλα θραύσματα τῶν ἀγγείων καὶ τῶν ἀτελειστέρων καὶ τῶν τελειοτέρων ἀπὴντησα ἀναμίξ. 'Αλλ' αἱ παρατηρήσεις αὗται ἐφαρμόζονται μόνον εἰς τὰς ἀνασκαφείσας μικρὰς τάφρους. Ἴσως συστηματικὴ ἐξέτασις θὰ ἀποδείξῃ ὅτι δύνανται νὰ διακριθῶσι καὶ στρώματα διάφορα, ἐπομένως καὶ διάφοροι ἀπ' ἀλλήλων κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον ἀπομακρυσμένοι ἐποχαὶ τοῦ συνοικισμού. Τοῦτο τοῦλάχιστον ἐνόμισα ὅτι πρέπει νὰ περιμένω, ἔνεκα τῆς μαγάλῃς διαφορᾶς ὁμαδῶν θραυσμάτων, ποικίλης διακοσμήσεως καὶ τέχνης προδήλως διαφόρου.

Αἱ παρατηρήσεις μου κατὰ τὸ παρὸν περιορίζονται εἰς τὰ ἐξῆς:

Αἱ λίθιναι ἀξίται εἶναι διάτρητοι. Εἰς τὸν ἐν Χαιρωνείᾳ συνοικισμόν δὲν εὗρον τοιαύτας.

Μία ὁμάς ἀγγείων γραπτῶν εἶνε ἐντελῶς ὁμοία πρὸς τὰ τῆς τῆς Χαιρωνείας. Εἶνε σφαιροειδῆ τὸ σχῆμα, μὲ ὀρθοὺς λαιμούς, ἐπίχρισμα λευκοκίτρινον καὶ γεωμετρικὸν διάκοσμον τριγώνων κιγκλιδωτῶν ἢ ζατρικιοειδῶν χρώματος πλινθοκοκκίνου παχέος καὶ στιλπνοῦ. Τὰ τοιχώματα παχέα.

Δευτέρα ὁμάς ἐκ πηλοῦ φαιοῦ χρώματος ἔχει τρίγωνα χαρακτὰ πεπληρωμένα μὲ στιγμάς. Τὸ σχῆμα θὰ ἦσαν πινάκια ἢ χυτροειδῆ.

Τρίτη ὁμάς ἐκ πηλοῦ μέλανος φέρει θηλάς. Καὶ αὕτη εὕρεσκειται μετὰ τῶν τῆς Χαιρωνείας. Τὸ σχῆμα κύπελλα βαθέα. Τὰ τοιχώματα λεπτά.

Τετάρτη ὁμάς ἐκ πηλοῦ μέλανος μὲ χαρακτὰ ἀλλεπάλληλα τρίγωνα ἀνὰ δύο συμπλεκόμενα μὲ διασταυρουμένας γραμμάς ἐν εἶδει κιγκλιδώματος, πεπληρωμένας λευκῆς ὕλης. Τὰ ἀγγεῖα ταῦτα, ἐξ ὧν σώζονται μόνον κερατοειδεῖς λαβαὶ φαίνονται ἔχοντα σχῆμα ῥυτῶν. 'Αλλ' οὐδὲν ἀσφαλές δύναμαι νὰ εἶπω περὶ τοῦ ἀρχικοῦ των σχήματος. Ἐν φέρει ἀπλῶς λεπτότατα χαρακτὰ τρίγωνα μὲ μικρὰ κάθετα ἐπὶ τῶν γραμμῶν χαρακτὰ γραμμίδια.

Ἡ πέμπτη ὁμάς ἢ δεικνύουσα μεγάλην διαφορὰν καὶ κατὰ

τὴν τέχνην καὶ κατὰ τὸν γραπτὸν διάκρομον πρὸς πάντα τὰ ἀνωτέρω, προφανῶς ἀτελέστερα ταύτης, ἔχει πολλὰς ποικιλίας. Τὸ σχῆμα αὐτῶν εἶνε δυσδιάγνωστον, ἐπειδὴ τὰ θαύσματα εἶνε πολὺ μικρά. Τινὰ ἦσαν βεβαίως σφαιροειδῆ, μὲ ὑψηλὸν λαιμόν· τινὰ κύπελλα. Ἀλλὰ τὰ λοιπὰ εἶνε ἀβεβαίου σχήματος. Κοινὸν γνῶρισμα πάντων εἶνε τὸ θαμπὸν χρῶμα τοῦ διακόσμου. Οὗτος δὲ εἶνε συνήθως μὲν παχεῖαι ὀφιοειδεῖς γραμμαί, ἡ ζῶναι ἄλλεπάλληλοι, ἐνίοτε δὲ τρίγωνα μὲ διχρῶμους παχσίας γραμμάς, μελαίνας καὶ πορφυρᾶς ἢ καὶ μὲ στιγμάς κατὰ τὰ ἄκρα κατὰ σειράν. Τινὰ ἔχουσιν ἐπίχρισμα λεῖον, στιλπνὸν καὶ καθαρὸν αἱματόχρουν. Τὰ τοιχώματα τῶν πλείστων εἶνε λεπτά. Ὁ πηλὸς πάντων καθαρὸς, ἡ ὀπτησις τελεία.

Τινὰ μόνον ἐκ τῶν τῆς πέμπτης ταύτης ομάδος ἀγγείων φαίνονται ὥς νὰ κατὰγωνται κατὰ τὴν τεχνουργίαν ἐκ τῶν τῆς Χαιρωνείας γραπτῶν μὲ τὸ πλινθοκόκκινον στιλπνὸν χρῶμα, ἂν καὶ τὰ περὶ οὗ ὁ λόγος τοῦ Δραχμανίου ἔχουσι διάκρομον θαμποῦ χρώματος. Ἀλλὰ τὰ λοιπὰ πάντα, ὥς προεῖπον, ἀποτελοῦσιν ὅλως διόλου χωριστὴν σειράν, οὐδεμίαν ἔχουσαν σχέσιν πρὸς τὰ ἀναμφιβόλως πολὺ παλαιότερα ἐκεῖνα τῆς Χαιρωνείας. Δὲν ὁμοιάζουσιν οὐδὲ πρὸς τὰ τοῦ Σέσκλου τῆς Θεσσαλίας. Πολὺ μάλλον εὐρίσκει τις ἀναλογίας τινῶν μὲν πρὸς τὰ προμυκηναϊκὰ Αἰγίνης καὶ ἄλλων τόπων, τινῶν δὲ κατὰ τὸν διπλοῦν χρωματισμὸν, πορφυροῦν καὶ μέλανα, τῶν τριγώνων πρὸς τινὰ Φυλακοπῆς Μήλου, ἄλλων πάλιν κατὰ τὴν χροιάν τῆς ἐπιφανείας πρὸς τὰ τῆς πρώτης τεχνοτροπίας μυκηναϊκά.

Τὰ ἀγγεῖα ταῦτα μᾶς ἀπομακρύνουσι πολὺ ἀπὸ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης τοῦ νεολιθικοῦ αἰῶνος, εἰς τὴν ὁποίαν ἀνήκουσι τὰ γραπτὰ τῆς Χαιρωνείας. Ἴσως μάλιστα μᾶς καταβιβάζουσι μέχρι τῶν ἐσχάτων ὀρίων τοῦ αἰῶνος τούτου.

* Ἄν ὅμως μέχρι τῆς νεωτέρας ταύτης ἐποχῆς ἐξηκολούθουν κατασκευαζόμενα καὶ τὰ τῆς πρώτης ομάδος ἢ ἂν ἐκεῖνα ἀνήκουσιν εἰς στρῶμα οἰκισμοῦ προγενεστέρου, τοῦτο δὲν ἠδυνήθην νὰ βεβαιώσω διὰ τῆς σκαφῆς.

Ὅπως δὴποτε εἰς τὸν συνοικισμὸν τοῦτον τοῦ Δραχμανίου ἔχομεν μίαν συνέχειαν κεραμικῆς τοῦ νεολιθικοῦ αἰῶνος, ἀπὸ παλαι-

οτέρας αὐτοῦ ἐποχῆς μέχρι πολὺ νεωτέρας, ἴσως μέχρι αὐτῶν τῶν ὁρίων τοῦ χαλκοῦ αἰῶνος. Εἰς τὸν συνοικισμὸν τῆς Χαιρυνείας ἡ συνέχεια αὕτη διακόπτεται ἀποτόμως, εἰς δὲ τοὺς παρὰ τὸ Μάνεσι συνοικισμοὺς, ὅπου κυρίως μόνον τὰ μονόχρωμα μηχανικῶς στιλβωμένα ἀγγεῖα ἐμφανίζονται, ἡ συνέχεια αὕτη δὲν φαίνεται.

Εἰς τοῦτο ἔγκειται καὶ ἡ μεγαλειτέρα σημασία τοῦ συνοικισμοῦ Δραχμανίου.

Τώρα πλέον ἀπομένουσι δύο τινά· πρῶτον μὲν ὁ συνοικισμὸς οὗτος νὰ ἐξετασθῇ διὰ τελείας ἀνασκαφῆς. Εἶνε ἀνάγκη νὰ βεβαιωθῶμεν, ἂν δύνανται νὰ διακριθῶσι διάφορα στρώματα καὶ διάφοροι ἐπομένως ἐποχαὶ οἰκισμοῦ. Διὰ τῆς περαιτέρω σκαφῆς θὰ πολλαπλασιασθῶσι βεβαίως καὶ τὰ εὐρήματα, τὰ ὅποια τώρα περιορίζονται εἰς θραύσματα μόνον ἀγγείων, τὰ ὅποια μάλιστα εἶνε πολὺ μικρά, ὥστε νὰ ἐπιτρέπωσι βέβαια συμπεράσματα ὡς πρὸς τὸ σχῆμα καὶ τὸ μέγεθος τῶν θαμποῦ χρώματος τοιούτων. Εἰδῶλια δὲν εὐρέθησαν ἀκόμη πλὴν ἐνὸς μόνου πηλίνου τὸ ὅποιον ἀποτελεῖται ἐκ κεφαλῆς μικρᾶς ζῶου, σκύλου ἢ ἀλώπεκος ἢ τοιούτου τινός, ἄνευ σώματος ἀλλὰ μὲ στυλοειδῆ μικρὸν κορμὸν.

Δεύτερον νὰ ἐξετασθῶσι καὶ ἄλλα σημεία τῆς πεδιάδος καὶ τῶν προπόδων τοῦ παρὰ τὸ Δραχμάνι βουνοῦ, ὅπου κατὰ πᾶσαν πιθανότητα κρύπτονται λείψανα προϊστορικῶν συνοικισμῶν. Τοιαῦτα σημεία ἰδίως εἶνε δύο κωνοειδῆ ὑψώματα εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ βουνοῦ, εἰς ἱκανὸν ὕψος ἀπὸ τῆς πεδιάδος, πιθανῶς δὲ καὶ ἡ περιοχὴ τοῦ παρεκκλησίου Ἀγίου Νικολάου, ὅπου καὶ ἱερὸν τι ἑλληνικῶν χρόνων ὑπῆρξε. Διότι μόνον ἐκ τῆς ἐξετάσεως πολλῶν σημείων καὶ τῆς συγκρίσεως τῶν ἐξαγομένων τῆς ἐργασίας θὰ καταστῇ ἴσως δυνατόν νὰ ἐξαχθῶσι θετικώτερα καὶ καθολικώτερα συμπεράσματα περὶ τῆς σημασίας τῶν λειψάνων τῶν προϊστορικῶν τούτων συνοικισμῶν καὶ καθ' ἑαυτοὺς καὶ κατὰ τὴν σχέσιν αὐτῶν πρὸς τὰ προϊστορικὰ μνημεῖα τῆς Θεσσαλίας. Θὰ εὐρεθῶσιν ἤρᾳ γε κοινὰ σημεία ἐπαφῆς μεταξὺ τῆς προϊστορικῆς ἐθνολογικῆς καὶ πολιτιστικῆς καταστάσεως τῆς Θεσσαλίας ἐξ ἐνὸς καὶ τῆς Βοιωτίας ἐξ ἑτέρου; Καὶ θὰ διακριθῶσιν εἰς τοὺς προϊστορικοὺς συνοικισμοὺς τῆς Βοιωτίας ἄλλεπάλληλοι σταθμοὶ ἀνα-

πτύξεως ἀπὸ ἀρχαιοτέρας τινὸς περιόδου τοῦ νεολιθικοῦ αἰῶνος μέχρι τῶν παλαιοτάτων χρόνων τῆς Μινυεῖου ἐποχῆς, οἵτινες, ὅπως ἀπέδειξαν αἱ ἐν Ὁρχομενῷ ἀνασκαφαὶ τοῦ κ. Φουρτθαϊγγλερ, ἀνέρχονται μέχρι τῶν ἐσχάτων χρόνων τοῦ νεολιθικοῦ αἰῶνος;

Πρὸς διαφώτισιν τοῦ διπλοῦ τούτου προβλήματος παρέχει, νομίζω, ἀφορμὰς τινὰς ὁ προϊστορικὸς συνοικισμὸς Δραχμανίου. Τὰ εὐρήματα εἶνε ἀλλεπαλλήλων ἐποχῶν ἀπὸ ἀρχαιοτάτων μέχρι νεωτάτων τοῦ αὐτοῦ νεολιθικοῦ αἰῶνος. Καὶ ἐνῶ τὰ τῆς πρώτης ὁμάδος θραύσματα ἔχουσι ἀναλογίαν πρὸς ὀλίγα τινὰ Θεσσαλικά τοῦ Σέσκλου, τὰ τῆς πέμπτης ὁμάδος, τὰ μὲ διάκοσμον θαμποῦ χρώματος, εἶνε πολλάκις ὅμοια πρὸς τὰ προϊστορικά τοῦ Ὁρχομενοῦ καὶ ἴσως θ' ἀποδειχθῶσιν ὅτι ἔχουσι ἀναλογίαν τινὰ πρὸς τὰ Θεσσαλικά.

Δεκέμβριος 1904

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΩΤΗΡΙΑΔΗΣ

ΑΝΑΣΚΑΦΑΙ ΕΝ ΝΑΞΩ

Κατὰ τὰ μέσα τοῦ παρελθόντος θέρους μεταβάντες εἰς Νάξον, ἐσυνεχίσαμεν τὰς ἀνασκαφὰς προϊστορικῶν τάφων πρὸς δυσμὰς τῆς νήσου, ἔναντι τῆς Πάρου, καθ' ἃ πολλὰ μὲν τὰ προσφορώτατα πρὸς οἰκίσεις χωρία, πολλὰ δὲ σημεῖα συστάδων τάφων προμυκηναϊκῶν. Ταχέϊαν δὲ κατὰ τὰ μέρη ταῦτα φροντίδα ἐπέβαλλεν ἥ τε ὁσημέραι ἐπεκτεινομένη καλλιέργεια τῆς ἀμπέλου καὶ ἡ ἐνιαχοῦ ἔλλειψις οἰκοδομικῆς ὕλης, πολλῶν καταστροφῶν παραίτιος γινομένη.

Καίπερ πολλὰς τῶν αὐτόθι συστάδων τάφων εὐρόντες σεσυλημένας, οὐχ ἥττον ἐτύχομεν νεκροταφείου σχεδὸν ἀθίκτου κατὰ τὴν θέσιν Φυρρόγαις, ἐξ ἑκατὸν περίπου τάφων, ἐν χωρίῳ πεδινῷ μεταξὺ τῶν περιοχῶν Ἀθαλάσσου καὶ Ποταμίδων, οὐ μακρὰν τῆς θαλάσσης, ἐγγὺς καὶ ἄλλων προϊστορικῶν λειψάνων τειχῶν καὶ οἰκημάτων. Ἀλλὰ καὶ εἰς ἄλλως σεσυλημένας συστάδας

εὔρομεν τάφους τινὰς ἀσυλήτους (Λοῦρος Ἀθαλάσσου, Μνημού-
ρια Πολιχνίου, Καμένο Μιτᾶτο, Ψαρρᾶ).

Οἱ ἐνταῦθα προμυκηναῖκοι τάφοι, παρεμφερεῖς ἐν γένει πρὸς τοὺς τῆς νοτίας Νάξου, εἰσὶ μὲν, ὡς ἐκεῖνοι, κατεσκευασμένοι καὶ κεκαλυμμένοι διὰ μεγάλων ἀκατεργάστων πλακῶν, συνήθως σχιστολίθων, ἀλλ' ἡ συναρμογὴ τῶν καθέτων πλακῶν διαφέρει, συγκρατουμένων ἀμοιβαίως κατὰ τὰ ἐφαπτόμενα ἄκρα αὐτῶν.

Τὸ ἔδαφος τῶν τάφων ἀποτελεῖ συνήθως τὸ βραχῶδες ὑπέδα-
φος (Φυρρόγαϊς), σπανίως πλάξ κατέχουσα τὸν τάφον ὅλως ἢ μόνον τὸ μέρος ἐφ' οὗ ἀναπαύεται ὁ νεκρός, ἢ μίγμα γῆς καὶ μικρῶν λίθων ἢ αὐτὴ ἡ γῆ.

Τὸ μέγεθος τῶν τάφων ποικίλλει λίαν. Οὕτως ἐγγὺς τάφων μετὰ τῶν μεγίστων διαστάσεων τῶν τῆς νοτίας Νάξου, ἀπαντῶμεν ἐνίοτε τάφους μικροτάτους νηπίων, μάλιστα ἐν τῷ νεκροταφείῳ τῶν Φυρρογῶν. Οἱ τάφοι τοῦ νεκροταφείου τούτου, πυκνότετοι πρὸς ἀλλήλους, ἔχουσι ποικίλην πρὸς τὸν ὀρίζοντα διεύθυνσιν, χρησιμοποιοιμένου τοῦ ἐκάστοτε ὑπολειπομένου κενοῦ χώρου.

Εἰς ἕκαστον τάφον εὐρίσκομεν ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἐνὸς μόνου νεκροῦ ὅστ᾽, σπανίως δύο καὶ σπανιώτατα πλείονων. Οἱ νεκροὶ εἰσι πολλάκις, ὡς ἐν τῇ μεσημβρινῇ Νάξῳ, κατακεκλιμένοι ἐπὶ τοῦ δεξιοῦ πλευροῦ, μετὰ τῶν κάτω ἄκρων λίαν κεκαμμένων· ἀλλὰ συνηθέστερον τὰ ὅστ᾽ εἰσι μὲν μετ' ἐπιμελείας κατατεθειμένα ἐν τῷ τάφῳ, οὐχὶ δὲ ἐν τῇ φυσικῇ αὐτῶν θέσει. Ἀπαξ μόνον ἐν τῷ νεκροταφείῳ τῶν Φυρρογῶν εὔρομεν δύο ἀλλήλοις ἐπικειμένους τάφους, μετὰ πλείονων νεκρῶν ἐν ἑκατέρῳ τούτων, ὧν ὁ ἀνώτερος εἶχεν ὡς ἔδαφος τὸ κάλυμμα τοῦ κατωτέρου.

Οἱ πλείστοι τῶν τάφων ἐνεῖχον ἓν κτέρισμα, συνήθως πῆλινον ἀγγεῖον, ὀλίγιστοι πλείονα. Πολλὰ καὶ σπουδαῖα κτερίσματα, ὅσον ὀλίγοι νησιωτικοὶ τάφοι τῆς περιόδου ταύτης, παρέσχε τάφος ἀσύλητος τῆς σεσυλημένης συστάδος τοῦ Λούρου, ἐγγὺς τοῦ νεκροταφείου τῶν Φυρρογῶν. Τὰ ἐν τῷ τάφῳ τούτῳ εὑρεθέντα εἰσὶν: ἐπτὰ εἰδῶλια μαρμάρινα, πάντα ὀρθία ἐν κόγχῃ, καὶ κτερίσματα τὸ πλείστον καλλωπισμοῦ (ιδίᾳ πιθανώτατα στιξίως): λεπίδες ὀψιανοῦ μετὰ τοῦ κορμίσκου (nucleus) αὐτῶν, τρεῖς χαλκοὶ ὀπεῖς, ἕξ λίαν μικρὰ πῆλινα σφαιρικὰ ἀγγεῖα, ὧν ἓν τεθραυ-

σμένον (τὰ πλεῖστα ἔχοντα λεπτὰ χαρακτὰ σπειροειδῆ κοσμήματα, φέροντα δὲ ἐντός, ὡς ἐφάνη μετὰ τὴν ἀθήχρσιν αὐτῶν, κυανοῦν χρώμα), φιάλη μαρμαρίνη λοπαδοειδῆς δίτμητος, μετ' ὀπῶν πρὸς ῥαφήν αὐτῆς (προωρισμένη πιθανῶς πρὸς λειοτριβήσιν τοῦ χρώματος), δίσκος πήλινος κυλινδρικός μεθ' ὑπομέλανος ἐπιχρίσματος, (φέροντων δὲ ἐπὶ τῆς ἐξωτερικῆς ἐπιφανείας κατὰ τὸ μέσον ἥλιον πολυάκτινα, πέριξ αὐτοῦ σπειροειδῆ κοσμήματα καὶ πρὸς τὴν περιφέρειαν τέσσαρες ἰχθύς, πάντα χαρακτὰ). ἔτι μικρὸν σφαιρικὸν εὐρύστομον μαρμάρινον ἀγγεῖον, τέσσαρες πήλιναι σφαιρικαὶ πυξίδες ἄκοσμοι, ὧν μία τεθραυσμένη καὶ εἰς ὄρμος ἐκ διακοσίων περίπου ἀργυρῶν δισκοειδῶν διατρήτων φολιδίων.

Γενικῶς εἰπεῖν ἐκ τῶν ἐν τοῖς τάφοις πηλίνων κτερισμάτων συνηθέσεται ἦσαν κυλινδρικαὶ ἢ σφαιρικαὶ πυξίδες, μετὰ ἢ ἄνευ πωμάτων, ἄκοσμοι τὸ πολὺ, φέρουσαι δὲ ἐπίχρσμα συνήθως ἐρυθρόν, οὐ σπανίως βαθυχρόστερον, ἀπομιμούμενον πως διὰ τῆς στιλβώσεως ἐστιλβωμένα ξύλα ἢ λίθους μετὰ φλεβῶν. Ὀλίγαί τινες ἔφερον κεχαραγμένα ἀπλᾶ κοσμήματα, ἀποτελοῦντα ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ σειρὰς κεκλασμένων γραμμῶν ἐγκαρσίως ἢ καθέτως διατεταγμένων.

Πλὴν τῶν πυξίδων εὐρέθησαν μικρὰ πήλινα ἀγγεῖα ἀπιοειδῆ καὶ σικυοειδῆ, τὰ πλεῖστα μετὰ ποδὸς κωδωνοειδοῦς, τὰ μὲν ἄκοσμα, τὰ δὲ μετὰ γραμμικῶν χαρακτῶν κοσμημάτων τὸ πλεῖστον εὐθυγράμμων, ἐν δὲ μετὰ ἡμικυκλικῶν, συγκεντρικῶν πως, χαρακτῶν ἅμα καὶ ἐγχρόων (καθ' ὑπαμοιβὴν λευκῶν καὶ ἐρυθρῶν) καὶ ἕτερον μεθ' ὁμοίων γραπτῶν ἐρυθρῶν κοσμημάτων μετὰ χειλέων ἐκατέρωθεν λευκῶν. Μία μόνη μικρὰ πρόχους, εὐρεθεῖσα ἐν Φυρρόγαις, φέρει γραπτὰ δρυφρακτοειδῆ κοσμήματα.

Οὐδὲν τῶν ἀγγείων τούτων φέρει ἔχνη χρήσεως τροχοῦ.

Τὰ μαρμάρινα κτερίσματα ἦσαν σπανιώτερα: ἀγγεῖα, ἰδίᾳ φιάλαι λοπαδοειδεῖς, ὧν τινες μετ' ἐρυθροῦ ἐντός χρώματος, καὶ εἰδῶλια.

Ἐκ τῶν εἰδωλίων, 14 τὸν ἀριθμόν, δύο μόνον μικρὰ ἦσαν ὅλως ἄμορφα. Ἐκ τῶν ἐμμόρφων τὰ μάλιστα ἄξιον λόγου εἰδῶλιον γυναικεῖον, ἀνῆκον μὲν καθόλου εἰς τὸν τύπον τῶν μαρμαρίνων γυναικείων εἰδωλίων τῶν προωρισμένων πρὸς ὑπτίαν κατὰ-

κλινῶν, ἀλλὰ παριστῶν ἐναργῶς γυναῖκα ἔγκυον, μετὰ γαστρὸς λίαν προπετοῦς, οὕτω δὲ ἀποτελοῦν μετὰβασιν ἀπὸ τῶν συνήθων νησιωτικῶν γυναικείων εἰδωλίων πρὸς τὴν κατηγορίαν τῶν δύο γνωστῶν εἰδωλίων τῆς Πάρου καὶ Ἰου, τῶν παριστῶντων μητέρα φέρουσιν τὸ νήπιον αὐτῆς ἐπὶ τῆς κεφαλῆς⁽¹⁾. Ἐκ τῶν λοιπῶν εἰδωλίων τὰ μάλιστα ἀξιοσημείωτά εἰσι τὰ ἐπτὰ εἰδώλια, τὰ ἐν κόγχῃ τοῦ τάφου τοῦ Λούρου ἀνακαλυφθέντα ὄρθια, ἐμποιοῦντα δὲ τὴν ἐντύπωσιν ὁμάδος θεῶν ἐν σηκῷ. Τούτων αἱ ἀνατομικαὶ λεπτομέρειαι οὐδαμῶς ἢ ἥκιστα ἐκσημαίνονται (οὕτως ἔν μόνον προφανῶς γυναικεῖον), αἱ χεῖρες παρίστανται δίκην ἐγκαρσίων ἀποφύσεων, τὰ δὲ κάτω ἄκρα εἰσὶν εὐθυτενῇ μετὰ πελμάτων ὀριζοντίων πρὸς στάσιν ὄρθια.

Ἐξ ἄλλων λιθίνων κτερισμάτων ἔχομεν ὄρμους τινὰς τὸ πλεῖστον ἀτελεῖς ἐκ λιθίνων ψηφίδων, ἐξ ὧν ἓνα μετὰ ψηφίδων κατὰ μέγα μέρος ἐπίτηδες συντετριμμένων, καὶ μικρά τινα ἐργαλεῖα ἐξ ὀψιανοῦ (λεπίδας καὶ τινα πλατύτερα).

Ἐκτὸς τῶν τάφων ἐν Φυρρόγαις εὐρέθησαν τεμάχια ἐκ τῶν γνωστῶν λιθίνων τετραπλεύρων τριπτηρίων μεθ' ἐνὸς τριπτηρός.

Ἐκ μετάλλου, πλὴν τῶν μνημονευθέντων τοῦ τάφου τοῦ Λούρου (ὁπεῖς χαλκοὶ καὶ ὄρμος ἀργυροῦς), τὸ νεκροταφεῖον τῶν Φυρρογῶν παρέσχεν ὡς μόνον μετάλλινον κτερίσμα, ψηφίδα χρυσῇ ἐν ἀκόσμφ κυλινδρικῇ πυξίδι, μετὰ τινων ἄλλων ψηφίδων λιθίνων· εἰς δὲ τάφος τῶν Μνημουρίων μικρὸν τεμάχιον μολύβδου.

Μικρὰ δοκιμαστικὴ σκαφὴ ἐν Πολιχνίῳ⁸⁸ ἐν τοῖς ἐρειπίοις τῆς αὐτοῦ προϊστορικῆς ἀκροπόλεως Καστράκι, κατεστραμμένης

(1) Ὡς πρὸς δὲ τὸ ἀγαλμάτιον τῆς Σύρου (τὸ ἐν τῇ συλλογῇ τοῦ κ. Σ. Σκουλούδη), τὸ παριστῶν γυναῖκα ἐπίτοκον καὶ ἀποδοθὲν, κατὰ πληροφορίας χωρικῶν, τῇ προμυκηναϊκῇ νεκροπόλει τῆς Χαλαντριάνης, ἀνήκον δὲ ἀναμφιδόλως εἰς ὅλους ὑστερωτέρους χρόνους, ὁ πρῶτος ἐκ τῶν ἐπιζώντων κάτοχος αὐτοῦ, ὃν ἀναζητήσαντες, ἐτύχωμεν ἐσχάτως ἐν Χαλαντριάνῃ, ὡμολόγησεν ἡμῖν ὅτι εὗρε τοῦτο μεταξὺ τῶν ἀποσκευῶν θανόντος συγγενοῦς αὐτοῦ (ἀνδρὸς πολυκτήμονος ἐν Σύρῳ), ὅτι ἀγνοεῖ ὀλοσχερῶς τὸν τόπον τῆς εὐρέσεως αὐτοῦ καὶ ὅτι αὐτὸς οὗτος ἀφῆκε νὰ πιστευθῇ ὅτι ἀνεκαλύφθη ἐν Χαλαντριάνῃ. Σημειωτέον προσέτι ὅτι ἄχρι τοῦδε οὐδὲ τὸ ἐλάχιστον ἔχονς μεταγενεστέρου ἀρχαίου τάφου εὐρέθη ἐν Χαλαντριάνῃ, καθ' ὅσον γνωρίζομεν.

κατὰ τὸ πλεῖστον τὸ μὲν ὑπὸ τῶν κυμάτων, τὸ δὲ ὑπὸ τῶν κα-
τοιίκων, παρέσχε τεμάχια πίθων καὶ τινων ἄλλων μικροτέρων ἀγ-
γείων, οὐδὲν φερόντων ἔχνος χρήσεως τροχοῦ, τινῶν δὲ μετὰ κο-
σμημάτων ἀπλῶν χαρακτῶν· ἔτι δὲ τεμάχια μολύβδινα, χρησι-
μεύοντα πιθανῶς πρὸς συγκόλλησιν διερρωγῶτων ἀγγείων. Ἐκ τῶν
εὑρεθέντων αὐτόθι ἀξιοσημείωτον ἰδίᾳ σκεῦος λεκανοειδὲς μετὰ εὐ-
ρέος ἐπιπέδου πετασοειδοῦς χείλους, φέρον ἐπὶ τῆς πρὸς τὸ κοῖλον
ἐπιφανείας αὐτοῦ ἔντυπα κοσμήματα, ἀπομιμούμενα πλέγμα·
ἐπὶ δὲ τῆς βάσεως ἀποτύπωμα τῆς ψιάθου ἐφ' ἧς κατεσκευάσθη.

Περὶ τῶν ἀνωτέρω τάφων καὶ τῶν ἐν αὐτοῖς ἐκτίθενται πλεί-
ονά τινα συνοπτικῶς ἐν τοῖς Πρακτικοῖς τοῦ ἐν Ἀθήναις Διε-
θνοῦς ἀρχαιολογικοῦ Συνεδρίου, παρατιθεμένων ἅμα σχετικῶν τι-
νων εἰκόνων.

ΚΛΩΝ ΣΤΕΦΑΝΟΣ

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΕΝ ΕΠΙΔΑΥΡῳ ΑΝΑΣΚΑΦΩΝ

Τὸ Ὡδεῖον (πίναξ Α').

Κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος ἀνεσκάφη καθ' ὅλοκληρίαν ὁ πρὸς βορ-
ρᾶν τῆς εἰσόδου τοῦ σταδίου χώρος, ἐν ᾧ ἀπεκαλύφθη στωϊκὸν
οἰκοδόμημα, συνεχόμενον τῇ θολωτῇ τοῦ σταδίου εἰσόδῳ, χρη-
σιμεῦον, ὡς φαίνεται, εἰς τοὺς μέλλοντας νὰ ἀγωνισθῶσιν ἀθλη-
τάς. Ἄλλη ἀνασκαφὴ ἐγένετο πρὸς βορρᾶν τοῦ Ἀβάτου καὶ
πρὸς δυσμὰς τοῦ λουτροῦ τοῦ Ἀσκληπιοῦ πρὸς ἐξακριβωσιν τοῦ
ἐκεῖ χώρου. Ἐδείχθη ὅτι τὸ λουτρὸν τοῦ Ἀσκληπιοῦ δὲν ἐξε-
τείνετο πολὺ πρὸς δυσμὰς, ὅτι ὑπὸ τὸ Ἀβατον ὑπάρχει ὑπόγειος
δίοδος, ἥτις ἄγνωστον ποῦ ἄγει, διότι δὲν κατωρθώθη εἰσέτι νὰ
ἐκκαθαρισθῇ. Πέραν δὲ τοῦ τεμένου ἀνεκαλύφθη μέγα στωϊκὸν
οἰκοδόμημα ἔχον μῆκος περὶ τὰ 200 μέτρα. Πρὸς τίνα σκοπὸν
ἐχρησίμευε τὸ οἰκοδόμημα τοῦτο, θέλει ἐξακριβωθῇ ἴσως μετὰ
τὴν ὀλοσχερῇ ἀποκάλυψιν αὐτοῦ.

Γινομένων δὲ σκαφικῶν ἐργασιῶν πρὸς σύνταξιν τοῦ τοπογρα-
φικοῦ σχεδίου τοῦ Ἱεροῦ, ἐφάνη ὅτι πανταχοῦ τῆς ὅλης πεδιά-

δος τοῦ Ἱεροῦ ὑπάρχουσι πλείστα ὅσα ἀρχαῖα οἰκοδομήματα. Ἀπεκαλύφθησαν δὲ πολλοῦ καὶ τάφοι, δι' ὧν εἶνε δυνατόν νὰ καθορισθῇ εἰς τινὰ μέρη ἡ περιφέρεια τοῦ τεμένους, διότι, ὡς γνωστόν, ἐντὸς τοῦ τεμένους δὲν ἦτο ἐπιτετραμμένον οὔτε νὰ τίκτωσιν αἱ γυναῖκες οὔτε νὰ ἀποθνήσκωσιν οἱ ἀσθενεῖς.

Τῶν ἐκπονουμένων δὲ σχεδίων τῶν ἐν τῷ Ἱερῷ ἀνακαλυφθέντων οἰκοδομημάτων δημοσιεύω ἐνταῦθα τὰ τοῦ Ὡδείου ἐν τῷ Πίνακι Α'.

Τὸ Ὡδεῖον τοῦτο εἶνε ἐκτισμένον, ὡς γνωστόν, ἐν τῇ αὐλῇ τοῦ Γυμνασίου (πρβ. Πράκτικα τοῦ ἔτους 1901, σελ. 49 κ.έ. πίν. Α'). Θὰ ἐκτίσθῃ δὲ τοῦτο ἐκεῖ καθ' ὃν χρόνον τὸ Γυμνάσιον ἦτο κατεστραμμένον, διότι δὲν εἶνε εὐλογον νὰ δεχθῶμεν ὅτι ὑπῆρχε τότε καὶ τὸ Γυμνάσιον ἄθικτον, ἀφ' οὗ τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος ρωμαϊκῶν χρόνων κτίσμα καλύπτει μέρος τοῦ ἐλληνικοῦ Γυμνασίου καὶ καταστρέφει καθ' ὅλοκληρίαν τὸ σχέδιον τούτου (πρβ. Πράκτικα τοῦ 1901 σελ. 51).

Τὸ προκείμενον οἰκοδόμημα εἶνε, κυρίως εἰπεῖν, θέατρον ἐστεγασμένον, ὁμοιάζον ἀκριβῶς πρὸς τὸ ἐν Πομπηΐ μικρὸν θέατρον, τὸ *theatrum tectum*. Ὀνομάζω δὲ αὐτὸ Ὡδεῖον οὐχὶ διότι διαφέρει τῶν λοιπῶν θεάτρων ὡς πρὸς τὸν προορισμὸν αὐτοῦ, ἀλλὰ διότι ὁμοιάζει τῷ ἐν Ἀθήναις Ὡδεῖῳ τοῦ Ἡρώδου καὶ τῷ ἐν Πάτραις θεατρικῷ οἰκοδομήματι, ὅπερ ὁ Παυσανίας καλεῖ ὡσαύτως Ὡδεῖον.

Διὰ τὴν περιγραφὴν τοῦ οἰκοδομήματος καὶ ἐρμηνεῖαν τῶν κατ' αὐτὸ παραπέμπω τὸν ἀναγνώστην εἰς τὸ ἐμὸν Ἱερὸν τοῦ Ἀσκληπιοῦ, σ. 150-154.

Ἐν τῷ προκειμένῳ πίνακι εἰκονίζονται κάτοψις τοῦ Ὡδείου (ἀρ. 1), τομαὶ (ἀρ. 2 καὶ 3) καὶ κάτοψις τοῦ *pulpitum* καὶ ἰδίως τῆς ὀρχήστρας (ἀρ. 4) μετὰ τοῦ ἐν αὐτῇ ἐγχρωμάτου μωσαϊκοῦ.

Π. ΚΑΒΒΑΔΙΑΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ευεργέται τῆς Ἑταιρείας	Σελ. 3
Διοικητικὸν Συμβούλιον τῆς Ἑταιρείας	» 4
Ἐπιτίμιοι Ἑταῖροι	» 5
Τακτικοὶ Ἑταῖροι	» 6
Ἐκθέσεις τῶν πεπραγμένων τῆς Ἑταιρείας	» 9
Ἀνασκαφαὶ Ἀμφιταρείου	» 15, 27
» ἐν Σουνίῳ	» 15
» ἐν Μυκῆναις	» 15
» ἐν Εὐβοίᾳ	» 15, 29
» ἐν Χαιρωνείᾳ καὶ Ὀρχομενῷ	» 15, 35
» ἐν Ἐπιδαύρῳ	» 15, 61
» ἐπὶ τοῦ Λυκαίου ὄρους	» 15, 32
» Κυκλάδων	» 15, 57
Ἔργασίαι πρὸς ἀναστήλωσιν τοῦ Λέοντος τῆς Χαιρωνείας	» 15
» » ἀνέγερσιν τοῦ ἐν Φιγαλλίᾳ Ναοῦ τοῦ Ἀπόλλωνος	» 16
» » ἀνέγερσιν τοῦ Ἐρεχθείου	» 16
» » στερέωσιν τοῦ Θησείου	» 17
Οἰκοδομὴ Μουσειῶν ἐν ταῖς ἐπαρχίαις	» 17
» νέας πτέρυγος τοῦ ἐν Ἀθῆναις Ἐθνικοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου	» 18
Εἰσφορὰ εἰς ὑποστήριξιν τοῦ Ναοῦ τοῦ Ὀσίου Λουκά	» 18
Συνελύσεις Ἑταίρων	» 20
Ἐκθέσεις τῆς ἐξελεγκτικῆς Ἐπιτροπῆς	» 21
Ἐκθέσεις περὶ τῶν ἀνασκαφῶν τῆς Ἑταιρείας	» 25

Προσάρτημα πρακτικῶν

Ἀπολογισμὸς τῶν ἐσόδων καὶ τῶν ἐξόδων τῆς χρήσεως 1904 . Σελ.	II
Ἀναλυτικὸς ἀπολογισμὸς τῶν ἐσόδων	» IV
» » τῶν ἐξόδων	» V
Εἰδικὸς ἀπολογισμὸς τοῦ Λαχείου	» XVI
Κίνησις τοῦ ταμείου κατὰ τὸ ἔτος 1904	» XVII
Ἀνάλυσις τῆς μερίδος « Ἐσοδα καὶ Ἐξοδα »	» XVIII
Γενικὸς ἰσολογισμὸς τῆς χρήσεως 1904	» XX
Γενικὴ ληψοδοσία τοῦ ἔτους 1904	» XXII
Ἀνάλυσις τῶν γενικῶν λογαριασμῶν	» XXIV
Πίναξ ἐμφαινῶν τὴν περιουσίαν τῆς Ἑταιρείας	» XXVII

ΠΡΟΣΕΑΡΤΗΜΑ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ
ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ
ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 1904

ΓΕΝΙΚΟΣ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ
ΤΗΣ ΧΡΗΣΕΩΣ 1904
ΜΕΤΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΠΙΝΑΚΩΝ

ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΕΣΟΔΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΞΟΔΩΝ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΟ-

Προϋπο- λογισμοῦ		Εἰ δ ο ς ἐ σ ό δ ω ν	Προϋπολο- γισθέντα	Εἰσπραχ- θέντα	Εἰσπραχθέντα			
Κεφ.	Αρ.				Ἐπὶ πλέον		Ἐπὶ ἔλαττον	
Α	1	Εἰσφοραὶ..... Δραχ.	3,100	—	2,475	—	—	625
	2	Τόκοι καὶ μερίσματα	14,520	—	15,704	50	1,184	50
	3	Ἔσοδα ἐξ ακινήτων κτημάτων	468	—	75	—	—	393
	4	Ἔσοδα ἐκ δημοσιευμάτων	3,500	—	3,499	—	—	1
	5	Ἔσοδα κεκληρισμένων χρήσεων	500	—	318	—	—	182
	6	Ἔσοδα διάφορα	212	—	513	—	301	—
	7	Ἔσοδα ἐκ τοῦ Λαχείου.....	328,680	—	300,381	50	—	28,298
		Ἀπρόοπτα ἔσοδα ἐκ τοῦ λα- χείου καὶ ἄλλης αἰτίας... ..	6,000	—	10,239	45	4,239	45
Σύνολον			356,980	—	333,205	45	5,724	95
							29,499	50

Ἐν Ἀθήναις, 31 Δεκεμβρίου 1904

Ὁ Ταμίης

Θ. ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗΣ

Ὁ λογιστής

Γ. ΚΛΟΝΤΗΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΛΟΓΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΔΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 1904

Προϋπο- λογισμοῦ		Εἶδος ἐξόδων	Προϋπολο- γισθέντα		Ἀναπλη- ρωματικά πιστώσεις	Τὸ ὅλον τῶν πιστώ- σεων		Ἐντάλθε- σαι πληρω- μαί		Ἐπὶ ἑλαττ. Διαφορά		
Κεφ.	Ἄρθ.											
A.		Προσωπικὸν										
	1	Μισθοὶ προσωπικοῦ τῶν γραφείων	13,800	—		13,800	—	11,717	40	2,082	60	
	2	» » ἐπὶ τῶν ἀρ- χειοτήτων	34,980	—		34,980	—	31,019	05	3,960	95	
B		Γραφεῖα, Διαχειρίσεις καὶ Βιβλιοθήκη										
	1	Ἔξοδα γραφείων καὶ διαχειρίσεως	4,140	—		4,140	—	3,802	70	337	30	
	2	Βιβλιοθήκη	12,600	—		12,600	—	8,392	10	4,207	90	
Γ		Ἀνασκαφικὰ ἔργα καὶ δημοσιεύματα										
	1	Ἀνασκαφαὶ καὶ συντήρησις ἀρχαίων μνημείων	161,304	05	20,195	95	181,500	—	181,299	30	200	70
	2	Ἀνασκαφικὰ καὶ Μουσειακὰ ἔργα ἐν Ἀθῆναις	80,000	—		80,000	—	36,273	09	43,726	91	
	3	Δημοσιεύματα	15,000	—		15,000	—	14,458	20	541	80	
Δ		Ἐκτακτοὶ δαπάναι καὶ διύφ. ἔξοδα	5,960	—		5,960	—	3,360	90	2,599	10	
E		Συνδρομαὶ δι' ἐπιστημονικοῖς σκο- ποῖς	27,700	—		27,700	—	27,700	—	—	—	
ΣΤ		Ἔξοδα παρελθουσῶν χρήσεων . . .	1,495	95		1,495	95	1,495	95	—	—	
			356,980	—	20,195	95	377,175	95	319,518	69	57,657	26

ΑΝΑΚΕΦΑΛΑΙΩΣΙΣ

Διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐχορηγήθησαν πιστώσεις....	Δραχ.	356,980.—
Ἐχορηγήθη ἀναπληρωματικὴ πίστωση.....	»	20,195.95
Τὸ ὅλον τῶν πιστώσεων....	»	377,175.95
Ἐνετάλησαν πληρωμαί	»	319,518.69
Ἀδιάθετοι πιστώσεις.....	»	57,657.26

αἵτινες θέλουσι διατεθῆ ἑντὸς τοῦ ἐπομένου ἔτους πρὸς πληρωμὴν ἑξόδων τοῦ 1904, εἰς βάρος τῶν ὁποίων κατελογίσθησαν Δραχ. 24,072.71 καὶ ὧν ἡ πληρωμὴ δὲν ἐνετάλη ἑντὸς τοῦ ἔτους τούτου ἕνεκα τοῦ ἀνεκκαθαρίστου τῶν σχετικῶν Λ]σμῶν (ὕρα παθητικόν τῆς Ἑταιρείας ἐν τῷ Γενικῷ Ἰσο-
λογισμῷ 31 Δεβρίου 1904) «Παρακαταθῆκαι δι' ἀρχαιολογικὰ ἔργα κ.λ.π.» καὶ «Πιστωταὶ διάφοροι».

Ἐν Ἀθήναις, 31 Δεκεμβρίου 1904

Ὁ Ταμίας
Θ. ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗΣ

Ὁ Λογιστὴς
Γ. ΚΛΟΝΤΗΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΝΑΛΥΤΙΚΟΣ ΛΟΓΟΤΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΕΣΟΔΩΝ ΤΗΣ ΧΡΗΣΕΩΣ 1904

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α΄

"Αρθρον 1.

ΕΙΣΦΟΡΑΙ

Εισπραχθέντα	ἐξ εἰσφορῶν τακτικῶν ἐταίρων..	Δρ.	2,370.—	
»	ἐκ δικαιωμάτων ἐγγραφῆς νέων ἐταίρων.....	»	105.—	Δρ. 2,475.—

"Αρθρον 2.

ΤΟΚΟΙ ΚΑΙ ΜΕΡΙΣΜΑΤΑ

Εισπραχθέντα :				
Ἀπὸ μέρισμα 56 μετοχῶν Ἑθνικῆς Τραπεζῆς διὰ τὴν Β' ἐξαμηνίαν τοῦ ἔτους 1903 καὶ τὴν Α' τοῦ ἔτους 1904.....	Δρ.	9,800.—		
Ἀπὸ τόκους 754 Ὁμολογιῶν Ἑθνικοῦ Δανείου Ἑνοποιήσεως 1898 διὰ τὴν Β' ἐξαμηνίαν τοῦ ἔτους 1903 καὶ τὴν Α' τοῦ ἔτους 1904....	»	3,635.—		
» τοκομερίδια Ἑθν. Δανείου Κεφαλαιοποιήσεως	»	30.20		
» τόκους ἐντόκων καταθέσεων παρὰ τῇ Τραπεζῇ Σκουζέ διὰ τὴν Β' ἐξαμην. 1903 καὶ Α' 1904	»	2,239.30	Δρ.	15,704.50

"Αρθρον 3.

ΕΣΟΔΑ ΕΞ ΑΚΙΝΗΤΩΝ ΚΤΗΜΑΤΩΝ

Εισπραχθέντα :				
Ἀπὸ ἐνοίκιον τῆς ἐν Ἑλαιοτριβείοις οἰκίας τῆς Ἑταιρείας διὰ τὴν Α' ἐξαμηνίαν 1904.....	Δρ.	75.—	Δρ.	75.—

"Αρθρον 4.

ΕΣΟΔΑ ΕΚ ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΩΝ

Εισπραχθέντα :				
Ἀπὸ ἀντίτιμον πωλουμένων τευχῶν τῆς Ἀρχ. Ἐφημ.	Δρ.	3,328.—		
» ἀντίτιμον πωλουμ. τευχ. τῶν πρακτ. τῆς Ἑταιρ.	»	141.—		
» ἀντίτιμον πωλουμ. τόμων τοῦ ἱεροῦ Ἀσκληπιοῦ	»	30.—		3,499.—

"Αρθρον 5.

ΕΣΟΔΑ ΚΕΚΛΕΙΣΜΕΝΩΝ ΧΡΗΣΕΩΝ

Ἀπὸ ἐνοίκιον τῆς ἐν Ἑλευσίνι οἰκίας τῆς Ἑταιρείας διὰ τὸ ἔτος 1903.....	Δρ.	18.—		
» ἐνοίκιον τῆς ἐν Κηφισσίᾳ οἰκίας τῆς Ἑταιρείας διὰ τὸ ἔτος 1903.....	»	300.—	Δρ.	318.—

"Αρθρον 6.

ΕΣΟΔΑ ΔΙΑΦΟΡΑ

Εισπραχθέντα :				
ἐκ προστίμων κλπ.....	Δρ.	113.—		
» ἐκ πωλήσεως ἀρχήστου ὕλικου.	»	400.—	Δρ.	513.—
Τὸ ὅλον.....			»	22,584.50

"Αρθρον 7.

ΚΑΘΑΡΑ ΕΣΟΔΑ ΕΚ ΤΟΥ ΛΑΧΕΙΟΥ

Εισπραχθῆσάν :				
Ἐκ τοῦ Λαχείου.....	Δρ.	300,381.50		
Ἐξ ἀπορρίπτων ἐσθῶν Λαχείου καὶ ἑξ ἄλλης αἰτίας	»	10,239.45	Δρ.	310,620.95
			»	<u>333,205.45</u>

ΑΝΑΛΥΤΙΚΟΣ ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΕΞΟΔΩΝ ΤΗΣ ΧΡΗΣΕΩΣ 1904

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

Προσωπικόν

Ἄρθρον 1.

ΜΙΣΘΟΙ ΤΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΤΩΝ ΓΡΑΦΕΙΩΝ

Δαπανηθέντα..... Δρ. 11.717.40 Δρ. 11,717.40

Ἄρθρον 2.

ΜΙΣΘΟΙ ΤΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΕΠΙ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ

Δαπανηθέντα..... Δρ. 31.019.05

Ὅσα ἐνεγράφησαν εἰς πίστωσιν τῆς μερίδος
«Πιστωταὶ Διάφοροι» πρὸς χρέωσιν τοῦ πα-
ρόντος Κεφαλαίου.....

1.670.—
32.689.05 Δρ. 32,689.05

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

Γραφεῖα, Διαχειρίσεις καὶ Βιβλιοθήκη

Ἄρθρον 1.

ΕΞΟΔΑ ΓΡΑΦΕΙΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΕΩΣ

Δαπανηθέντα εἰς ἄξίαν χάρτου καὶ τυπωτικὰ τοῦ		
Ἰσολογισμοῦ καὶ τῶν σχετικῶν πι-		
νάκων τῆς Ἑταιρ. τοῦ ἔτους 1903	Δρ.	400.—
» » θέρμανσιν καὶ φωτισμόν.....	»	352.70
» » χάρτην καὶ τυπωτικὰ διαφόρων		
ἐντύπων.....	»	190.—
» » διάφορα ἔξοδα Γραφείων.....	»	850.50
» » ἄξίαν χάρτου καὶ γραφικῆς ὕλης	»	120.50
» » καθαρισμόν τῶν θερμαστῶν καὶ		
ἄξίαν υαλοπινάκων.....	»	99.50
» » ἄξίαν ἐνὸς λογιστικοῦ βιβλίου		
(Καθολικοῦ).....	»	35.—
» » κατανάλωσιν ποσίου ὕδατος 1904	»	116.25
» » καθαρισμόν τοῦ Καταστήματος..	»	23.15
» » ἄξίαν ἐνὸς ἡλεκτρικοῦ κώδωνος..	»	19.10
» » ἐπιχορήγησιν τοῦ Γραμματέως τοῦ		
Διοικητικοῦ Συμβουλίου.....	»	1,440.—
» » δημοσιεύσεις εἰς Ἑφημερίδας...	»	156
		3,802.70

Ὅσα ἐνεγράφησαν εἰς πίστωσιν τῆς μερίδος «Πιστω-
ταὶ διάφοροι» πρὸς χρέωσιν τοῦ Κεφαλαίου τοῦ-
του διὰ γραφ. ἔξοδα τῶν Γραφ. τῆς Ἑταιρείας

Ἄρθρον 2.

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

Δαπανηθέντα εἰς ἀγοράν διαφόρων βιβλίων.....	Δρ.	4,280.40
» » δετικὰ διαφόρων βιβλίων.....	»	724.60
» » μισθοδοσίαν τοῦ ἐπιμελητοῦ τῆς		
Βιβλιοθήκης.....	»	1,800.—
» » ὁμοίαν τοῦ βιβλιοφύλακος τῆς Βι-		
βλιοθήκης.....	»	1,500.—
» » ἄξίαν 10 φωτογραφιῶν τῶν ἐν τῇ		
Βρετανικῇ Μουσείῳ κατατεθει-		
μένων ἀρχαίων τῆς συλλογῆς τοῦ		
Ἑλγίου.....	»	67.45
» » προμήθειαν γραφικῆς ὕλης.....	»	19.65 Δρ.
		8,392.10

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ I'.

Ἀνασκαφικά ἔργα καὶ δημοσιεύματα

Ἀρθρον 1.

ΑΝΑΣΚΑΦΑΙ ΚΑΙ ΣΥΝΤΗΡΗΣΙΣ ΑΡΧΑΙΩΝ ΜΝΗΜΕΙΩΝ

Ἀνασκαφαὶ Ἀμφιαρείου.

Δαπανηθέντα	εἰς	ἡμερομίσθια ἔργατῶν.....	Δρ.	5,086.80	
»	»	ὁδοιπορικά καὶ ἀποζημίωσιν τοῦ Ἐφόρου Β. Λεονάρδου.....	»	1,158.85	
»	»	ὁδοιπορικά καὶ ἀποζημίωσιν τοῦ διαχειριστοῦ Ν. Ράπτου.....	»	419.50	
»	»	ἄξιαν ζεμπιλίων, τραπέζης καὶ ἐπισκευῇ χειρωνακίων.....	»	157.10	
»	»	ἄξιαν ξυλίων κιβωτίων, πτύων, μιᾶς σκευολήκης καὶ ἐπισκευῇ σκαπανῶν.....	»	158.50	
»	»	ὁδοιπορικά ἔργατῶν.....	»	30	Δρ. 7,010.75

Ἀνασκαφαὶ Σουλίου.

Δαπανηθέντα	εἰς	ἡμερομίσθια ἔργατῶν.....	Δρ.	1,743.—	
»	»	ὁδοιπορικά καὶ ἀποζημίωσιν τοῦ διαχειριστοῦ Ἰωάννου Μανθοπούλου.....	»	73.60	
»	»	ὁδοιπορικά τοῦ Ἐφόρου Β. Στάη.....	»	49.30	
»	»	ἄξιαν ζεμπιλίων, σπάγγου, ἀσβέστου κλπ. ὕλικῶν.....	»	95.65	Δρ. 1,961.55

Ἀνασκαφαὶ Μυκηναίων.

Δαπανηθέντα	εἰς	ἡμερομίσθια ἔργατῶν καὶ καραγωγέων.....	Δρ.	2,322.85	
»	»	μισθοδοσίαν διαχειριστοῦ ἐπιτηρητοῦ Χ. Κτενᾶ.....	»	501.25	
»	»	ὁδοιπορικά ἰδίου μεταβάσεως καὶ ἐπιστροφῆς.....	»	21.45	
»	»	ἄξιαν ζεμπιλίων, γραφικῆς ὕλης καὶ ἀγῶγια μεταβάσεως αὐτοῦ διτάκης ἐκ Μυκηναίων εἰς Ἄργος.....	»	54.65	Δρ. 2,900.20

Ἀνασκαφαὶ ἐν Ἐνβολῇ.

Δαπανηθέντα	εἰς	ἡμερομίσθια ἔργατῶν.....	Δρ.	1,353.75	
»	»	ἀποζημίωσιν Συμβούλου Γ. Παπαθασιλείου καὶ ὁδοιπορικά αὐτοῦ.....	»	415.05	
»	»	ἄξιαν μιᾶς σκηνῆς μετὰ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτῆς, 10 στυλῶν πτύων, καὶ στύμωσιν 10 κασμάδων.....	»	165.65	
»	»	ναύλους καὶ μεταφορικά ἀρχαίων.....	»	63.—	
»	»	ἄξιαν 9 ἀντιτύπων φωτογραφικῶν τριῶν ἀγαλμάτων, καὶ διαφόρων ὕλικῶν.....	»	33.—	Δρ. 2,030.45

Ἀνασκαφαὶ ἐν Χαιρωνείᾳ καὶ Ὀρχομενῷ.

Δαπανηθέντα	εἰς	ἡμερομίσθια ἔργατῶν.....	Δρ.	7,277.—	
»	»	ἐπιμίσθιον Ἐφόρου Γ. Σωτηριάδου.....	»	536.10	
»	»	ὁδοιπορικά ἔξοδα ἰδίου μεταβάσεως καὶ ἐπιστροφῆς.....	»	74.25	
»	»	ἄξιαν 60 ζεμπιλίων καὶ μεταφορικά αὐτῶν.....	»	79.90	
»	»	ὁδοιπορικά ἔξοδα τοῦ ἀρχιεργάτου Ἡλία Καπετανάκη.....	»	21.—	Δρ. 7,988.25

Εἰς μεταφορὰν..... Δρ. 21,891.20

Ἐκ μεταφορᾶς..... Δρ.

21,891.20

Ἀνασκαφαὶ Ἐπιδαύρου

Δαπανηθέντα εἰς ἡμερομίσθια ἔργατῶν, κτιστῶν καὶ ξυλουργῶν	»	11,831.60	
» » ἀποζημιώσιν καὶ μισθὸν Ν. Ἰωαν- νίτου, βοτθοῦ τοῦ Νομομηχανικοῦ Ν. Μπαλάνου.....	»	2,520.—	
» » χορηγῆμα πρὸς συντήρησιν τῶν Συλλογῶν, ἐξόδα τῶν Μουσείων καὶ φυλακείων καὶ γραφικὴν ὕλην	»	300.—	
» » ὁδοιπορικὰ διαφόρων ἔργατῶν, κτι- στῶν καὶ ξυλουργῶν.....	»	526.70	
» » ἀξίαν διαφόρων σιδηρικῶν, κερά- μων, ἀσθέστου, σουρμεδίων καὶ ἄλλων ὕλικῶν.....	»	727.10	
» » ἀξίαν ξυλείας, βαλοπινάκων, σχοι- νίου, χρωμάτων, καὶ μεταφορικὰ αὐτῶν	»	714.80	
» » ἀξίαν 200 ζεμπιλίων, πτύων, σύρ- ματος καὶ μεταφορικὰ αὐτῶν....	»	357.90	
» » ὁδοιπορικὰ τοῦ Γραμματέως τοῦ Συμβουλίου καὶ ἀποζημιώσιν αὐ- τοῦ κατὰ τὸν Νόμον περὶ δημο- σίων ὑπαλλήλων, μεταβάτης ἐξά- κις πρὸς ἐπιθεώρησιν τῶν ἐργασιῶν	»	580.10	
» » ἐπισκευὴν κασμάδων, προμηθεῖαν σιδήρου καὶ σπάγγου καὶ μετα- φορικὰ ζεμπιλίων.....	»	155.50	
» » ὁδοιπορικὰ καὶ ἀμοιβὴν τοῦ φω- τογράφου Κ. Δημητρίου διὰ φω- τογράφησιν 18 πλακῶν.....	»	136.55	
» » εἰς ἐκρίζωσιν, μεταφορὰν ἐκ τοῦ δάσους καὶ φύτευσιν 130 πεύκων	»	122.—	
» » φωτογράφησιν 3 πλακῶν ὑπὸ τοῦ Γερμ. Ἰνστιτούτου.....	»	31.70 Δρ.	18,003.95

Ἀνασκαφαὶ ἐν Λυκαίῳ

Δαπανηθέντα εἰς ἡμερομίσθια ἔργατῶν.....	Δρ.	4,423.50	
» » ὁδοιπορικὰ καὶ ἀποζημιώσιν Ἐφύ- ρου Κ. Κουρουνιώτου.....	»	688.—	
» » ἀξίαν ζεμπιλίων καὶ μεταφορικὰ αὐτῶν	»	78.40	
» » ἀξίαν 10 φωτογραφικῶν πλακῶν, 10 ζεμπιλίων καὶ διαφόρων ἐργα- λείων.....	»	166.90	
» » ὁδοιπορικὰ δύο ἔργατῶν μετὰ τῶν ἀποσκευῶν αὐτῶν.....	»	35.20	
» » ἐνοίκιον μιᾶς οἰκίας.....	»	75.— Δρ.	5,467.00

Ἀνασκαφαὶ Κυνκλάδων

Δαπανηθέντα εἰς ἡμερομίσθια ἔργατῶν.....	Δρ.	258.—	
» » ὁδοιπορικὰ καὶ ἀποζημιώσιν τοῦ διαχειριστοῦ Κ. Στεφάνου.....	»	231.—	
» » μεταφορικὰ τῶν ἐν ταῖς ἀνασκα- φαῖς Νάξου εὐρημάτων εἰς Ἀθήνας	»	98.—	
» » ἀξίαν διαφόρων εἰδῶν ὕλικῶν...	»	38.35	625.35
Εἰς μεταφορὰν.....	Δρ.	45,987.50	

Ἔκ μεταφοράς.....	Δρ.	45,987.50
<i>Δαπάναι διὰ τὴν ἀναστήλωσιν τοῦ Ἑρεχθείου.</i>		
Δαπανηθέντα εἰς ἡμερομίσθια ἐργατῶν, λιθοξόων καὶ ξυλουργῶν.....	»	25,149.65
» » Ἐταιρίαν Marmor Lim. δι' ἧσαν διαφόρων μαρμάρων κατὰ παραγγελίαν τοῦ Νομομηχανικοῦ Ν. Μπαλάνου.....	»	1,143.90
» » ἄξιαν καὶ ἐξοδα παραλαβῆς λιθοκόλλας προερχομένης ἐκ Γερμανίας.....	»	1,042.50
» » κατασκευὴν διαφόρων τσιμεντίων καὶ ἐνὸς κυλίνδρου πρὸς χρῆσιν τῶν μαρμάρων.....	»	515.—
» » ἄξιαν μολύβδου.....	»	500.50
» » μισθοδοσίαν τοῦ ἀρχιτεράτου Κ. Καμπάνη.....	»	1,800.—
» » ὁμοίαν τοῦ ἀρχιτεράτου Ἐ. Καμπάνη.....	»	1,000.—
» » ἀμαξαγωγίαν τοῦ Νομομηχανικοῦ Ν. Μπαλάνου.....	»	550.—
» » μισθοδοσίαν Ν. Ἰωαννίτου βοηθοῦ τοῦ Νομομηχανικοῦ Ν. Μπαλάνου.....	»	600.—
» » ἄξιαν ξυλείας καὶ μεταφορικῆς αὐτῆς.....	»	480.85
» » ἄξιαν 1500 ὀκάδων ἐλαφρόπετρας.....	»	450.—
» » μεταφορικὰ 50 σάκκων ὁμοίας... ..	»	30.10
» » Ν. Μοσχοῦ δι' ἧσαν μαρμάρων.....	»	510.70
» » κατασκευὴν διαφόρων σιδηρικῶν καὶ ἀγορὰν μιᾶς μετροταινίας... ..	»	692.55
» » ἄξιαν κεράμων, σχοινίου, πορσελάνης, ἀσβέστου, γύψου καὶ ζεμπιλίων.....	»	269.—
» » ἄξιαν 4 τεμαχίων σιδηρῶν ἐλασμάτων.....	»	33.30
» » δύο ἀμαξαγωγία μεγάλης Ἐπιτροπῆς.....	»	13.50
» » ἄξιαν σχιστολίθων.....	»	516.60
» » ἄξιαν χάρτου σχεδιάσεως κλπ....	»	39.70
		Δρ. 35,337.85

Δαπάναι πρὸς ὑποστήριξιν τοῦ Θεσίου.

Δαπανηθέντα εἰς	ἡμερομίσθια τεχνιτῶν καὶ ἐργατῶν	Δρ.	1.582.50
»	μισθοδοσίαν ἀρχιτεράτου Ἐλευθ. Καμπάνη	»	400.—
»	ὁμοίαν ἀρχιτεράτου Κ. Καμπάνη	»	180.—
»	ἄξιαν 200 ὀκάδ. μολύβδου	»	144.—
»	κατασκευὴν διαφόρων τσιμεντίων	»	195.—
		Δρ.	2,501.50

Δαπάναι ἀναστήλωσεως τοῦ ἐν Φιγαλίᾳ Ναοῦ τοῦ Ἀπόλλωνος.

Δαπανηθέντα εἰς ἡμερομίσθια ἐργατῶν, τεχνιτῶν καὶ λιθοξόων.....	Δρ.	8,749.50
» » μισθὸν καὶ ἀποζημίωσιν Ν. Ἰωαννίτου βοηθοῦ τοῦ Νομομηχανικοῦ.....	»	2,070.—
» » μισθοδοσίαν τοῦ διευθυντοῦ Π. Παπαδόπουλου.....	»	554.50
» » ὁδοιπορικὰ τεχνιτῶν καὶ ἐργατῶν.....	»	1,074.95
» » μεταφορικὰ ξυλείας, τσιμέντου καὶ ἄλλων ἐλίκων.....	»	514.90
» » ἄξιαν ξυλείας καὶ μεταφορικὰ αὐτῆς.....	»	486.50
Εἰς μεταφορὰν.....	Δρ.	13,450.35
		Δρ. 83,826.85

Ἐκ μεταφορᾶς.....	Δρ.	13,450.35	Δρ.	83,826.85
Δαπανηθέντα εἰς ἄξίαν δύο γρόβων τεχνιτῶν καὶ ὕλικῶν καὶ.....	»	514.—		
» » ἀγορᾶν 24 σάκκων τσιμέντου καὶ μεταφορικὰ αὐτοῦ.....	»	336.60		
» » ἄξίαν 80 ὁκάδων μολύβδου καὶ μεταφορικὰ αὐτοῦ.....	»	72.10		
» » εἰς ἄξίαν σιδήρου κατεργασμένου, γάλυβδος καὶ σανίδων.....	»	282.15		
» » ὁδοιπορικὰ καὶ ἀποζημιώσεις τοῦ Γενικοῦ Ἐφόρου.....	»	108.20		
» » ὁδοιπορικὰ καὶ ἀποζημιώσεις τοῦ διαχειριστοῦ Κ. Ρωμαίου.....	«	269.30		
» » ἀγορᾶν δικαιοῦματος λατομῆσεως λίθων.....	»	40.50		
» » ἄξίαν μελάνης καὶ χάρτου.....	»	5.25	Δρ.	15,078.45

Ἀναστήλωσις τοῦ Λέοντος τῆς Χαιρωνείας.

Δαπανηθέντα εἰς ἡμερομίσθια ἐργατῶν, τεχνιτῶν καὶ λιθοξόνων.....	Δρ.	7,479.—		
» » ἄξίαν 11 κυβ. μέτρων λίθων καὶ ἐπεξεργασίαν 30 μέτρ. λίθων τρε- χόντων.....	»	2,580.—		
» » ἄξίαν καὶ μεταφορικὰ 26 τεμα- χίων μαρμάρων.....	»	1,531.45		
» » ἄξίαν δύο δοχείων ὑγροῦ λιθο- κόλλας.....	»	393.—		
» » ἄξίαν 29,27 κυβ. μέτρων λίθων καὶ ἐπεξεργασίαν αὐτῶν.....	»	1,100.—		
» » ἄξίαν διαφόρων τσιμεντίων γαλβα- νισμένων καὶ μή.....	»	1,307.40		
» » ἄξίαν γύψου, μολύβδου, σιδηρῶν στρωτήρων, ξυλείας, ἐπισκευὴν ἐργαλείων καὶ προμήθειαν διαφό- ρων ἄλλων ὑλικῶν.....	»	1,670.10		
» » μεταφορικὰ ξυλείας καὶ ἄλλων ὕλικῶν.....	»	1,623.90		
» » ἀποζημιώσεις διαχειριστοῦ Π. Κα- λούδη.....	»	1,188.35		
» » ὁδοιπορικὰ τεχνιτῶν καὶ ἐργατῶν.....	»	1,201.55		
» » ἐνοίκια τριῶν οἰκιῶν.....	»	880.—		
» » ὁδοιπορικὰ καὶ ἀποζημιώσεις τοῦ Γ. Ἐφόρου δις μεταβάλλοντος πρὸς ἐπιθεώρησιν τῶν ἐκεῖ ἐργασιῶν..	»	125.20		
» » ἀποζημιώσεις τοῦ ἀρχιεργάτου Κ. Καρμπάνη.....	»	126.—		
» » εἰς ὁδοιπορικὰ 3 Συμβούλων μετὰ τοῦ Λογιστοῦ καὶ τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Γραφείου.....	»	220.30	Δρ.	21,426.25

Δαπάναι διὰ τὸ ἐν Χαιρωνείᾳ Μουσεῖον.

Δαπανηθέντα εἰς ἡμερομίσθια ἐργατῶν.....	Δρ.	383.—		
» » ἄξίαν διαφόρων σιδηρικών.....	»	69.70		
» » ὁδοιπορικὰ διαχειριστοῦ Π. Κα- λούδη.....	»	28.—	Δρ.	480.70

Συμπληρωματικαὶ δαπάναι διὰ τὸ ἐν Μυκόνῳ Μουσεῖον.

Δαπανηθέντα, εἰς ἐργολάβον Κ. Κακαρούγαν δι' ἐκτελεσθεῖσαν ἐργασίαν.....	»	2,929.58	»	2,929.58
Εἰς μεταφορὰν.....			Δρ.	123,741.83

Ἐκ μεταφορᾶς..... Δρ.		123,741.83
Ἀνέγερσις Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου ἐν Δήλῳ.		
Δαπανηθέντα εἰς ἡμερομίσθια ἐργατῶν, τεχνιτῶν		
καὶ ξυλουργῶν..... »	8,613.65	
» » ἀξίαν ἀσδέστου, θηραϊκῆς γῆς καὶ		
διαφόρων ἐργαλείων..... »	3,982.65	
» » Ἀ. Γαυριαλάκη δι' ἀξίαν δια-		
φόρων εἰδῶν ξυλείας..... »	2,923.97	
» » κατασκευὴν 17 τζαμιλικίων καὶ		
μιᾶς θύρας..... »	1,076.45	
» » ἀξίαν 34 σιδηρῶν δοκῶν καὶ ἔλ-		
λων ὑλικῶν..... »	1,512.90	
» » ἀξίαν 6,180 γαλλικῶν κεράμων..... »	938.50	
» » μισθοδοσίαν ἀρχιεργάτου Ἐλευ-		
θερίου Καμπάνη καὶ ἀποζημιώσιν		
αὐτοῦ..... »	1,332.—	
» » ὁδοιπορικὰ διαφόρων τεχνιτῶν καὶ		
ἐργατῶν καὶ μεταφορικὰ ὑλικῶν..... »	871.85	
» » ἀξίαν διαφόρων εἰδῶν χρωμα-		
τισμοῦ..... »	185.95	
» » ἀξίαν υαλοπινάκων καὶ σύρματος..... »	180.30	
» » ὁδοιπορικὰ καὶ ἔξ ἡμεραργίας δύο		
ἐργατῶν..... »	89.20	
» » ὁδοιπορικὰ Κ. Καμπάνη καὶ Δ.		
Ἀγγελῆ..... »	59.85	
» » ἀσφάλιστρα διὰ τὰ ἐν Δήλῳ ἀπο-		
σταλέντα ὑλικά..... »	30.50	
» » προμήθειαν ἑπτὰ γρύλλων καὶ		
μιᾶς κλειδαριᾶς..... »	26.50	
» » ὁδοιπορικὰ καὶ ἀποζημιώσιν Ν.		
Ἰωαννίτου..... »	60.— Δρ.	21,884.27
Οἰκοδομὴ Μουσείου Θηβῶν.		
Δαπανηθέντα εἰς ἡμερομίσθια τεχνιτῶν, ἐργατῶν		
καὶ ξυλουργῶν..... Δρ.	10.967.—	
» » ἀξίαν διαφόρων εἰδῶν ξυλείας... »	3,837.75	
» » ἀξίαν ἀσδέστου, ζεμπιλίων, ξυ-		
λείας, σιδήρου, σχοινίου κλπ.		
ὑλικῶν..... »	2,595.95	
» » ἀξίαν ἀργῶν λίθων, ζεμπιλίων,		
γαλλικῶν κεράμων, ξυλείας καὶ		
μεταφορικὰ αὐτῶν..... »	2,270.25	
» » ἀξίαν 179 κυβικῶν μέτρων ἀργῶν		
λίθων..... »	1,206.30	
» » ἀξίαν 21 τζαμιλικίων καὶ δύο		
θυρῶν..... »	810.—	
» » μεταφορικὰ ξυλείας, γωνιολίθων,		
μαρμάρων, διαφόρων σιδηρικῶν		
καὶ ἐπισκευὴν ἐργαλείων..... »	1,348.45	
» » ἀξίαν 925 γωνιολίθων..... »	790.75	
» » ὁδοιπορικὰ, ἐξοδα καὶ ἐργοδηγοῦ Α. Ἀγγελίδου..... »	820.—	
» » Ν. Μοσχοῦ δι' ἀξίαν μαρμάρων		
καὶ μιᾶς βαθμίδος..... »	639.—	
» » ἀξίαν 297 στατήρων ἀσδέστου... »	594.—	
» » ὁδοιπορικὰ καὶ ἀποζημιώσιν τοῦ		
Γραμματέως τοῦ Διοικητικοῦ		
Συμβουλίου κατὰ τὸν Νόμον περὶ		
δημοσίων ὑπαλλήλων μεταδάντος		
εἰς Θήβας..... »	85.—	
Εἰς μεταφορὰν..... Δρ.	25,964.45 Δρ.	145,626.10

Ἐκ μεταφορᾶς	Δρ.	25,964.45	Δρ.	145,626.10
Δαπανηθέντα εἰς ὁδοιπορικὰ τεχνιτῶν καὶ ἐργατῶν	»	71 60		
» » ἐνοίκιον δύο οἰκιῶν πρὸς κατοικίαν τῶν ἐργατῶν	»	71.50		
» » ἀξίαν ἀσθέστου, ἐπισκευὴν ἐργαλείων καὶ μεταφορικὰ γωνιολίθων	»	983.10		
» » ἀποζημιῶσιν Ἀ.Κουτσούμπου διὰ φύλαξιν τοῦ Μουσείου	»	40.—	Δρ.	27,135.65

*Εἰσφορὰ πρὸς ὑποστήριξιν τοῦ κτιρίου
τῆς Μονῆς τοῦ Ὁσίου Λουκά.*

Διὰ τὰ καταβληθέντα εἰς τὸ Δημ.σ. Κεντρικὸν Ταμείον δι' εἰσφορὰν τῆς Ἑταιρείας τοῦ ἔτους 1904 κατὰ τὸν Νόμον Β.Σ.Α(Β) τῆς 28ης Φεβρουαρίου 1901	Δρ.	5,000.—	5,000
---	-----	---------	-------

Δαπάναι διὰ τὰ εἰρησώματα τῶν ἐν Πηλείᾳ ἀνασκαφῶν.

Δαπανηθέντα εἰς ἡμερομίσθια διὰ συγκόλλησιν ἀρχαίων	Δρ.	1,132.—		
» » ἐνοίκιον οἰκίας καὶ ἀποθήκης	»	78.—	Δρ.	1,210.—

Δαπάναι πρὸς γενικὴν ἐπιστάσιν τῶν ἐν Ἀθήναις ἐργασιῶν.

Δαπανηθέντα εἰς ὁδοιπορικὰ ἔξοδα τοῦ εἰσπράκτορος τῆς Ἑταιρείας Δ. Ἀγγελῆ	Δρ.	97.50		
» » ὅμοια τοῦ κλητῆρος τῆς Ἑταιρείας Θ. Παπαϊωάννου	»	60.—	Δρ.	157.50

Διάφοροι ἐργασίαι.

Δαπανηθέντα εἰς ἡμερομίσθια 15 ἐργατῶν καὶ ἀξίαν 10 ζεμπιλίων διὰ τὴν κατεδάφισιν τοῦ Π. Στρατιωτικοῦ Ἀρτοποιείου	Δρ.	670.85		
» » χορήγημα διὰ λυχνοκαίαν, γραφικὴν ὕλην καὶ διάφορα ἔξοδα διὰ τὴν ἐν Τεγείᾳ Ἀρχαιολογικὴν Συλλογὴν	»	320.—		
» » ἡμερομίσθια ἐργατῶν ἐργασθέντων εἰς τὴν ὑποστήριξιν τοῦ Θεάτρου τοῦ Διονύσου	»	145.—		
» » ἡμερομίσθια ἐργατῶν ἐργασθέντων εἰς τὴν ὑποστήριξιν τοῦ Θεάτρου Ἡρώδου τοῦ Ἀττικοῦ	»	157.50		
» » ἡμερομίσθια ἐργατῶν ἐργασθέντων εἰς τὴν διόρθωσιν καὶ περιφραξίν τοῦ Ὁρολογίου Κυρρήστου	»	262.50		
» » ἀξίαν ἀσθέστου, ἄμμου καὶ πορσελάνης διὰ τὴν ὑποστήριξιν τοῦ Θεάτρου Ἡρώδου τοῦ Ἀττικοῦ	»	74.—		
» » ὁδοιπορικὰ καὶ ἀποζημιῶσιν τοῦ Γραμματέως τοῦ Συμβουλίου μεταδάντος εἰς Κέρκυραν πρὸς εξέτασιν τῶν ἐκεῖ ἀνασκαπτέων κτημάτων	»	142.50		
» » ἀμοιβὴν Π. Στριγοπούλου διὰ γραφικὴν ἐργασίαν	»	60.—		

Εἰς μεταφορὰν .....

Δρ. 1,832.35 Δρ. 179,129.25

Ἐκ μεταφορᾶς.....	Δρ.	1,832 35	Δρ.	179,129.25
Δαπανηθέντα εἰς ἡμερομίσθια δύο ἐργατῶν ἐργασθέντων εἰς τὰ ἔργα τοῦ Παρθενῶνος.....	»	37.50		
» » ἡμερομίσθια ὁμοίων ἐργατῶν ἐργασθέντων εἰς τὴν στερέωσιν τῆς Στοᾶς Ἀττάλου.....	»	77.50		
» » μισθὸν ἀρχιεργάτου Κ. Καμπάνη ἐργασθέντος εἰς τὴν στερέωσιν τῆς Στοᾶς Ἀττάλου.....	»	180.—		
» » ὁδοιπορικὰ φύλακος Γ. Μουτσούλη ἐξ Ἀθηνῶν εἰς ἀρχαίαν Ὀλυμπίαν.....	»	17.70		
» » ἐξοδα καθαρισμοῦ τοῦ ἐν Παιονοῦ Ναοῦ.....	»	25.—	»	2,170.05
			Δρ.	181,299.30

Ἄρθρον 2.

ΑΝΑΣΚΑΦΙΚΑ ΚΑΙ ΜΟΥΣΕΙΑΚΑ ΕΡΓΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Δαπανηθέν α' εἰς τοὺς ἐργολάβους Ἰωάννην Γουμποῦρον καὶ Κ. Κυταρίδον διὰ τὴν ἀνεγερθεῖσαν πτέρυγα ἐν τῇ Ἐθνικῇ Ἀρχαιολογικῇ Μουσείῳ	Δρ.	36,273.09		
Ὅσα ἐνεγράφησαν εἰς πίστωσιν τῆς μερίδος «Παρακαταθήκαι δι' ἀρχαιολογικὰ ἔργα, ἐκτελεστέα ἐν Ἀθῆναις» πρὸς χρέωσιν τοῦ παρόντος Κεφαλαίου, συμφώνως τῇ Β. Διατάγματι ἀπὸ 7 Ἰουλίου 1901 περὶ ἀδείας αὐξήσεως τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ὑπὸ τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρείας ἐκδιδομένων καὶ ἐκκυδευομένων γραμματίων τοῦ Λαχείου.....	Δρ.	17,027.26	Δρ.	53,300.35

Ἄρθρον 3.

ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ

Δαπανηθέντα διὰ τὴν ἐκδοσιν τῶν πρακτικῶν τῆς Ἑταιρείας τοῦ ἔτους 1902.....	Δρ.	484.75		
» » τὴν ἐκδοσιν τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἐφημερίδος τοῦ ἔτους 1903.....	»	2,553.60		
» » ὁμοίως τῆς αὐτῆς τοῦ ἔτους 1904.....	»	4,510.40		
» » τὴν ἐκδοσιν συγγράμματος περὶ τῶν ἀνασκαφῶν τῆς Ἀκροπόλεως.....	»	2,063.95		
» » τὴν ἐκδοσιν συγγράμματος περὶ τῶν ἐν Ἀθῆναις ἀνασκαφῶν.....	»	1,974.60		
» » ἀποζημίωσιν τοῦ Ἐδρετηρίου τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἐφημερίδος.....	»	2,460.—		
Εἰς μεταφοράν.....	Δρ.	14,047.30		

Ἐκ μεταφοράς.....	Δρ.	14,047.30	
» » μεταφράσιν μέρους τῆς Ἱστορίας τῆς Ἀργαιολογικῆς Ἑταιρείας εἰς Γαλλικὴν γλῶσσαν.....	»	275.—	
» » ταχυδρομικὰ τέλη	»	135.90	14,458.20

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'.

Ἔντακτοι δαπάναι καὶ διάφορα ἔξοδα.

Δαπανηθέντα εἰς ἔξοδα κατασκευῆς φυλίου διαγω-			
ρίσματος ἐν τῷ ταμείῳ τῆς Ἑται-	Δρ.	432.95	
ρείας.....			
» » Ἀ. Κρητικὸν ἐπιστάτην ἐν Ἑπι-			
δαύρῳ διὰ ζημίαν, ἣν ὑπέστη ἐκ			
τῆς γενομένης αὐτῷ κλοπῆς τῶν			
χρημάτων τῆς Ἑταιρείας.....	»	250.—	
» » ἀμοιβὴν δικηγόρου καὶ δικαστικά			
ἔξοδα.....	»	359.—	
» » σύνταξιν πρώην εἰσπράκτορος (6).			
Κουτσούλη.....	»	960.—	
» » ταχυδρομικὰ τέλη.....	»	156.85	
» » ἔξοδα κατασκευῆς φυλίου κατὰ τὴν			
διάρκειαν τῆς νόσου τοῦ ἀποδιώ-			
σαντος ταμίου τῆς Ἑταιρείας			
Παναγ. Χρυσανθοπούλου.....	»	300.—	
» » κατασκευὴν καὶ τοποθέτησιν τέν-			
τας ἐν τῷ ταμείῳ.....	»	85.—	
» » ἔξοδα κηδείας τοῦ ἀποδιώσαντος			
ὑπαλλήλου τῆς Ἑνικῆς Ἐφορίας			
τῶν Ἀργαιοτῆτων Ἀπ. Κτενᾶ.....	»	300.—	
» » ἔξοδα κηδείας τοῦ ἀποδιώσαντος			
φύλακος Γ. Δημητριάδου.....	»	50.—	
» » κατασκευὴν βαφίων ἐν τῷ πρώτῳ			
ταμείῳ τῆς Ἑταιρείας.....	»	85.—	
» » ὁδοιπορικὰ ἔξοδα φύλακος Σ. Ἀν-			
τωνιάδου.....	»	68.10	
» » ὁμοία φύλακος Ἀθ. Οἰκονόμου.....	»	32.60	
» » ὁμοία φύλακος Γ. Μουτσούλη.....	»	21.20	
» » τόκον τῆς ἐκ δραχ. 5000 ἐγγυή-			
σεως τοῦ ταμίου τῆς Ἑταιρείας			
Παναγ. Χρυσανθοπούλου.....	»	81.95	
» » ἀξίαν τριῶν πλινθῶν διὰ τοὺς δύο			
κλητῆρας καὶ θυρωρόν.....	»	19.50	
» » εἰς ἀξίαν 20 ἀντιτύπων τοῦ ἐκπο-			
νηθέντος χάρτου τῆς νήσου Αἰ-			
γίνης.....	»	50.—	
» » ἐκτύπωσιν καὶ τοποθέτησιν 75			
δελτίων εἰς τὰς θήκας τῶν στελε-			
γῶν τοῦ Λαχείου.....	»	15.—	
» » διὰ διαφόρους μικρὰς ἐργασίας			
μετὰ τῶν ὑλικῶν αὐτῶν.....	»	81.—	
» » ἀξίαν τριῶν κυλίνδρων.....	»	12.75	
Ἄσα ἐνεγράφησαν εἰς πίστωσιν τῆς μερίδος «Πιστω-			
ταὶ Διέφοροι» πρὸς χρέωσιν τοῦ παρόντος Κε-			
φαλαίου.....	Δρ.	53.20 Δρ.	3,414.10

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε΄.

*Συνδρομαὶ πρὸς διάδοσιν ἀρχαιολογικῶν γνώσεων
καὶ πρὸς μόρφωσιν ἀρχαιολόγων.*

Δαπανηθέντα εἰς 4 ὑποτρόφους τῆς Ἑταιρείας, Ν. Κυπαρίσσην, Γ. Καρβελάν, Γ. Οἰκονόμου καὶ Εὐστρ. Πελεκίδην, σπουδαστὰς ἐν Γερμανίᾳ δι' ἐπιχορήγησιν αὐτῶν 12 μηνῶν πρὸς δραχμὰς 350 μηνιαίως ἐκάστω.	Δρ.	16,800.—	
» » δύο ἄλλους ὑποτρόφους τῆς Ἑταιρείας, Ν. Παπαδάκην καὶ Κ. Ῥωμαῖον σπουδαστὰς ἐν Γερμανίᾳ, δι' ἐπιχορήγησιν αὐτῶν 8 μηνῶν πρὸς δραχμὰς 350 μηνιαίως ἐκάστω, καὶ δι' ὁδοιπορικὰ ἐπανόδου ἀνὰ δραχ. 500 ἐκάστω	»	6,600.—	
» » συνδρομὴν εἰς τὴν Ἑταιρείαν πρὸς διδασκαλίαν ἑλληνικῶν στοιχείων.	»	3,000.—	
» » συνδρομὴν εἰς τὴν Ἑταιρείαν τοῦ ἔτους 1904 δι' ἐπιστημονικοὺς σκοποὺς.....	»	1,000.—	
» » συνδρομὴν εἰς τὴν ἐν Ἀλμυρῶν Φιλάρχειον Ἑταιρείαν «Ὁθρυν».	»	300.— Δρ.	27,700.—

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΣΤ΄.

Ἔξοδα παρελθουσῶν χρήσεων.

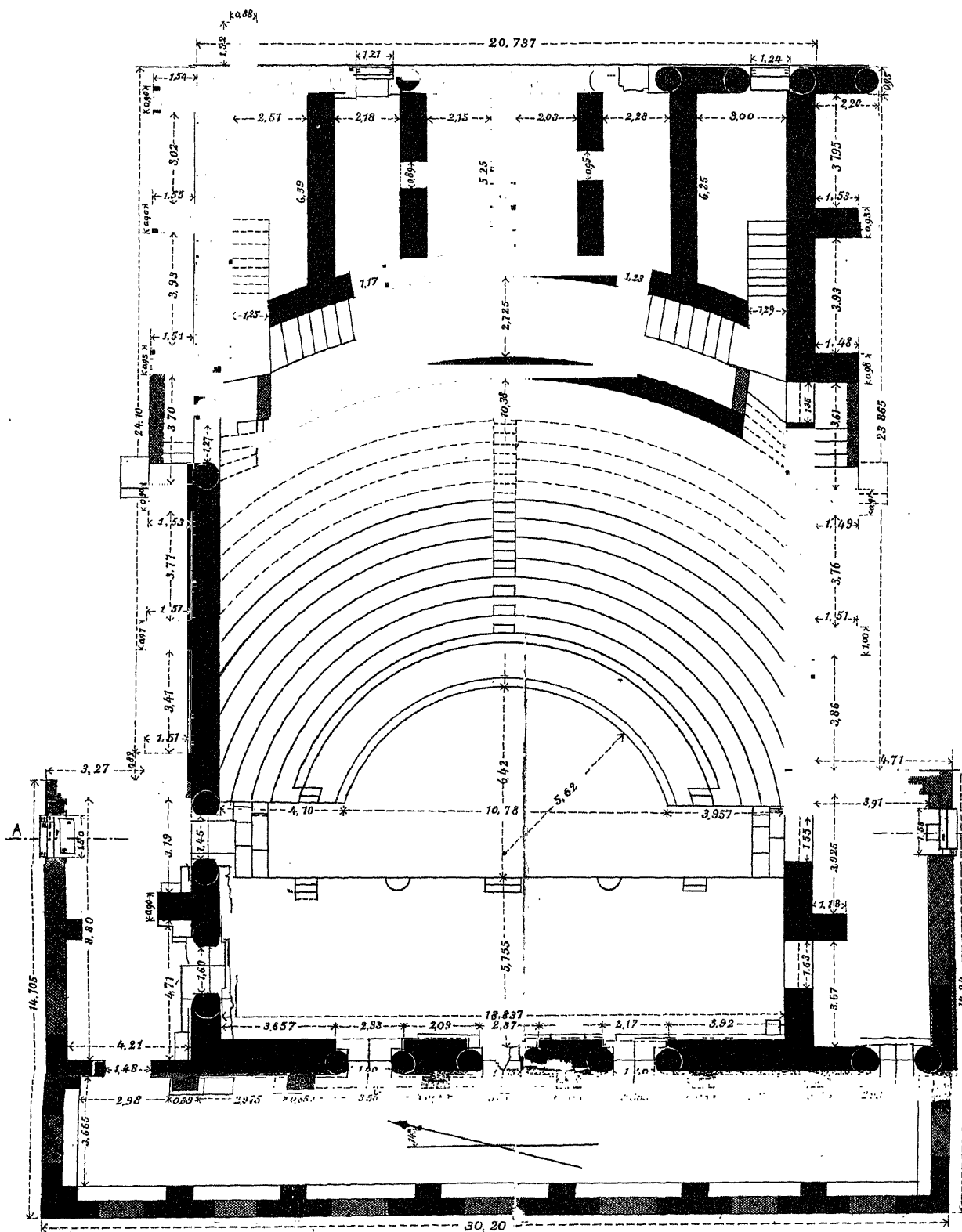
Δαπανηθέντα εἰς μισθὸν φύλακος Ταναγρας Π. Καραντώνη ἀπὸ 28 Ὀκτωβρίου 1902 — 31 Δεκεμβρίου 1903....	Δρ.	423.—	
» » Κ. Ζάγον, διὰ προμήθειαν ξυλείας διὰ τὸν Λέοντα τῆς Χαλκωνείας.....	»	555.15	
» » φωτισμὸν τοῦ Κατακταρίου τοῦ Ἑταιρείας μηνῶν Νοεμβρίου καὶ Δεκεμβρίου 1903.	»	129.40	
» » προμήθειαν ὑλικῶν διὰ καθαρισμὸν τῶν εὐρημάτων Δήλου καὶ Ῥηνείας.....	»	47.75	
» » μισθώματα οἰκίας καὶ ἀποθήκης ἐν Μυκόνῳ Β' ἑξαμηνίας 1903 διὰ τὰ εὐρήματα τῶν ἀνασκαφῶν Ῥηνείας.....	»	78.—	
Εἰς μεταφορὰν.....	Δρ.	1,233.30	

Ἐκ μεταφορᾶς.....	Δρ.	1,283,30
Δαπανηθέντα εἰς ἡμερομίσθια Γ. Πολυκαντριώτου μηνὸς Δεκεμβρίου 1903 ἐργασθέν- τος εἰς τὸν καθαρισμὸν καὶ τὴν συναρμογὴν τῶν εὐρημάτων Δή- λου καὶ Ῥηνεῖας.....	»	116.—
» » μισθὸν φύλακος Π. Οἰκονόμου ἀπὸ 20 Νοεμβρίου— 31 Δεκεμ- βρίου 1903.....	»	26.65
» » εἰσπράγματα τῆς Ῥηταιρείας Δημ. Ἀγγελῆν δι' αὐξήσιν τοῦ μισθοῦ αὐτοῦ ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου—31 Δε- κεμβρίου 1903.....	»	120.— Δρ.
		<u>1,495.95</u>

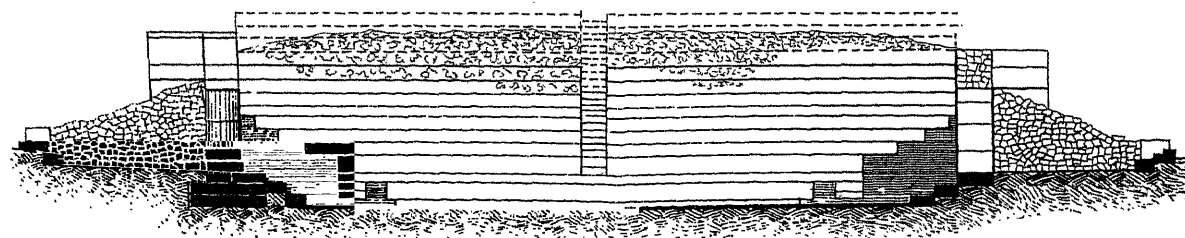
ΤΟ ΩΔΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΠΙΔΑΥΡΟΥ

ΠΙΝ. Α'

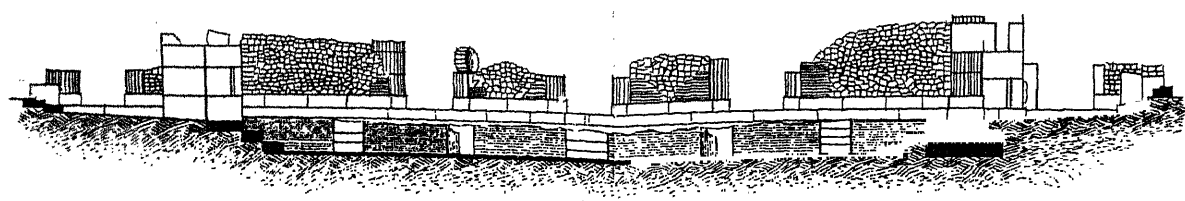

ΚΑΙΜΑΣ 1:200

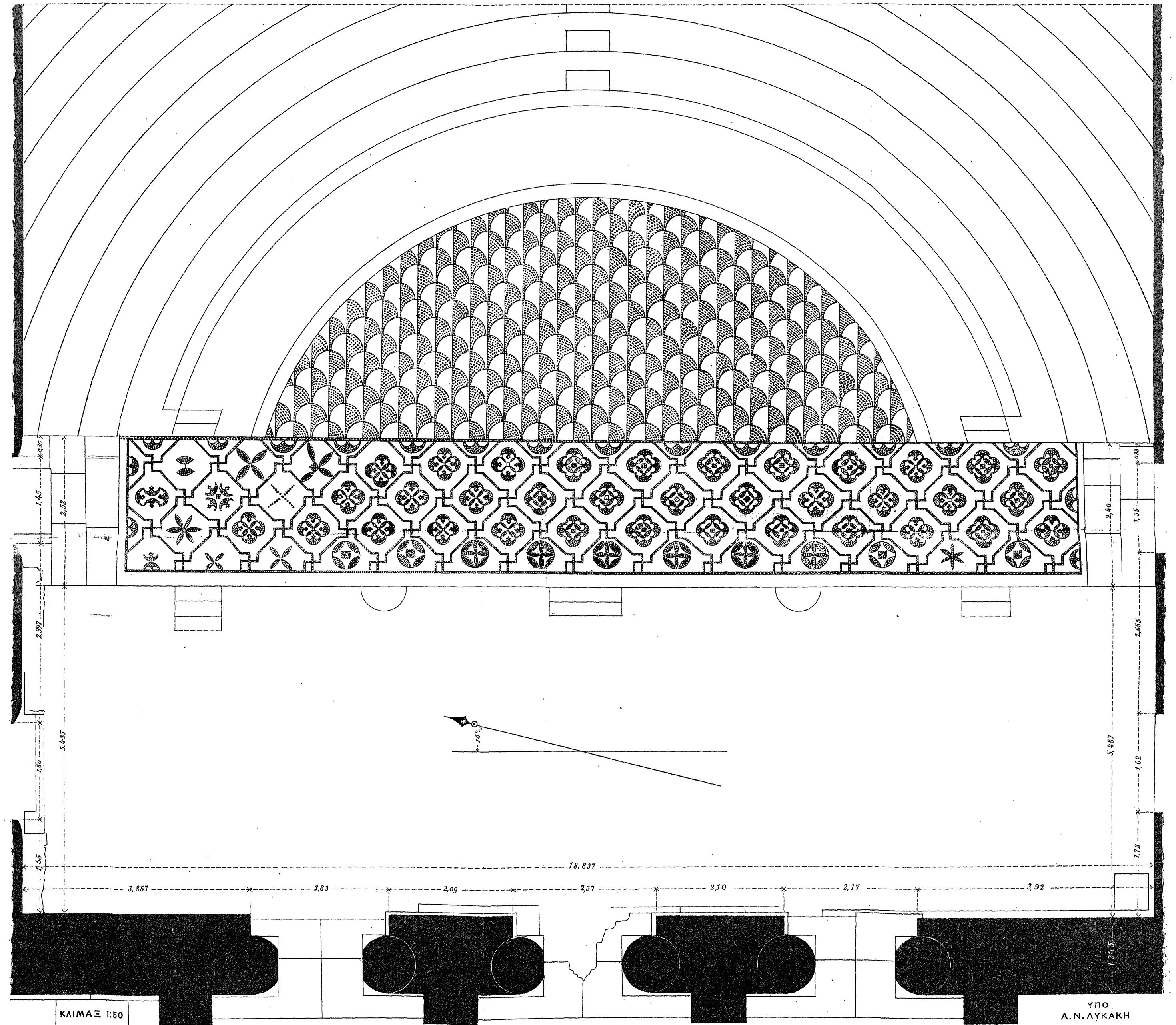
1
ΚΑΤΩΨΙΣ

2
ΤΟΜΗ Α-Β

3
ΤΟΜΗ Β-Α

ΚΑΙΜΑΣ 1:50

ΥΠΟ
Α.Ν. ΛΥΚΑΚΗ

ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΚΑΤΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 1904

Χ ρ ε ω σ ι ς	Ποσόν	Π ί σ τ ω σ ι ς	Ποσόν
Υπόλοιπον 31 Δεκεμβρίου 1903.....Δρ.	3,124 36	Επληρώσαν εις ἔξοδα Προϋπολογισμού.....Δρ.	319,455 54
Εισπραξί. ἀπὸ ἔσοδα Προϋπολογισμού..... »	23,084 50	» » προκαταβολάς..... »	19,400 —
» » » προκαταβολάς..... »	36,786 40	» » Γ. Σκουζέ (ἐν-συν. καταθέσεις). »	371,239 30
» » Γ. Σκουζέ (ἐντοκος καταθέσεις). »	428,045 95	» » Πιστωτάς διαφόρους..... »	58,336 85
» » γρεώστας διαφόρους..... »	292 50	» » Παράκλησι-θήματα..... »	3,200 —
» » ἐγγυοδοσίας..... »	40,300 —	» » τόκος ἐγγυήσεως Π. Χρυσαν- θοπούλου..... »	135 —
» » παρακαταθήματα..... »	3,200 —	» » ἐγγυοδοσίας..... »	15,000 —
» » τόκος ἐγγυήσεως Π. Χρυσαν- θοπούλου..... »	135 —	» » ἐπίστροφάς γερημάτων..... »	500 —
» » Εἰδικὸν προϋπολ. Δαχλείου... »	127,080 —	» » Εἰδικὸν προϋπολ. Δαχλείου »	219,408 50
Δρ.	4,032,945 71	Υπόλοιπον ταμείου 31 Δεκεμβρίου 1904.....	26,480 52
		Δρ.	1,032,945 71

Ἐν Ἀθήναις τῇ 31 Δεκεμβρίου 1904.

Ὁ Ταμίας
Θ. ΒΑΡΒΙΤΣΙΟΥΤΗΣ

Ὁ Λογιστής
Γ. ΚΑΛΟΝΤΗΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΝΑΛΥΣΙΣ ΤΗΣ ΜΕΡΙΔΟΣ

ΕΞΟΔΑ			
Εἰς μισθοὺς τοῦ προσωπικοῦ τῶν Γραφείων.....	Δρ.	41,717	40
» » » ἐπὶ τῶν Ἀρχαιοτήτων.....	»	33,689	05
» ἔξοδα Γραφείων καὶ διαχειρίσεως	»	3,861	80
» » Βιβλιοθήκης	»	8,392	10
» ἀνασκαφῆς καὶ συντήρησιν ἀρχαίων μνημείων	»	181,299	30
» ἀνασκαφικὰ καὶ Μουσειακὰ ἔργα ἐν Ἀθήναις.....	»	53,300	35
» δημοσιεύματα.....	»	14,458	20
» ἐκτάκτους δαπάνας καὶ διάφορα ἔξοδα.....	»	3,414	10
» συνδρομὰς δι' ἐπιστημονικοῦς σκοποὺς.....	»	27,700	—
» ἔξοδα παρελθουσῶν χρήσεων.....	»	1,495	95
	Δρ.	338,328	25

Ἐν Ἀθήναις 31 Δεκεμβρίου 1904.

Ὁ Ταμίας

Θ. ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗΣ

«ΕΣΟΔΑ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ»

ΕΣΟΔΑ		
Ἀπὸ εἰσφορᾶς τακτικῶν ἐταίρων καὶ δικαιώματα ἐγγραφῆς.....	Δρ.	2,475
» τόκους καὶ μερίσματα.....	»	15,704 50
» ἔσοδα ἐξ ἀκινήτων κτημάτων.....	»	75
» ἔσοδα ἐκ δημοσιευμάτων.....	»	3,499
» ἔσοδα κεκλεισμένων γρησίων.....	»	398
» ἔσοδα διάφορα.....	»	513
» ἔσοδα ἐκ τοῦ Λαχείου.....	»	300,381 50
» ἀπρόσπτα ἔσοδα Λαχείου καὶ ἐξ ἄλλης αἰτίας.....	»	10,239 45
		<u>333,205 45</u>
» ποσὸν ληφθὲν ἐκ τοῦ κεφαλαίου πρὸς ἐξίσωσιν.....	»	5,122 80
	Δρ.	<u>338,328 25</u>

Ὁ Λογιστὴς

Γ. Ν. ΚΛΟΝΤΗΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΓΕΝΙΚΟΣ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΝ		
Ταμείον..... Δρ.	26,480	52
Μετοχαὶ Ἐθνικῆς Τραπεζῆς... »	131,330	—
Ὅμολογίαι Ἐθν. Δανείου ἐνοποιήσεως 1895..... »	71,837	75
» Πατριωτικοῦ Δανείου τῶν 30,000.000 . . . . . »	45	—
» Ἐθνικοῦ Δανείου Κεφαλαιοποιήσεως... »	640	—
Προκαταβολαὶ..... ⁰ »	2,231	50
Τράπεζα Γ. Σκουζέ (ἐντοκος κατάθεσις)..... »	16,493	35
Χρεῶσται ἐκ γραμματίων Λαχείου 1897—1900..... »	4,331	60
Χρεῶσται ἐξ ἀκυρώσεως ἐνταλμάτων..... »	160	15
Ἀκίνητα κτήματα . . . . . »	65,170	24
Κατάστημα τῆς Ἑταιρείας..... »	259,863	80
<hr/>		
Δρ.	575,273	91

Ἐν Ἀθήναις 31 Δεκεμβρίου 1904.

Ὁ Ταμίας
Θ. ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗΣ

Ἐγγυοδοσίαι	»	1,800	—
Παρακαταθήκαι δι' ἀρχαιολ. ἔργα ἐκτελεστέα ἐν Ἀθήναις . . .	»	116,464	16
Πιστωταὶ Διάφοροι	»	7,045	45
Κεφάλαιον	»	449,964	30

575,273 91

Ἡ Δογιστὴς

Γ. Ν. ΚΛΟΝΤΗΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΓΕΝΙΚΗ ΔΗΨΟΔΟΣΙΑ

		ΧΡΕΩΣΙΣ					
		Ἐπὶ τοῖς 31 Δεκεμ. 1903		Πράξεις ἐντὸς τοῦ ἔτους 1904		Τὸ ὅλον τῆς χρονιάσεως	
Ταμείον.....	Δρ.	3,121	36	1,029,824	35	1,032,945	71
Μεταγὰ Ἰθονικῆς Τραπεζῆς....	»	131,320	—			131,320	—
Ὁμολογίαι Ἰθον. Δανείου Ἐνο- ποιήσεως 1898	»	71,837	75			71,837	75
Ὁμολογίαι Πατριωτικοῦ Δανείου τῶν δραχ. 30,000,000.....	»	45	—			45	—
Ὁμολογίαι Ἰθονικ. Δανείου Κε- φαλαιοποιήσεως.....	»	640	—			640	—
Χρεώγραφα δι' ἐγγύτησιν τοῦ Τα- μείου τῆς Ἑταιρείας Πέτρου Χρυσανθοπούλου	»			40,000	—	40,000	—
Προκαταβολαί.....	»	19,917	90	19,100	—	39,017	90
Τράπεζα Γ. Π. Σκουζέ (ἐντοκος κατάθεσις)	»	73,000	—	371,239	30	444,239	30
Χρεῶσται ἐν γραμματίων Λα- χείου 1897—1900	»	4,331	60			4,331	60
Ἐγγυοδοσίαι.....	»			45,000	—	45,000	—
Παρακαταβῆναι δι' ἀρχαιολογικὰ ἔργα ἐν Ἀθῆναις	»			36,273	09	36,273	09
Πιστωταὶ διάφοροι.....	»			65,676	30	65,676	30
Χρεῶσται διάφοροι.....	»	452	65			452	65
Κεφάλαιον.....	»			5,422	80	5,422	80
Ἀκίνητα κτήματα.....	»	65,170	24			65,170	24
Κατάστημα τῆς Ἑταιρείας	»	259,863	80			259,863	80
	»	626,700	30	1,552,235	84	2,478,936	14

ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 1904

Π Ι Σ Τ Ω Σ Ι Σ						ΥΠΟΛΟΙΠΑ 31 Δεκ. 1904			
Υπόλοιπα 31 Δεκεμ. 1903		Πράξεις ἐντός τοῦ ἔτους 1904		Τὸ ὅλον τῆς πιστώσεως		Χρέωσις		Πιστώσις	
		1,006,465	19	1,006,465	19	26,480	52		
						131,320	—		
						71,837	75		
						45	—		
						640	—		
		10,000	—	10,000	—				
		36,786	40	36,786	40	2,231	50		
		428,045	95	428,045	95	16,193	35		
						1,331	60		
6,500	—	10,300	—	16,800	—			1,800	—
99,436	90	53,300	35	152,737	25			116,464	16
65,676	30	7,045	45	72,721	75			7,045	45
		292	50	292	50	160	15		
455,087	10			455,087	10			449,964	30
						65,170	24		
						259,863	80		
626,700	30	1,552,235	84	2,178,936	14	575,273	91	575,273	91

Ἐν Ἀθήναις 31 Δεκεμβρίου 1904

Ὁ Ταμίας
Θ. ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗΣ

Ὁ Λογιστής
Γ. ΚΛΟΝΤΗΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΝΑΛΥΣΙΣ

τῶν Γενικῶν Λογαριασμῶν, ἐφ' ὧν ἐπῆλθε μεταβολὴ ἢ μὴ κατὰ τὴν
χρῆσιν τοῦ ἔτους 1904.

Α'. Ἐπὶ τῶν Γενικῶν Λ/σμῶν τοῦ Ἑνεργητικοῦ.

Ταμεῖον

Τὴν 31 Δεκεμβρίου 1903 ὑπῆρχον ὑπόλοιπον.....	Δρ.	3,121.36
ἐγρεώθη ὁ Λογαριασμός οὗτος μὲ τὰς καθ' ὅλον τὸ ἔτος 1904 ἐνεργηθείσας εἰσπράξεις.....	»	1,029,824.35
	»	1,032,945.71
καὶ ἐπιστώθη μὲ τὰς κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος ἐνεργηθείσας πληρωμαίς...	»	1,006,465.19
καὶ ὑπόλοιπον Ταμεῖου τῇ 31 Δεκεμβρίου 1904.....	»	<u>26,480.52</u>

Χρηματογράφα

Τὴν 31 Δεκεμβρίου 1903 ὑπῆρχον 56 μεταγαί ἀξίας.....	Δρ.	131,320.—
τῆς Ἑθνικῆς Τραπεζῆς, ἐφ' ὧν οὐδεμία ἐπῆλθε μεταβολή, σημειοῦται δὲ ἡ ἀξία αὐτῶν κατὰ τὴν 31 Δεκεμβρίου 1904.....	»	<u>131,320.—</u>
Τὴν 31 Δεκεμβρίου 1903 ὑπῆρχον 754 ὁμολογίαι Ἑθνικοῦ Δανείου Ἑνοποιήσεως 1898 ἀξίας.....	»	71,837.75
ἐφ' ὧν οὐδεμία ἐπῆλθε μεταβολή, σημειοῦται δὲ ἡ ἀξία αὐτῶν κατὰ τὴν 31 Δεκεμβρίου 1904.....	»	<u>71,837.75</u>
Τὴν 31 Δεκεμβρίου 1903 ὑπῆρχον 36 Ὀμολογίαι τοῦ Πατριωτικοῦ Δανείου τῶν 30,000,000 ἀξίας.....	»	45.—
ἐφ' ὧν οὐδεμία ἐπῆλθε μεταβολή, σημειοῦται δὲ ἡ ἀξία αὐτῶν κατὰ τὴν 31 Δεκεμβρίου 1904.....	»	<u>45.—</u>
Τὴν 31 Δεκεμβρίου 1903 ὑπῆρχον Ὀμολογίαι τοῦ Ἑθνικοῦ Δανείου Κεφαλαιοποιήσεως ἀξίας.....	»	640.—
ἐφ' ὧν οὐδεμία ἐπῆλθε μεταβολή, σημειοῦται δὲ ἡ ἀξία αὐτῶν κατὰ τὴν 31 Δεκεμβρίου 1904.....	»	<u>640.—</u>

Προκαταβολαὶ ἐπὶ ἀποδόσει Λ/σμοῦ εἰς ἐφόρους ἐπιστάτας καὶ λοιπούς.

Τὴν 31 Δεκεμβρίου 1903 ὠφείλοντο πρὸς τὴν Ἑταιρείαν προκαταβολαί.....	Δρ.	19,917.90
ἐγρεώθη ὁ Λ/σμός οὗτος μὲ τὰς καθ' ὅλον τὸ ἔτος 1904 γενομένας προκαταβολάς.....	»	19,100.—
	»	39,017.90
καὶ ἐπιστώθη μὲ τὰς γενομένας ἀποδόσεις προκαταβολῶν.....	»	36,786.40
ὕπόλοιπον ἀποδοτέον τὴν 31 Δεκεμβρίου 1904.....	»	<u>2,231.50</u>

Τράπεζα Γ. Π. Σκουζέ.

Τὴν 31 Δεκεμβρίου 1903 τὸ ὑπὲρ τῆς Ἑταιρείας ὑπόλοιπον ἐντόκων καταθέσεων παρὰ τῇ Τραπεζῇ Γ. Π. Σκουζέ ἀνήρχετο εἰς Δρ.	73,000.—
ἐγρεώθη ὁ Λ/σμός οὗτος μὲ τὰς καθ' ὅλον τὸ ἔτος 1904 γενομένας ἐντόκους καταθέσεις.....	» 371,239.30
	» 444,239.30
καὶ ἐπιστώθη μὲ τὰς γενομένας ἀναλήψεις.....	» 428,045.95
ὕπόλοιπον ὑπὲρ τῆς Ἑταιρείας τὴν 31 Δεκεμβρίου 1904 ..	» 16,193.35

Χρεῶσται ἐκ Γραμματίων Λαχείου.

Τὴν 31 Δεκεμβρίου 1903 τὸ ὑπόλοιπον τῶν χρεωστῶν ἐκ γραμματίων Λαχείου ἀνῆρ/γετο ἐν συνόλῳ.....	Δρ.	1,331.60
ἐπὶ τοῦ Λ/σμοῦ τούτου οὐδεμία ἐπῆλθε μεταβολή. Ὑπόλοιπον τὴν 31 Δεκεμβρίου 1904	»	<u>1,331.60</u>

Χρεῶσται ἐξ ἀκυρώσεως ἐνταλμάτων.

Τὴν 31 Δεκεμβρίου 1903 ὑπῆρχεν ὑπόλοιπον	Δρ.	452.65
ἐπιστώθη ὁ Λ/σμός οὗτος μὲ τὰς γενομένας ἀποδόσεις.....	»	<u>292.50</u>
Ὑπόλοιπον τὴν 31 Δεκεμβρίου 1904.....	»	<u>160.15</u>

Ἀκίνητα κτήματα.

Τὴν 31 Δεκεμβρίου 1903 ὑπῆρχεν ὑπόλοιπον.....	Δρ.	65,170.24
ἐφ' οὗ οὐδεμία ἐπῆλθε μεταβολή, ἐπομένως σημειοῦται ἡ ἀξία αὐτῶν κατὰ τὴν 31 Δεκεμβρίου 1904.....	»	<u>65,170.24</u>

Κατάστημα τῆς Ἑταιρείας.

Τὴν 31 Δεκεμβρίου 1903 τὸ ὑπόλοιπον ἀνῆρ/γετο εἰς.....	Δρ.	259,863.80
ἐφ' οὗ οὐδεμία ἐπῆλθε μεταβολή, ἐπομένως σημειοῦται ἡ ἀξία τοῦ Καταστήματος τῆς Ἑταιρείας κατὰ τὴν 31 Δεκεμβρίου 1904..	»	<u>259,863.80</u>

Β'. Ἐπὶ τῶν Λ/σμῶν τοῦ Παθητικοῦ.

Ἑγγυοδοσίαι.

Τὴν 31 Δεκεμβρίου 1903 ὑπῆρχεν ὑπόλοιπον....	Δρ.	6,500
ἐπιστώθη ὁ Λ/σμός οὗτος μὲ τὰς γενομένας καταθέσεις ἐντός τοῦ 1904.....	»	<u>10,300</u>
καὶ ἐγχεώθη μὲ τὰς γενομένας ἀποδόσεις.....	»	<u>16,800</u>
Ὑπόλοιπον 31 Δεκεμβρίου 1904.....	»	<u>15,000</u>
	»	<u>1,800</u>

Παρακαταθήκαι δι' ἀρχαιολογικὰ ἔργα ἐκτελεστέα ἐν Ἀθήναις.

Τὴν 31 Δεκεμβρίου 1903 ὑπῆρχεν ὑπόλοιπον.....	Δρ.	99,436.90
ἐπιστώθη ὁ Λ/σμός οὗτος μὲ.....	»	<u>53,300.35</u>
καὶ ἐγχεώθη μὲ τὰς γενομένας δαπάνας.....	»	<u>152,737.25</u>
Ὑπόλοιπον 31 Δεκεμβρίου 1904	»	<u>36,273.09</u>
	»	<u>116,464.16</u>

Πιστωταὶ Διάφοροι.

Τὴν 31 Δεκεμβρίου 1903 ὑπῆρχεν ὑπόλοιπον	Δρ.	65,676.30
ἐπιστώθη μὲ τὰ ὀφειλόμενα 31 Δεκεμβρίου 1904..	»	<u>7,045.45</u>
καὶ ἐγχεώθη 1) μὲ τὰς γενομένας πληρωμὰς.....	Δρ.	58,336.85
καὶ 2) μὲ τὰ ὑπὲρ τῆς Ἑταιρείας παραγραφέντα ἐκ κληρωθέντων λαχείων καὶ πάσης ἄλλης αἰτίας	»	<u>7,339.45</u>
Ὑπόλοιπον 31 Δεκεμβρίου 1904	»	<u>65,676.30</u>
	»	<u>7,045.45</u>

Πληρωτέα ἐντάλματα.

Καθ' ὅλον τὸ ἔτος 1904 ἐξεδόθησαν ἐντάλματα 1605 ἀξίας.....	Δρ.	1,006,528.34
ἀκυρωθέντος τοῦ ὑπ' ἀρ. 1443.....	»	<u>63.15</u>
ὡς μὴ προσαχθέντος ὑπὸ τοῦ δικαιοῦχου πρὸς ἐξόφλησιν, ὑπελείφθησαν τοιαῦτα 1604 ἀξίας....	»	<u>1,006,465.19</u>
ἅτινα καὶ ἐξωφλήθησαν πάντα ὑπὸ τοῦ ταμείου....		

ΠΙΝΑΞ ἐμφαίνων τὴν περιουσίαν τῆς Ἑταιρείας
κατὰ τὴν 31 Δεκεμβρίου 1904.

Ἡ περιουσία τῆς Ἑταιρείας κατὰ τὴν 31 Δεκεμβρίου 1903 ἀνήρ- χεται εἰς.....		Δρ. 455,087.10
ἀποτελούμενη ἐκ τῶν ἐξῆς:.....		
ἐκ τοῦ ὑπολοίπου τοῦ ταμείου κατὰ τὴν 31 Δεκεμβρίου 1903	Δρ. 3,121.36	
ἐκ 56 μετοχῶν Ἑθνικῆς Τραπεζῆς Ἀξίας.....	» 131,320.—	
ἐκ 754 ὁμολογιῶν Ἑθνικοῦ Δανείου Ἐνοποιήσεως 1898 Ἀξίας	» 71,837.75	
ἐκ 36 ὁμολογιῶν Ἑθνικοῦ Πατριωτ. Δανείου τῶν δρ. 30,000,000	» 45.—	
ἐκ μιᾶς ἀποδείξεως καὶ ἐνὸς ὀριστικοῦ τίτλου τοῦ Ἑθνικοῦ Δανείου Κεφαλαιοποιήσεως	» 640.—	
ἐκ προκαταβολῶν	» 19,917.90	
ἐκ ἐντόκου καταθέσεως παρὰ τῇ Τραπεζῇ Γ. Π. Σκουζέ.....	» 73,000.—	
ἐκ χρεωστῶν ἐκ γραμματίων Λαλείου 1897—1900 ἐν ὅλῳ.....	» 1,331.60	
ἐκ χρεωστῶν ἐκ ἀκυρώσεως χρημα- τικῶν ἐνταλμάτων	» 452.65	
ἐκ ἀκινήτων κτημάτων Ἀξίας.....	» 65,170.24	
καὶ ἐκ τοῦ Καταστήματος τῆς Ἑται- ρείας Ἀξίας	» 259,863.80	
	» 626,700.30	
Ἐκπιπτομένων τῶν ὀφειλομένων κατὰ τὴν 31 Δεκεμβρίου 1903 εἰς ἐγγυοδοσίαν τοῦ Ταμείου Παναγ. Χρυσανθοπούλου...	Δρ. 5,000.—	
» » ἐργολάβου Ν. Μο- σχοῦ	» 1,500.—	
» ἀρχαιολογικὰ ἔργα ἐκτελεστέα ἐν Ἀθήναις.....	» 99,436.90	
» ἀνεκκαθαρίστους Δ/σμούς τοῦ 1902	» 2,935.45	
» μισθοὺς φυλάκων καὶ ἐπιμελητῶν τοῦ 1903.....	» 2,430.—	
» ἀνεκκαθαρίστους Δ/σμούς τοῦ 1903	» 8,210.85	
» ὀφειλομένας ἀμοιβὰς 3ης Τριμη- νίας 1903	» 2,100.—	
» ὀφειλομένας ἀμοιβὰς 4ης Τριμη- νίας 1903	» 50,000.—	Δρ. 171,613.20 Δρ. 455,087.10
Ἐντὸς τοῦ ἔτους 1904 ἐπῆλθον αἱ ἐξῆς αὐξομοιώσεις:		
α) εἰς τὸ ὑπόλοιπον τοῦ ταμείου τῆς 31 Δεκεμβρίου 1903.....	Δρ. 3,121.36	
προσετέθησαν αἱ καθ' ὅλον τὸ ἔτος 1904 ἐνεργηθεῖσαι εἰσπράξεις, κατὰ τὴν ἀναλυτικὴν κατάστα- σιν τῆς κινήσεως τοῦ ταμείου, τὸ ὅλον	» 1,029,824.35 » 1,032,945.71	
Ὡς μεταφορὰν.....		Δρ. 1,032,945.71

Ἐκ μεταφορᾶς.		Δρ. 1,032,945.71
ἀφαιρουμένων δὲ τῶν κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος ἐνεργηθεισῶν πληρωμῶν.....		» 1,006,465.19
Ἐμεινεν ὑπόλοιπον κατὰ τὴν 31 Δεκεμβρίου 1904		» 26,480.52
6) Ἐπὶ τῶν Μετογῶν τῆς Ἐθν. Τραπεζῆς, 56 τὸν ἀριθμὸν, οὐδεμία ἐπῆλθε μεταβολή, σημειοῦται δὲ ἡ ἀξία αὐτῶν.....		» 131,320.00
γ) Ἐπὶ τῶν ὁμολογιῶν Ἑθνικοῦ Δανείου Ἐννοποιήσεως 1898, τὸν ἀριθμὸν 754, οὐδεμία ἐπῆλθε μεταβολή, σημειοῦται δὲ ἡ ἀξία αὐτῶν		» 71,837.75
δ) Ἐπὶ τῶν Ὁμολογιῶν τοῦ Πατριωτικοῦ Δανείου τῶν 30,000,000 οὐδεμία ἐπῆλθε μεταβολή (ἀριθμοὶ 81,885—81,890, 81,892—81,893,—81,895—81,905, 81,907—81,909, 81,911—81,914, 86,886—86,889, 128,955. 128,957, 187,052 ἕως 187,053 καὶ 187,055—187,056) σημειοῦται δὲ ἡ ἀξία αὐτῶν εἰς		» 45.00
ε) Ἐπὶ τῶν ὁμολογιῶν τοῦ Ἑθνικοῦ Δανείου Κεφαλαιοποιήσεως οὐδεμία ἐπῆλθε μεταβολή, σημειοῦται δὲ ἡ ἀξία αὐτοῦ εἰς..		» 640.00
στ) Ἐκ προκαταβολῶν εἰς ἐφόρους, ἐπιστάτας κλπ. ἐπὶ ἀποδόσει λισμοῦ ὀφειλόντο κατὰ τὴν 31 Δεκεμβρίου 1903	Δρ. 19,917.90	
Ἐδόθησαν ἐντός τοῦ 1904 νέαι προκαταβολαὶ	» 19,100.00	
	» 39,017.90	
	» 36,786.40	
καὶ ἀπεδόθησαν κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος ἐπομένως ὀφείλονται κατὰ τὴν 31 Δεκεμβρίου 1904	» 2,231.00	» 2,231.50
ζ) Εἰς τὸ κατὰ τὴν 31 Δεκεμβρίου 1903 ὑπόλοιπον ἐντόκων καταθέσεων παρὰ τῇ τραπεζῇ Γ. Π. Σκουζέ.....	» 73,000.00	
προστετέθησαν διὰ νέων καταθέσεων ἐντός τοῦ 1904.....	» 371,239.30	
	» 444,239.30	
καὶ ἀνελήφθησαν ἐντός τοῦ ἰδίου ἔτους	» 428,045.95	
ἐπομένως ἔμεινεν ὑπόλοιπον καταθέσεων τὴν 31 Δεκεμβρίου 1904		» 16,193.35
η) Εἰς τοὺς χρεώστας ἐκ χρηματικῶν λαχείων οὐδεμία ἐπῆλθε μεταβολή, σημειοῦται δὲ τὸ ὀφειλόμενον ποσόν		» 1,331.60
θ) Εἰς τοὺς χρεώστας διαφόρους ἐξ ἀκυρώσεως ἐνταλμάτων	» 452,65	
ἀφῆρθη τὸ εἰσπραχθὲν ἐντός τοῦ 1904. πρὸς	» 292.50	
Εἰς μεταφοράν...		Δρ. 250,079.72

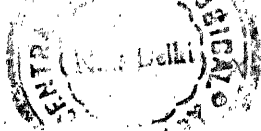

Ἐκ μεταφορᾶς.....	Δρ. 250,079.72
καὶ ἐπομένως ἔμεινεν ὑπόλοιπον 31 Δεκεμβρίου 1904.....	» 160.15
ι) Εἰς τὰ ἀκίνητα κτήματα οὐδεμίαν ἐπὶ πηλοῦ μεταβολήν, σημειοῦται δὲ ἡ ἀξία αὐτῶν.....	» 65,170.24
ια) Ἐπὶ τῆς γενομένης διατάξεως μέχρι τῆς 31 Δεκεμβρίου 1899 τοῦ ἀνε- γερόντος Καταστήματος τῆς ἑταιρείας οὐδεμίαν ἐπὶ πηλοῦ με- ταβολήν, σημειοῦται δὲ αὐτῇ.. τὸ ὅλον.....	» 259,863.80 » <u>575,273.91</u>
Κατὰ τὰν ὁρίσασιν τῆς ἑταιρείας κατὰ τὴν ἀποτελεῖται	
1) ἀπὸ μετρητῶν ἐν τῇ ταμείᾳ ...	» 25,480.52
2) » 56 μετοχὰς τῆς ἑταιρείας.....	» 131,320.00
3) » 754 ὁμολογίας ἑταιρείας Δα- νειοῦ ἑννοποιοῦ τοῦ 1898 ἔτους.....	» 71,837.75
4) » 36 ὁμολογίας πατριωτικοῦ δανείου 30 ἑκατομ.	» 45.00
5) » μίαν ἀπόδειξιν καὶ ἕνα ὀρι- στικόν τίτλον τοῦ ἑταιρείας Δανείου Κεφαλαιοποιήσεως	» 640.00
6) » Προκαταβολὰς.....	» 2,231.50
7) » ἔντοκον καταθέσιν παρὰ τῇ Τραπεζῇ Γ. Π. Σκουζέ..	» 16,193.35
8) » χρεώστας γραμματίων λα- χείου 1897—1900.....	» 1,331.60
9) » χρεώστας ἐξ ἀκυρώσεως χρημ. ἑνταλμάτων.....	» 160.15
10) » ἀκίνητα κτήματα ἀξίας...	» 65,170.24
11) » Κατάστημα τῆς ἑταιρείας τὸ ὅλον.....	» 259,863.80 » <u>575,273.91</u>
ἐξ ὧν ἀφαιρουμένων τῶν ὀφειλομένων	
1) εἰς ἐγγυοδοσίαν ἐργολάβου Ν. Μοσχού..... Δρ. 1,500.—	
2) » ὁμολίαν ἐργολάβου ἱ. Τσιμε- νᾶκη..... » 300.—	
3) » ἀρχαιολογικὰ ἔργα ἐκτελεστέα ἐν Ἀθήναις..... » 116,464.16	
4) » μισθοὺς φυλάκων καὶ ἐπιμε- λητῶν τοῦ ἔτους 1904..... » 1,670.00	
5) » ἀνεκκαθαρίστους λ/σμούς τοῦ 1904..... » 175.45	
6) » ὀφειλομένας ἀμοιβὰς λαχείου τρίτης τριμηνίας 1904..... » 500.00	
7) » ὁμολίαν λαχείου τετάρτης τρι- μηνίας 1904..... » 4,700.00	
Ἔπολεῖται καθαρά περιουσία τὴν 31 Δεκεμβρίου 1904.....	Δρ. 125,309.61 » <u>449,964.30</u>

Ἐν Ἀθήναις 31 Δεκεμβρίου 1904

Ὁ Ταμίας
Θ. ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗΣ

Ὁ Λογιστὴς
Γ. Ν. ΚΛΑΝΤΗΡΟΠΟΥΛΟΣ

"A book that is shut is but a block"

CENTRAL ARCHAEOLOGICAL LIBRARY

GOVT. OF INDIA
Department of Archaeology
NEW DELHI.

Please help us to keep the book
clean and moving.

S. B. 148. N. DELHI.